Vol. V

11th September, 1985.
Wednesday
20 Bhadra, 1907 S.E.

Book. 3

THE ANDHRA PRADESH
Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

		Pages
1.	Oral Answers To Questions.	... 265
2.	Short Notice Questions and Answers.	... 292
3.	Matters Under Rule 329 :	
	re : Non-payment of amounts due by Sri Lakshmi Tobacco Co., Guntur - to the farmers of Prakasam, Guntur and W.G. Districts.	 306
	re : Short fall in Advancing short term Loans to farmers through District General Co-operative Banks etc.	... 317
4.	Calling Attention Matters :	
	re : Improvement of Service Conditions of Employees of Milk Producers Co-operative Societies	 325
	re :- Pumping Schemes for the towns of Nidadavolu and Gajjaram of West Godavari District.	 329
5.	Papers Laid On The Table	... 331

[Continued on 3rd Cover]

Printed by the Director of Printing, Govt., of A.P. Hyderabad
at Haranath Printing Works, on behalf of M/s. The N.P.A., Nellore.

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

Twenty first Day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday the 11th September, 1985
The House met at Half-past Eight of the Clock

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Swedish Aid To Konaseema Fishermen

201—

*1344—H—Q.—Sri T.S.L. Naicker (Sampara) :— Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that a scheme for the development of fisheries in Konaseema has been prepared with the co-operation of the Government of Sweeden for the betterment of the fishermen in Konaseema area of East Godavari District : and

(b) If so, the steps taken by the Government to implement the said scheme?

వ్యవసాయ, పశు సంవర్ధక శాఖ మంత్రి తరపున
హోం, శాసన నిర్మాణ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :—

ఎ) అవునండీ.

బి) ప్రస్తుత ప్రణాళికా కేటాయింపులో యీ ప్రాజెక్టును చేరుస్తూ, యీ ప్రాజెక్టులోని ఆ యా రంగాలకు నిధులు సమకూర్చే అవకాశాలను, అన్ని యితర ఖర్చులను దృష్టిలో వుంచుకొని దీనిని రాష్ట్ర ప్రణాళికా పథకంగా చేపట్టే పద్ధతులను పరిశీలించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ టి.యస్.యల్. నాయకర్ :— డెవలప్‌మెంటల్ నేషన్స్, యూరోపియన్ కంట్రీస్ అయిన, నార్వే, స్వీడన్, డెన్మార్క్, హాలెండ్ వారి సహకారంతో మన

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక్క స్కీము అమలు చేయడం లేదు. ఈ స్కీము ఫెయిల్ అవ డానికి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మత్స్య శాఖ నెగ్లిజన్స్ వలనే జరిగింది. ఈ శాఖ నిద్రా వస్థలో వుంది. గత అసెంబ్లీలో ఈ సబ్జెక్టు వచ్చినపుడు యీ స్కీమును రాష్ట్ర ప్రభు త్వము కోనసీమ మత్స్య పారిశ్రామికాభివృద్ధి కొరకు అమలు పరుస్తామని మంత్రి జానా రెడ్డిగారు అస్యూరెన్స్ ఇచ్చిన మాట వాస్తవమా? అయితే ఫండ్స్ లభ్యం అవడంవల్ల ఆ యా పద్దుల క్రింద పనులు చేపట్టడం జరిగిందని అన్నారు. బడ్జెటులో రూ. 4 కోట్లతో స్కీమును తయారుచేశారు. అదేవిధంగా యీ సంవత్సరం స్కీమును అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నిస్తుందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మత్స్య కార్మికుల జీవనోపాధియే కాకుండా, వారి ఇతర కార్యక్రమాలను కూడా అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వము ఒక బృహత్తర పథకాన్ని రూపొందించిన మాట వాస్తవము. బిలేటరీ స్కీము క్రింద స్వీడన్ ప్రభు త్వానికి 448 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఒక పథకాన్ని పంపించడం జరిగింది. దాన్ని వారు ఆమోదించలేదు. కనుక ఇంత పెద్ద మొత్తాలను మత్స్య శాఖ నుండి కేటా యించడం సాధ్యం కాదు కనుక, ఈ సమగ్రమైన పథకములో వివిధ శాఖలకు సంబం ధించిన పనులను చేపట్టాలని కోరడం గురించి ప్రభుత్వము పరిశీలన చేస్తున్నది.

శ్రీ టి.యస్.యల్. నాయకర్ :— మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 4 కోట్ల రూపా యలతో కోనసీమ పథకాన్ని అమలు చేస్తామని ఇదివరకు అస్యూరెన్స్ యిచ్చారు. అది వాస్తవమా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కోనసీమను అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వానికి గట్టి పట్టుదల, విశ్వాసము వుంది, ఉద్దేశముంది.

శ్రీ వడ్డి రంగారావు (బందరు) :— తీర ప్రాంతములో వున్న మత్స్య కార్మి కులకు ప్రత్యేకంగా 5 కి.మీ. దూరంలో వున్న మత్స్య కార్మికుల గృహాల కొరకు ప్రభుత్వమొక పథకాన్ని యేర్పాటు చేస్తారని పత్రికలలో ప్రకటించారు. అది వాస్త వమా? అయితే ఆ కార్యక్రమంలో మొదటి భాగం యేమి?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— తీర ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక సంస్థను స్థాపించింది. దాని ద్వారా రాష్ట్రములోవున్న తీర ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశముతో రోడ్లను అభివృద్ధి చేయడం, మత్స్య కార్మికులకు బీచింగ్ ఫెసిలిటీ కలుగజేసి, వారి అభివృద్ధి కొరకు టూరిస్టు కేంద్రాలను పెట్టాలని ప్రభుత్వము పరిశీలన చేస్తున్నది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— నేను స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ వేస్తున్నాను. స్వీడిష్ ప్రభుత్వము వారు 80 శాతం మనకు గ్రాంట్ ఇవ్వడానికి, 20 శాతం మ్యాచింగ్ గ్రాంట్ స్టేట్ గవర్నమెంట్ ఇవ్వడానికి వారొక ఆఫర్ చేశారు

మనకు. దాని ప్రకారం మన ప్రభుత్వము స్వీడిష్ ప్రభుత్వానికి ప్రపోజల్ సబ్మిట్ చేసిందా? చేస్తే, వారు, దానిలో యేమైనా పొరపాట్లున్నాయని చెప్పారా? వారిచ్చిన గైడ్‌లైన్స్ ప్రకారం మనం ప్రపోజల్ పంపడం జరిగిందా? ఎంతసేపూ మనం రోడ్లకు, బ్రిడ్జిలకు ప్రాముఖ్యత ఇచ్చినట్లు కనబడుతున్నది. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీ వాటిల్లో యేమైనా లోపం జరిగిందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— 1982 మే లో మన ప్రభుత్వము స్వీడిష్ ప్రభుత్వానికి ఒక పథకాన్ని రూ. 448 లక్షల ఖర్చుతో పంపింది. 1982 అక్టోబరులో స్వీడిష్ ప్రభుత్వము వారు దాన్ని అప్రూవ్ చేయలేదు. లెటర్ కూడా పంపారు. వారికున్న ప్రయారిటీ పథకాల్లో వున్నవాటిల్లో మనమిచ్చిన పథకము రాదని, యితర దేశాలలో వున్న ప్రాముఖ్యతగల విషయాలను వారు అంగీకరించారని, అందువల్ల కోనసీమ అభివృద్ధి విషయంలో మనం పంపిన పథకం ఇపుడు ఆమోదించే పథకం కాదని వారు తిరస్కరించడం జరిగింది. ఇది అనవసరమైన విషయమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పంపలేదు. నావలు, కోల్డ్ స్టోరేజ్, ట్రాన్స్‌పోర్ట్, షెడ్స్, బ్రేకిష్ వాటర్‌లో ప్రాన్స్ వీటన్నిటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, 448 లక్షల రూపాయలకు ఒక పథకాన్ని పంపించడం జరిగింది. వారు ఈ పథకాన్ని కూడా రాదని చెప్పారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— ఇది మా తాలూకాకు సంబంధించింది. స్వీడిష్ ప్రభుత్వము ఇతర స్టేట్స్ అయిన కేరళ, వెస్టుబెంగాల్‌కు ఆర్థిక సహాయం చేశారు, వారు దానిని సద్వినియోగం చేసుకొన్నారు అమలాపురం కోనసీమ ప్రాంతానికి చెందింది. మనకు అవకాశం వచ్చినపుడు మన ప్రభుత్వం వారు పంపినటువంటి ప్రపోజల్‌లో ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెసిలిటీస్ ఫిషర్‌మెన్‌కు ఇవ్వకుండా, కేవలం రోడ్లకు ఇంపార్టెన్స్ ఇచ్చారని అందువల్ల మనకు చేతికి అందిన పండు జారిపోయింది. Is it ryot-oriented scheme or fishermen-oriented scheme? ఇప్పటికయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము శ్రద్ధ తీసుకొని అవసరం అయితే స్కీమును మెటీరియలైజ్ చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తుందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ప్రయత్నం చేస్తాను.

డా. యస్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :— ప్రకాశం జిల్లా, నెల్లూరు జిల్లాల్లో 700 కి.మీ. తీరప్రాంతం వుంది. ఆ ప్రాంతాన్ని డెవలప్ చేయటానికి ఇతర దేశాలేమైనా సహాయం అందిస్తాయా? అందించకపోతే మనం వాళ్ళను సహాయం కోరడానికి అవకాశముందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఇందాకే చెప్పాను. తీర ప్రాంతం అభివృద్ధి కోసం ఒక కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తుందని, దాని ద్వారా తీర ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయటానికి కొన్ని పద్ధతులను యేర్పాటు చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన నిధులతోనే కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకారంతో సాధించాలని చూస్తున్నాము.

శ్రీ యం. గోపాలకృష్ణ (కాకినాడ) :— స్వీడిష్ డబ్బులు తర్వాత ఆలోచిద్దాం ప్రపంచ బ్యాంకు ఇచ్చిన 2 కోట్ల రూపాయలు లాప్స్ అవడం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మిచ్చిన గ్రాంటు కూడా మత్స్య శాఖ వారు 1½ కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు చేయకుండా లాప్స్ చేయడం జరిగింది. ఇది అధికారుల నిర్లక్ష్యమని ప్రభుత్వానికి తెలుసా. కోస్టల్ బెల్ట్‌లో కూడా ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ లేకుండా, కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బులు కొన్ని కోట్లు లాప్స్ అయ్యాయి. మద్రాసు, కేరళ యెన్నో స్కీములకు కొన్ని కోట్లు సెంట్రల్ నుండి తీసుకొంటున్నాయి. మన ప్రభుత్వము తెచ్చుకోలేదు. ప్రపోజల్ పంపలేని స్థితిలో వుంది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— నిధులు దుర్వినియోగం అయిన మాట వాస్తవం కాదు. లాప్స్ కూడా అంత వాస్తవం కాదు. ప్రపంచ బ్యాంకు యిచ్చిన డబ్బులు ఖర్చు పెడుతూనే వున్నాము. లాప్స్ ప్రశ్న ఉత్పన్నము కాదు. తీర ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని, ఫండ్స్ ఇంకా యెక్కువ తేవడానికి ప్రభుత్వము కృషి చేస్తున్నది.

శ్రీ యు. సాంబయ్య (సేరెళ్ళ) :— రాష్ట్రములో కోట్లాది విలువ చేసే మత్స్య సంపద మత్స్య కార్మికుల నుండి మధ్య దళారీలు కొని కలకత్తా రేవులో, కలకత్తా పట్టణంలో ... ...

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— మత్స్య శాఖ - హెడ్ ఆఫ్ ది డిపార్టుమెంట్ అదొక పనిష్మెంట్ సెంటర్‌గా వుంది. కోపము వచ్చిన ఆఫీసర్లను పనిష్మెంట్ క్రింద ఈ మత్స్య శాఖకు పంపివేస్తున్నారు. ఇక్కడేమో వచ్చిన డబ్బు లాప్స్ అవడం జరుగుతున్నది. ఆ డిపార్టుమెంట్‌లో యేదో లాప్స్ వుంది అని అంటున్నారు. ఈ లాప్సెస్ రాకుండా వుండాలి అంటే దానికి హెడ్‌గా వేసే వారిని కొంచెం సెన్స్ ఆఫ్ డివోషన్ వున్నవారిని సెలెక్టెడ్ ఆఫీసర్స్‌ని వేస్తే బాగుంటుంది. దానిని ఒక పనిష్మెంట్ పోస్టింగ్‌గా చేస్తున్నారు. శ్రద్ధగా యెవరూ చేయడం లేదు. దానికి హెడ్‌ని వేసేటప్పుడు సరి అయిన వారిని వేయాలి.

(జవాబు లేదు)

Evasion Of Taxes In Market Yards

202—

*887-Q.— Sri G. Mallesh (Asifabad) :— Will the Minister for Small Scale Industries, Textiles, Commerce and Marketing be pleased to state :

(a) Whether it has come to the notice of the Government that taxes are being evaded even before the agricultural products are reached the marketing yards :

(b) If so, the action taken by the Government to prevent evasion of taxes : and

(c) Whether there is any proposal to appoint Licence holders to weigh agricultural products in the areas where there are no agricultural marketing yards?

చిన్న తరహా పరిశ్రమలు, మార్కెటింగ్ శాఖమంత్రి (శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి) :

ఎ) లేదండీ, ఈ శాఖ పన్నులు విధించడం లేదు.

బి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

సి) ప్రకటించిన ప్రాంతంలో పని చేసే కాటా మేస్త్రీలకు లైసెన్సులు జారీ చేసే హక్కు మార్కెటింగ్ సంఘాలు కలిగివున్నాయి. తూకాలు వేయుటకుగాను 4583 మందికి లైసెన్సులు మంజూరు చేయడం కూడా జరిగింది.

శ్రీ జి. మల్లేష్ :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న వ్రాయడంలో కొంత పొరపాటు జరిగింది. లైసెన్స్‌లు లేనివారు తూకం వేయడంవల్ల నష్టాలు వస్తూ వున్నాయి అటు వంటిది లేకుండా చేయడానికి లైసెన్సులు వున్నవారి ద్వారా ఈ కార్యక్రమం జరపాలి. ప్రతి మండలానికి మార్కెట్ యార్డుని నియమించి రైతుకి గిట్టుబాటు ధర లభించే విధంగా చేస్తారా?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :— మార్కెట్ యార్డు కార్యక్రమం ఎక్కడైతే ప్రారంభించబడిందో అక్కడ తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వముచేత లైసెన్సు పొందిన వారి చేతనే తూకం వేయించడం జరుగుతూ వుంది. ప్రతి మండల స్థాయిలోను ఒక ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ప్రొవైడ్ చేసి వాటిని నోటిఫైడ్ ఏరియాస్‌గా డిక్లేర్ చేసి అక్కడ గిట్టుబాటు ధర లేని సందర్భంలో రైతు వెంటనే అక్కడ మార్ట్‌గేజ్ చేసి ప్లెడ్జి చేసి అక్కడ ఋణ సౌకర్యం పొందే యేర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లా కలెక్టర్సుకి రెండు హెక్టారుల భూమిని ఉచితంగా మార్కెట్ యార్డుకి ప్రొవైడ్ చేసినట్లయితే గోడౌన్స్ నిర్మాణ కార్యక్రమానికి నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ యస్. ప్రభాకరరావు (నరసన్నపేట) :— మార్కెట్ యార్డుకి గ్రోయర్స్ పరిమితి హెచ్చింపు చేసే ఆలోచన యేదయినా ప్రభుత్వం దృష్టిలో వున్నదా? రాయల సీమ యేరియాలలో దీనిని కొంత సడలింపు చేసే అవకాశం వుందా?

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ (సుజాతానగర్) :— అసలు ఈ ప్రశ్న వెనకాల వున్నటువంటి రహస్యం యేమిటంటే రైతులు తమ యొక్క ఉత్పత్తి ముఖ్యంగా పొగాకు ఈ మార్కెట్‌యార్డుకి రాకుండానే 4,5 జిల్లాలలో బయటనే కొనుగోలుచేసి ఇటు మార్కెట్ యార్డుకి పన్నులు ఎగవేసి,ఇటు రైతులకు డబ్బులు ఇవ్వకుండా చేస్తున్నారు. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. ఈ డబ్బులు ఇప్పించడానికి వారు కూడా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నట్లుగా మాకు తెలిసినది.అయితే ఉభయగోదావరి జిల్లాలలోను,ఖమ్మం, ఒంగోలు, కృష్ణా గుంటూరు నాలుగైదు ప్రాంతాలలో రెండు కోట్ల రూపాయల మేరకు టాక్స్‌ని ఎగగొట్టడానికి కంపెనీల పేరుతో కొన్నారు. ఆ డబ్బును ఇప్పించడానికి అనేక రాయబారాలు నడుస్తూవున్నాయి. ప్రభుత్వం కూడా ఇంటర్ఫియర్ కావడానికి సిద్ధముగా వుందని తెలిసింది. రెండు కోట్ల రూపాయలు రైతాంగానికి రావాలి. అంతా గగ్గోలుగా వుంది. దానిని పరిష్కరించడానికి సంబంధించిన ఆన్సర్ ఇస్తే ఆది దీనికి ప్రాపర్ ఆన్సర్‌గా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1 పర్సెంటు ప్రకారం సెస్సు మాత్రం వసూలు చేసే ఏక్టివిటీ ఈ మార్కెట్ కమిటీలు చేస్తున్నాయి. వ్యాపారస్తులు దగ్గర ఎప్పుడైతే మార్కెట్ కమిటీ వారు 1 పర్సెంటు వసూలు చేస్తారో బిజినెస్ రెగ్యులేట్ అవుతుంది. ఈ కార్యక్రమంలో 1981-82 నాటికి 13 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు ఉంటే 1984-85 నాటికి 22 కోట్ల 73 లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వం ఆదాయం నుంచి మార్కెట్ సెస్ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి వచ్చింది అంటే అలాంటి అవకతవకలు ఉన్నవ్వస్తాయి లేకుండా ప్రభుత్వం ఈ కార్యక్రమాలలో నిఘావేస్తూ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రికల్) :— మంత్రిగారు అన్నీ సక్రమంగానే జరుగుతున్నాయి, పన్ను ఎగ వేత లేదు అంటున్నారు. మార్కెట్ యార్డుకి సరుకు రాకుండా డైరెక్టు సంపిడీ చేయడం వంద బస్తాలు ఉంటే 5, 10 బస్తాలకు పన్ను ఈయడం జరుగుచున్నది కనుక రైతు అక్కడ, ప్రభుత్వం ఇక్కడ నష్టబోతున్నారు కనుక సరుకు అంతా అసలు మార్కెట్ యార్డులోనే విక్రయించే పద్ధతి ఏర్పాటు చేస్తారా? దానివల్ల పన్నులు అధనంగావస్తాయి.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— మార్కెట్ యార్డులు ఉన్నచోట తప్పనిసరిగా అక్కడ ప్రతి వ్యాపారస్తుడు వ్యాపారం చేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— చేయడం లేదు. ఆఫీసర్లతో కొల్యూడు అయి చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఎక్కడైతే సెంట్రలైజు చేశామో ఎక్కడైతే కావలసిన ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చరు కావలసిన మినిమమ్ ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయో అక్కడ తప్పనిసరిగా వ్యాపారస్తులు వచ్చి వ్యాపారాలు చేయాలి. ఎక్కడైతే బిజినెస్ చేయడానికి అవకాశం లేకుండా ఉన్నాయో అలాంటి సందర్భాలలో పీరియాడికల్ విజిట్సు చేయడం తద్వారా రాష్ట్రానికి రావలసిన పన్నుగాని మార్కెట్ కమిటీకి రావలసిన సెస్ గాని ఎగవేత కార్యక్రమానికి అవకాశం లేకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నది. అటువంటి అవకతవకలను అరికట్టడానికి విజిలెన్సు స్క్వాడ్సుని ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్ యార్డు లేనటువంటి సందర్భంలో నాలుగు వైపుల చెక్‌పోస్టులు పెట్టి దానిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. గాధిలింగప్ప (గుత్తి) :— అనంతపురం జిల్లా గుత్తి తాలూకాలో గుంతకల్లు పట్టణంలో మార్కెట్ యార్డు ఏర్పాటు చేయడానికి సర్వే అయినది కాని ఇంతవరకు ఆ మార్కెట్ యార్డు కార్యక్రమం చేపట్టలేదు. అక్కడ సెస్సు కలెక్టు చేయడం లేదు. అక్కడ పెద్దరుగా ఉండే ఆయన ఛైర్మన్‌గా ఉన్నాడుకాబట్టి ఆయన కలెక్టు చేయడంలేదు. దీని పైన ప్రభుత్వము ఏమైనా చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, కొంతమంది వ్యాపారస్థులు ఎసెస్మెంటు మీద కోర్టులకు వెళ్ళి స్టేలు తెచ్చుకోవడం జరిగింది. వాటిని వెకేట్ చేయించ

దానికి ప్రభుత్వ వకీలు ద్వారా కావలసిన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము. ఎవరైనా బోగసు సర్టిఫికేట్‌తో వచ్చి ఛైర్మన్‌గా ఉంటే అటువంటిది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన యెడల దానిని విచారించి అది ధృవీకరించబడినట్లయితే అలాంటి వారిని వారి పదవి నుంచి తప్పించడానికి ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూల్) :— నేను కర్నూలు మార్కెట్ యార్డుపైన క్వశ్చన్ కూడా ఇచ్చినాను. అది దాదాపు ఏడు రోజులనుంచి క్లోజు అయి ఉన్నది. హమాలీలు స్ట్రయికు చేస్తున్నారు. కొన్ని లక్షల విలువగలిగిన ఉల్లిపాయలు కుళ్ళి పోతున్నాయి. దానిపైన ప్రభుత్వం ఒక ప్రకటన చేస్తే నేను నా నోటీసు విత్‌డ్రా చేసుకుంటాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— కర్నూలులో సమ్మె జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. మార్కెట్ కమిటీ హమాలీలకు ఇచ్చే చార్జీలు జిల్లా అంతటా ఒకే రకంగా ఉండడం శ్రేయస్కరం అనే ఉద్దేశంతో అవి అన్నీ విచారించడానికి ఈ రోజే జాయింటు డైరెక్టరు మార్కెటింగుని కర్నూలుకు పోయి వారితో చర్చించి ఒక అవగాహన కుదుర్చుకుని రావడానికి పంపడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను ప్రశాంతంగా కుదుర్చడానికి కృషిచేస్తున్నది.

శ్రీ కె. బుజ్జి (భద్రాచలం) :— భద్రాచలం మార్కెట్‌లో కంపెనీల వారు 16, 15 లక్షల రూపాయలు ఎగగొట్టారు. అది వాస్తవమేనా? అది ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— రాష్ట్ర వ్యాపితంగా సెస్సు ఎగగొట్టినది కాదు వాళ్ళు కోర్టులకు వెళ్ళి ఉండడంవల్ల పరిష్కారం అయ్యేవరకు పెండింగులో ఉండడం జరుగుతుంది. మేము కౌన్సిల్ ద్వారా ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :— అనేక మార్కెట్ యార్డులలో వ్యాపారస్థులు కుమ్మక్కు అయి రైతులకు రావలసిన రేటు రాకుండా కొంటున్నారు. కొన్న తరువాత కూడా సమయానికి రైతులకు పేమెంటు జరగడంలేదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఇప్పుడు చాల చోట్ల మార్కెట్ కమిటీలు లేనందువల్ల మార్కెట్ రెగ్యులేట్ కావడంలేదు. మార్కెట్ కమిటీలను ఎందుకు వేయలేదు? ఎప్పుడు వేస్తారు?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి:—రైతులు నలిగి పోకూడదని వారికి సదుపాయంగా ఉండాలనే యీ మార్కెట్ కమిటీలు ఎస్టాబ్లిష్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ తూకము వేసేవారు వుంటారు. స్పెసిఫిక్‌గా యేమైనా సందర్భాలుంటే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి :— మార్కెట్ కమిటీలు లేవు. అన్యాయం జరుగుతోంది. అవి వేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— మొత్తం 599 మార్కెట్ కమిటీలు ఉన్నాయి. మినిమమ్ ఆదాయం వున్న సందర్భంలో తప్పని సరిగా మరికొన్ని మార్కెట్ యార్డులు ప్రారంభించడానికి కార్యక్రమం రూపొందించడం అయింది.

Remittances of A. P. M R. Tax by Singareni Collieries

203—

*243-Q.—Sri Koneru Nageswara Rao (Kothagudem) :— Will the Minister for Mines be pleased to state :

(a) the total collection and remittances of A. P. M. R. Tax 1975 made by the Singareni Collieries Co. Ltd. to the State Government in respect of Kothagudem area from the years 1975-76 to 31-1-1985; and

(b) whether the collections under the said Act are utilised in the Kothagudem area as per the orders issued in G.O. Ms. No. 162, Industries and Commerce (MIV) Department, dated 11-3-1981?

గనులుశాఖ మంత్రి (శ్రీ డి. సత్యనారాయణ) :— (ఎ) సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ కొత్తగూడెం ప్రాంతానికి సంబంధించి ఖనిజ హక్కుల పన్నుగా యీ క్రింది మొత్తాలను చెల్లించింది. కొత్తగూడెం డివిజనులో వసూలైన ఖనిజ హక్కుల పన్ను 1975-76 నుంచి 1984-85 వరకు 4,72,84,822 రూపాయలు వసూలు కావడం జరిగింది. 1975-78 సంవత్సరాల తాలూకు ఖనిజ హక్కుల పన్నును తదుపరి సంవత్సరాలలో వసూలు చేయడం జరిగింది. 1975-76 నుంచి 84-85 సంవత్సరంలో మెస్సర్సు సింగరేణి కోలరీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి నుంచి వారి ఏడు కాలరీలు, అంటే కొత్తగూడెం, ఎల్లందు, మణుగూరు, రామగుండం, బెల్లంపల్లి, రామకృష్ణాపురం, మందమర్రి కాలరీల విషయంలో మొత్తం కలిసి రు. 42 కోట్లు వసూలు చేయడం జరిగింది.

(బి) ఖనిజ హక్కుల పన్ను క్రింద వసూళ్ళకు 11-3-1981 తేదీగల పరిశ్రమలు వాణిజ్య శాఖ ఎం.ఎస్. నెం 162 జి.ఓ.లో జారీ అయిన ఉత్తర్వు ప్రకారం కొత్తగూడెం ప్రాంతంలో 7 లక్షల రూపాయలు, ఖమ్మం జిల్లా మొత్తం 3 కోట్ల 50 లక్షల 26 వేల రూపాయలు ఖర్చు అయింది.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పారు. కోలరీస్ ఏరియాలో రు. 42 కోట్లు పూర్తి వరకు ఇచ్చారు అని చెప్పి. మా ఇన్ఫర్మేషన్ వరకు 43 కోట్లు కాలరీస్‌వారు ఇచ్చారు. జి.ఓ. ప్రకారం యెక్కడయితే యిచ్చారో అక్కడ ఖర్చు పెట్టాలని వుంది. అక్కడ ఖర్చు పెడతారా? సింగరేణి డెవలప్‌మెంటు ఏక్టివిటీస్ గురించి రు. 30 కోట్లు దాకా మనం ఒక నోటు పంపించిన మాట వాస్తవమేనా? దానిని మీరు యేమి చేస్తారు?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, సెస్సు విషయంలో పంచాయత్ రాజ్ డిపార్టుమెంటుకి దానిని పంపడం జరిగింది. జిల్లా పరిషత్‌వారు ఆ డబ్బును సమితికి గ్రామ పంచాయతికి పంపడం జరుగుతుంది. ఆ సెస్సు విషయంలో మాకు సంబంధం లేదు.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :— ఎ.పి.ఎం.ఆర్.సెస్ అట్లా పంపరు. నాకు తెలిసినంతవరకు కోల్ సెస్ మాత్రం అట్లా పంపిస్తారు. అక్కడ సెస్సు అక్కడే సింగరేణి కాలరీస్‌లోనే వుపయోగించడానికి అనుమతి ఇస్తారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఎం.ఆర్.టి. సెస్సులో 50 పర్సెంటు ట్రెజరీకి వెళ్ళిపోతుంది. మిగతా 50 పర్సెంటులో 45 పర్సెంటు జిల్లాలో ఖర్చు చేయబడుతుంది. అది జిల్లా కలెక్టరుగారి అధ్యక్షతన యేర్పాటైన కమిటీల ద్వారా ఖర్చు చేస్తారు. ఎం.ఆర్.టి.సి. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జిల్లాలో ఖర్చు చేస్తుంది. దానిలో యెటువంటి సందేహం లేదు.

శ్రీ శ్రీపాదరావు (మంథని) :— ఆంధ్రప్రదేశ్ మినరల్ టాక్సు పెర్సన్‌మీద వసూలు చేస్తున్నారా, సేలు అయిన దానిమీద వసూలు చేస్తున్నారా? జిల్లా పరిషత్‌కి వచ్చినది జిల్లా అంతటికి పెడుతున్నారు. ఎక్కడయితే కాలరీస్ వున్నాయో అక్కడ డెవలప్ చేయడం లేదు. వాటి పరిస్థితి యేమిటి?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఇది పంచాయత్ రాజ్ క్రింద జమ చేయలేదు. జిల్లా పరిషత్‌వారు చేస్తారు. జిల్లా పరిషత్‌లలో గౌరవ సభ్యులు కూడా సభ్యులుగా వుంటారు. ఆ ప్రాంతాల గురించి అభివృద్ధి గురించి అక్కడ చెప్పవచ్చును.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— ఏ ప్రాంతంలో వచ్చినది ఆ ప్రాంతంలోనే ఖర్చు పెట్టమని యేమయినా డైరెక్షన్సు ఇస్తారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— జిల్లా లోపల జిల్లా కలెక్టరు ఆధ్వర్యంలో ఎం.ఆర్.టి. ఖర్చు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య (ఇందుర్తి) :— జిల్లా పరిషత్‌కి వచ్చినది జిల్లా అంతటా ఖర్చు పెడుతున్నారు. దీనికి ప్రత్యేకమైన గైడ్ లైను ఏమైనా ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి (తాడిపత్రి) :— ఆ వచ్చిన 45 పర్సెంటు ఏ ప్రాంతములో అయితే గనులు వున్నాయో ఆ ప్రాంతములో రహదారులకు రోడ్డులకు వుపయోగించాలి. మొత్తం జిల్లా అంతటికి వుపయోగిస్తున్నారు. అట్లా కాకుండా ఎక్కడయితే గనులు వున్నాయో అక్కడ ముఖ్యంగా రోడ్డుల కోసం వుపయోగించాలని ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు యేమైనా ప్రభుత్వం ఇస్తుందా?

9-00 a.m. అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యేమో 45 శాతం ఎస్.ఆర్.ఇ.పిలో జిల్లాకు ఇస్తున్నాం అంటున్నారు. గనులు వున్న ప్రాంతంలో రహదార్లకు వుపయోగించాలి. వాస్తవంగా కలెక్టరుగారి ఆధ్వర్యంలో జిల్లా పరిషత్ కొంత పర్సెంటు, స్థానికులు కొంత పర్సెంటు, గ్రామ పంచాయతీలకు కొంత పర్సెంటు రహదార్లకు వుపయోగించాలి. సెస్సు విషయములో జిల్లా పరిషత్‌వారు గౌరవసభ్యులు మెంబర్లుగా వుంటారు కాబట్టి వారు ఆ సభలో ఆ కార్యక్రమం మీటింగు లోపల రేజ్‌చేసి ఖర్చు చేయాలని మనవి చేశారు. మరి అట్లా వుపయోగించకుండా జిల్లా పరిషత్‌కు యిచ్చి 45 పర్సెంటు జిల్లా మొత్తం మీద ఎక్కడ అంటే అక్కడ యిష్టం వచ్చినట్లు వుపయోగిస్తున్నారు. అదేవిధంగా సమితి యిచ్చిన పర్సెంటులో సమితి ఏరియా వారికి ఇచ్చిన డబ్బు వుపయోగిస్తున్నారు తప్ప ఎక్కడ అయితే ఆ గనులు వున్నాయో, దేనికి అయితే నిర్దేశించబడిందో, రోడ్ల కోసం ఆ రోడ్ల కోసం వుపయోగించడం లేదు. ఆ రకంగా కాకుండా 45 పర్సెంటు ఎమౌంటు ఎక్కడ అయితే గనులు వున్నాయో అక్కడ రోడ్ల వుపయోగానికి ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు ఏమైనా యిస్తున్నదా?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— ఎస్. ఆర్. ఇ. పి లో మాత్రం గనులు వున్న ప్రాంతంలో ఖర్చు చేయడం జరుగుతుంది. సెస్సు విషయం మాత్రం జిల్లా పరిషత్ ద్వారా ఖర్చు చేస్తారు కాబట్టి, గౌరవ సభ్యులు మెంబరు కాబట్టి ఆ కార్యక్రమంలో మీటింగు లోపల రేజ్‌చేసి ఆ ప్రాంతానికి ఖర్చు చేసేటట్లుగా చూడలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జె.సి. దివాకర్‌రెడ్డి :— ఇది యింతవరకు ఏ జిల్లా పరిషత్‌లో జరగలేదు. వారు యేదో డిమార్కేషన్ వుంది. జిల్లా పరిషత్‌కు, సమితికి యెంత పర్సెంటు ఇవ్వాలి యింత పర్సెంటు గ్రామ పంచాయతీలకు యివ్వాలని వుంది కాబట్టి దాని ప్రకారం కలెక్టరుగారు యిస్తున్నారు తప్ప మేము యివాళ మెంబరు అయినా, వాదించినా గాని అది ఖర్చు పెట్టాలని యాక్టు వుంది కాబట్టి దాన్ని సవరించి యీ వచ్చిన డబ్బు అంతా గనులు వున్న ప్రాంతంలోనే రోడ్లు కొరకు స్పెసిఫిక్‌గా ఖర్చు పెట్టడానికి ఆదేశాలు యిస్తున్నదా ప్రభుత్వం?

శ్రీ డి. సత్యనారాయణ :— సభ్యులు కోరిన మీదట ఇక ముందు యీ సెస్సు విషయంలో ఆ గనులువున్న ప్రాంతంలో ఖర్చు చేయడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది.

P.H.Cs. At Mandal Head-quarters

204—

*731-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy (Nakrikal), B. Venkateswara Rao (Manthara), P. Ramaiah (Nidumolu), M. Ramakrishna Rao (Khammam) and V. Narayana Rao (Sirpur) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) The number of Mandal Head-quarters that do not have Primary Health Centres :

(b) The amount required for sanctioning them : and

(c) The steps proposed to be taken by the Government to provide a Primary Health Centre at every Mandal Head-quarters?

వైద్య ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి (డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు) :—

ఎ) 334 మండలాలలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు లేవు.

బి) 100 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను స్థాపించడానికి రూ. 317 లక్షలు, 234 డిస్పెన్సరీలను స్థాపించడానికి రూ. 262 లక్షలు అవసరం.

సి) 1985-86లో 100 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను, 234 డిస్పెన్సరీలను అల్లోపతి ఆసుపత్రులు లేని మండల ప్రధాన కార్య స్థానాలలో గాని, మండలి ప్రాంతంలో గాని యేర్పాటు చేయాలని సంకల్పించడమయినది. మండల ప్రధాన కార్య స్థానాలలోని డిస్పెన్సరీలను నిధుల లభ్యతను బట్టి దశల వారీగా ఆరోగ్య కేంద్రాలుగా అప్‌గ్రేడ్ చేయాలని కూడా ప్రతిపాదించబడింది.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇపుడు, డిస్పెన్సరీ అంటే వారు చెప్పేది ఇండియన్ మెడిసిన్ అని నేను అర్థం చేసుకున్నది కరెక్టో కాదో. డిస్పెన్సరీ అంటే, ఇండియన్ మెడిసినా? అలోపతా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అలోపతి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అలోపతి అయితే డాక్టరు లేకుండా ఒక డిస్పెన్సరీ వున్నది. అసలు పి.హెచ్.సి.లో ఒకరో, ఇద్దరో డాక్టర్లు కంటే లేరు. ఇపుడు వంద పి.హెచ్.సి. లు, మిగతా 200 డిస్పెన్సరీస్ అని చెపుతున్నారు. మిగతా వాటికి, వీటికి వ్యత్యాసం యెందుకు వుండాలి? అసలు అన్నిటికి పి.హెచ్.సి. లో యిస్తారా? డిస్పెన్సరీలకు యెందుకు దిగజారింది అది. ఖర్చు చెప్పిన ప్రకారం వంద పి.హెచ్.సి. లకు రూ. 3 కోట్ల చిల్లర చెప్పారు. మిగతా 200 లకు కూడా రూ. 9 కోట్లతో మొత్తం అవుతాయి కనుక వేస్తాం అన్నారు. ఈ సంవత్సరం 150 అయితే, అన్ని పి.హెచ్.సి. లను యెందుకు యేర్పాటు చేశారు.

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు కేంద్రం నుంచి అనుమతి సంపాదించాలి. వంద ప్రాథమిక కేంద్రాలకు అనుమతి యిచ్చారు. మొట్టమొదట మేము డిస్పెన్సరీలు యేర్పాటు చేసుకొన్నాం. ' 234 కూడా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలుగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దాని కరస్పాండెన్స్ జరుగుతున్నది. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో యిపుడు మామూలుగా వుండేవే కాకుండా, ట్యూబర్‌కొలోసిస్ కంట్రోల్, కలరా, లెప్రసీ, మలేరియా కంట్రోల్ మొదలైన ప్రోగ్రాం వుంది. ఈ డిస్పెన్సరీలలో రోగిని పరీక్ష చేయడమే గాక అవసరమైన మందులు యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— యిపుడు సమితి కూడా వస్తుంది, మండలానికి ఒక పోలీస్‌స్టేషన్ అంటున్నారు. ఈ మెడికో లీగల్ కేసు లేదు. అసలు యిక్కడ నుంచి యెక్కడో జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్సుకు పంపే అవకాశం వుంది. దాన్ని మండలం కేంద్రంలోనే చికిత్స చేసి పంపించే అవకాశం యిస్తారా?

శ్రీ గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు (వినుకొండ) :— అధ్యక్షా, ఇప్పటికి 750 హోమియో, ఆయుర్వేద, యూనానీ డిస్పెన్సరీస్ వున్నాయా? అన్ని వుంటే వాటిని పర్మనెంట్ చేసే విషయం యేమైనా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా? వీటిని పర్మనెంట్ చేయాలని 1979 నుంచి ఆలోచిస్తూ వుంది. పెండింగ్‌లో వున్న మాట వాస్తవమేనా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— ఆయుర్వేద, యూనానీ డిస్పెన్సరీస్ వున్న మాట వాస్తవమే అధ్యక్షా. ఫిగర్స్ మాత్రం కరెక్టుగా సమాచారం లేదు. యిది అలోపతి డిస్పెన్సరీస్ గురించి మాట్లాడుతున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల):— అధ్యక్షా, కొత్త అలోపతి కేంద్రాలు యేర్పాటు చేసినపుడు అయినా గవర్నమెంటు ప్రయిమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ కాని, డిస్పెన్సరీస్, మండల కేంద్రాలలో యేర్పాటు చేయాలని పథకాన్ని అమలు పరచాలని, ఇది వరకు కొన్ని కేంద్రాలలో లోకల్ ఫండ్ డిస్పెన్సరీస్ యీ అలోపతిలో వున్నాయి. ఆ బిల్డింగ్సులోనే వీటిని యేర్పాటు చేస్తున్నారు. గత సంవత్సరం 8 యిచ్చి, యిది వరకు వున్న లోకల్ ఫండ్ కేంద్రాలలో యేర్పాటు చేశామని చెపుతున్నారు. మెడికల్ కేర్ లేని ప్రాంతాలలో పెడితే బాగుంటుంది. కాని అంతో ఇంతో మెడికల్ కేర్ ఉన్న ప్రాంతాలలో యీ డిస్పెన్సరీస్ చేయడం జరుగుతున్నది. అంతా అస్థవ్యస్థంగా తయారు అవుతుంది. కొత్తగా యేర్పాటు చేసిన ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను సరి కొత్త ప్రాంతాలలో యెక్కడ అయితే మెడికల్ కేర్ జీరోగా వుందో అక్కడ ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, జిల్లాల వారీగా జరిగింది. యెక్కడ అయితే వైద్య సౌకర్యం లేకుండా జీరోగా వుందో, ఆ ప్రాంతానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు :— నా ప్రశ్నకు సమాధానం లేదన్నారు. అది మంత్రిగారి పరిధిలో లేనిదా? వారి పోర్ట్‌ఫోలియో కాదా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాదు. సమాచారం లేదు.

శ్రీ కె. సదాశివరావు (పెదకూరపాడు) :— ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలు షుమారు 100 వున్నాయి. డి.సి., ఎన్.ఎమ్.ఐ. వారు పని చేస్తున్నారు. యిపుడు ఎన్.ఎమ్.ఐ. వారికి అసిస్టెంటు సర్జన్ హోదా యిచ్చి మార్చడం తేలికయిన విషయం. మన ప్రక్క-

రాష్ట్రంలో- తమిళనాడు, కర్నాటకలో కూడా అసిస్టెంటు సర్జన్స్‌గా వేసుకున్నారు. వారు అంతా పని చేస్తున్నారు. వారు అంతా అనుభవం వున్న వారు. 10 సంవత్సరముల నుంచి పని చేస్తున్నారు. వారు ప్రాక్టీస్ చేస్తారు. ఈ మార్పు చేసినట్లయితే వారి సమస్య పరిష్కారం చేసినట్లు అవుతుంది. షుమారు పి.హెచ్.సి.కి వున్న డిస్పెన్సరీస్ సంఖ్య యెక్కువ చేస్తే సరిపోతుంది. ఇది చిన్న సూచన మాత్రమే అంగీకరించాలి.

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, యీ లోకల్ పంచ్ డిస్పెన్సరీస్ ప్రొవిన్సియలైజేషన్ చేసి ప్రభుత్వం తీసుకునే ఆలోచన వుంది. పంచాయతి సమితి రద్దు అయిన తరువాత యీ ప్రొవిన్సియలైజేషన్ చేసే కార్యక్రమం తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి) :— అధ్యక్షా, యీ కొత్త కేంద్రాలను పెట్టే సమస్య చాలా మంది సభ్యులు అడిగారు. పాత కేంద్రాలలో సగానికి మించి డాక్టర్లు, సిబ్బంది ఆ యా కేంద్రాలలో నిర్వహించలేని మాట వాస్తవమా? వారు అక్కడ వుండకుండా, మరొక చోట దూరంగా వుండడం వల్ల వైద్య సహాయం జరగలేదు. అనేక ప్రాంతాలలో అసలే డాక్టర్లు లేరా? అటువంటివి యెన్ని వున్నాయి?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో యిటువంటి యిబ్బందులు వున్న మాట వాస్తవమే. దాని కొరకు ట్రైబల్ యేరియాకు కూడా ఒక వంద మందిని రిక్రూట్ చేసుకోవాలని, ఒక ఆరు వందల మందిని సర్వీస్ కమీషన్ వారు పరీక్ష నిర్వహించడం జరిగింది. యీ నెలాఖరు నుంచి ఇంటర్వ్యూలు మొదలు పెడతారు. అవసరమైన డాక్టర్లను యీ సంవత్సరం రిక్రూట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఉన్న స్టాఫ్ కేంద్రాలలో పని చేయడం లేదు. ఉన్న వారు పని చేయక పోవడం గాని లేదా, హెడ్‌క్వార్టర్సులో లేరు అనే విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా యేదైనా హాస్పిటల్ గురించి, కొన్ని హాస్పిటల్స్ గురించి నా దృష్టికి తీసుకువస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట):— ఇపుడు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ లేదు కాబట్టి యీ వంద హాస్పిటల్స్‌కు మాత్రమే పి.హెచ్.సి.లు తెరుస్తామన్నారు. అయితే, పి.హెచ్.సి. లు లేనటువంటి మండల కేంద్రాలు వున్నాయి. వాటికి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు పర్మిషన్ కొరకు పంపాడునేటటువంటి విషయం వాస్తవమా? లేని మండల కేంద్రాలలో కనీసం మూడు సంవత్సరాలు, నాలుగు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేస్తామని చెప్పి హామీ యిస్తారా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— ఇపుడు సెంట్రల్లో స్పాన్సర్డు స్కీమ్స్ క్రింద కూడా యీ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు నిర్వహించబడాలి. కనుక సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ స్కీమ్స్ కూడా కావాలి కనుక ఈ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు

సెంట్రల్ ప్లానింగ్ నుంచి మనకు మంజూరు రావాలి అందువల్ల మేము అడుగుతున్నటువంటి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు మొత్తం 24 కోట్ల రూపాయలు ప్లానులో వారు కట్ చేయడం జరిగింది. దీని కారణంగా ఎన్ని కేంద్రాలలో పెట్టలేకపోతున్నాము.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— నేను అడిగింది అది కాదు. నేను స్పెసిఫిక్‌గా అడిగాను. నేను అడిగింది- మొత్తం మన దగ్గర వున్నటువంటి మండల కేంద్రాలన్నిటికి కూడా మీరు పర్మిషన్ ఇవ్వాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపామనేటటువంటి విషయం వాస్తవమా? వాటన్నిటినీ రాబోయే 3,4,5 సంవత్సరాలలో తీసుకుంటారా?

శ్రీ యం.యస్.యస్. కోటీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మొత్తం ఆరవ ప్రణాళికలో పెట్టిందే 60 ప్రాథమిక కేంద్రాలు. అటువంటివే మేము వేరే 100 ప్రాథమిక కేంద్రాలు పెట్టబోతున్నాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ వారికి వ్రాయలేదు, అడగలేదు అనేది వాస్తవం కాదు. మేము అడిగిన దానిలో బడ్జెట్‌లో 24 కోట్ల రూపాయలు కట్ చేశారని చెబుతున్నాను.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, మీరు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌ను ఎన్ని అడిగారు? లాస్ట్ ఇయర్ 60, ఈ ఇయర్ 100 వచ్చాయి. మీరు యింతకు ముందు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ ఇవ్వలేదని అన్నారు. అసలు మీరు ఎన్ని అడిగారు? ఎన్ని అడిగితే 100 ఇచ్చారు?

డా. యం.యస్.యస్. కోటీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మేము 300 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు కావాలని అడిగాము. 7వ ప్రణాళిక పూర్తి అయ్యేనాటికి వీటన్నింటిని కూడా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలుగా మార్చడం జరుగుతుంది.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— మండల కేంద్రాలలో ఆరోగ్య కేంద్రాలు పెడతాము అంటున్నందుకు సంతోషం. మండల కేంద్రాలలో ఆరోగ్య కేంద్రాలను పెట్టేటప్పుడు అక్కడ వుండే పంచాయతీ కంట్రిబ్యూషన్ వుంటేనే అవి పెడతామనే నిబంధన యేమైనా వుందా? అట్లా కంట్రిబ్యూషన్ లేని చోట అదే మండలంలో యే గ్రామ పంచాయతీ అయినా కంట్రిబ్యూషన్ ఇవ్వగలిగితే స్థలం, బిల్డింగ్ ఇవ్వగలిగితే అక్కడ యేమయినా పెట్టడానికి అవకాశం వుందా? మంత్రిగారు క్లారిఫై చేయాలి.

డా. యం.యస్.యస్. కోటీశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు 157 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు, డిస్పెన్సరీస్ కానివ్వండి మండల హెడ్‌క్వార్టర్సులో లేకుండా మండల యేరియాలో వున్నాయి. ఇప్పుడు వారు బిల్డింగ్ ఇస్తేనో, విరాళంగా డబ్బు ఇస్తేనో తప్పితే మేము పెట్టము అనే సమస్య లేదు. విరాళం ఇచ్చే దాతలు ఎవరైనా ముందుకు వస్తే వారి పేరు పెట్టడానికి అభ్యంతరం లేదు. లేని చోట ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొని యేర్పాటు చేస్తుంది.

శ్రీ యస్. రామరెడ్డి :— అధ్యక్ష, మొదటి సమాధానం తేలి వచ్చింది. ముందు మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ ఈ సంవత్సరం వంద ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటర్స్ పెట్టబోతున్నాము అన్నారు. తరువాత ఏడవ ప్రణాళికలో వంద అని అన్నారు. అసలు ఏడవ ప్రణాళికలో మూడు వందలా, వందా, ఈ సంవత్సరం వంద పెడతారా అనేది మంత్రిగారు వివరంగా చెబుతారా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— ఈ సంవత్సరం ఈ వంద పెడతారు. మిగతా 234 ఎడవ ప్రణాళిక చివరి దాకా కూడా ఆగనక్కర లేదు. యీ మధ్యలోనే పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :— అధ్యక్ష, ఇంటీరియర్ గ్రామాల్లో యెక్కడయితే వైద్య సౌకర్యాలు లేవో, అటువంటి ప్రాంతాలలో రూ. 51 వేలు, 2 యెకరాల భూమి డొనేట్ చేస్తే కలెక్టర్, డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసర్ వాళ్ళంతా కలిసి హాస్పిటల్ యెక్కడ వుండాలో రికమెండ్ చేస్తే, కండిషన్స్ ఫుల్ఫిల్ చేసి గవర్నమెంటుకు రికమెండ్ చేస్తే, వారు డబ్బు కట్టి రెండు సంవత్సరాలు అయినటువంటి పెండింగ్ కేసెస్ గవర్నమెంటు త్వరగా చేస్తుందా? డబ్బు కట్టి, భూమిని కేటాయించిన తరువాత, డిస్ట్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసర్ మరియు కలెక్టర్ రికమెండ్ చేసిన తరువాత త్వరగా పూర్తి చేస్తారా? ఎంత కాలం పడుతుంది?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, పెద్దలు బాగారెడ్డిగారు చెప్పినటువంటివి 26 ప్రభుత్వం దృష్టిలో వున్నవి. డొనేషన్స్ యిస్తామని ముందుకు వచ్చినవి కానీ, డొనేషన్ యిచ్చినవి అన్నీ కలిపి, అటువంటి వాటిలో 157 మండల కేంద్రాలలో ప్రాథమిక ఆరోగ్యకేంద్రాలు వున్నవి. హెడ్‌క్వార్టర్సు లేవు. హెడ్‌క్వార్టర్సు సమీపంలో వున్న వాటిని ఐడెంటిఫై చేసి ముందు అటువంటి వాటికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరుగుతుంది. లేకపోతే అటువంటి చోట 26, 27 ఎక్స్‌ట్రా డిస్పెన్సరీస్ యేర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— యెక్కడయితే, యే గ్రామంలో అయితే డబ్బు భూమి యిచ్చారో అక్కడ పెట్టే విషయం .. ..

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, యే కార్యక్రమం తీసుకున్నా కేవలం డబ్బు ఇచ్చిన గ్రామం మాత్రమే కాకుండా నీడ్ బేసిస్ మీద ఇచ్చారు. పెట్టే ఖర్చు చుట్టుప్రక్కల 10 గ్రామాలకు వుపయోగపడే విధంగా వుండాలి. అటువంటి ప్రాంతాలలో తప్పక యేర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— ఐయాం ఫుల్లీ అగ్రీడ్ విత్ ది హానరబుల్ మినిస్టర్. వారు చెప్పింది కరెక్టేనండీ. నీడ్ వున్నదని రికమెండ్ చేసిన కేసుల విషయంలో . .

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అటువంటివి తప్పక పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ పి. నారాయణరావు :—మొత్తం మన రాష్ట్రంలో ప్రతి సమితికి ప్రాథమిక కేంద్రం వున్నది. దానిని ప్రతి మండల కేంద్రలో యేర్పాటు చేస్తామని మన ప్రభుత్వము వారు అంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం 100 కేంద్రాలలో యేర్పాటు చేయబోతున్నామని అన్నారు. ఆ వంద కేంద్రాలు యెక్కడ, యే పద్ధతిలో, యే బేసిస్ మీద వాటిని యేర్పాటు చేయబోతున్నారు? మరో ప్రశ్న, ఈనాడు యూనిసెఫ్ వారు ఇచ్చిన వాహనాలు వున్నాయి. అవి రెవెన్యూ వారు తీసుకువెళ్ళి వారి స్వాధీనంలోకి తీసుకోవడం వల్ల ప్రాథమిక కేంద్రాలకు వచ్చే ఎమర్జెన్సీ కేసెస్‌ను హాస్పిటల్స్‌కు పంపించే వీలులేక చాలా ఇబ్బందుకు గురియగుచున్నారు. ఇవి కూడా మంత్రిగారు ప్రాథమిక కేంద్రాలకు అప్పగించకపోతే? రోగులు అనేక ఇబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. దయయుంచి ఆ వాహనాలను రెవెన్యూ నుంచి స్వాధీనం చేసుకుంటారా? మంత్రిగారు యేమి చర్య తీసుకుంటున్నారు? అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం వారు యింతవరకు ప్రతి గ్రామీణ ప్రాంతంలో 2 వేల జనాభాకు ఒక ఆయుర్వేదిక్ డాక్టర్‌ను వేసి వారికి గ్రాంట్స్ ఇస్తూ వుండేవారు. గత 8 సంవత్సరాల నుండి నెలకు రూ. 50 ఇస్తున్నారు. వారు 2 వేల మందికి మందులు సప్లయ్ చేయడానికి చాలా కష్టంగా వుంటుంది పరిస్థితి. దీని విషయంలో ప్రభుత్వానికి అనేక విజ్ఞప్తులు కూడా వచ్చాయి. గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ పెంచడానికి ప్రభుత్వం యేదయినా చర్య తీసుకుందా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు యెన్ని కేంద్రాలలో ఇప్పుడు యేర్పాటు చేస్తారని అడిగారు. మండల హెడ్‌క్వార్టర్స్‌గా ఉండి ఇప్పుడు ప్రభుత్వ డిస్పెన్సరీస్ లేనటువంటి అన్ని మండల కేంద్రాలలో ఏర్పాటు చేస్తామని మొదటే చెప్పాము. తరువాత వాహనాల విషయం అడిగారు. కొన్ని రిపేర్స్‌లో వుండడంవల్ల, లేదా ఫ్యూయల్ లేనందువల్ల ఇబ్బందులు యేర్పడ్డాయి. ఫ్యూయల్‌ను ఈ సంవత్సరం మూడు రెట్లు పెంచడం జరిగింది. రిపేర్ కార్యక్రమం జరిగింది. తప్పకుండా వాహనాలను వినియోగ పడేలా చేస్తాము. తరువాత మిత్రులు అడిగారు హెల్త్‌గైడ్స్‌కు కేంద్ర ప్రభుత్వం 50 రూపాయలు భృతి, 50 రూపాయలు మందులకు ఇచ్చే కార్యక్రమం... ...

Medical Facilities To Green Card Holders

205—

*1176-Q -Sarvasri A. Narendra (Himayat Nagar) and Baddam Bal Reddy (Karavan) :— Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) Whether Government have formulated a Scheme for free Medical aid to Green Ration Card Holders : and

(b) If so, the details thereof?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :—

ఎ) లేదండి. ఈ పథకం ఇంకా రూపొందించలేదు.

బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, మన ప్రభుత్వం ప్రకటించి చాలా రోజులు అయింది. ఉచిత వైద్యం జరుగుతుందనే భావనతో పేద ప్రజలు ఆకుపచ్చ కార్డు పట్టుకొని హాస్పిటల్స్ చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. దానికి పథకం రూపొందించాము అంటున్నారు. ప్రచారం తీవ్రంగా జరుగుతోంది. యెప్పటిలోగా రూపొందిస్తారు? చేసే ఆలోచన వుందా? వదలి పెడతారా? దయచేసి సెలవిస్తారా?

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— మిత్రులు ఆకుపచ్చ కార్డు ఉన్న వారికే ఉచిత వైద్యం వున్న పరిస్థితి వున్నట్లు చెప్పారు. ఆకుపచ్చ కార్డు వారికే కాదు, అందరికి కూడా ఉచిత వైద్యం జరుగుతుంది. అధ్యక్షా, అందరి దగ్గర వసూలు చేసే పరిస్థితి లేదు. అయితే ఇప్పుడు వున్న నిధులు అభివృద్ధి చేసుకోవాలి లేదా వున్నత వర్గాల నుంచి వచ్చే పేషెంట్సు ఇచ్చే డబ్బుతో హాస్పిటల్స్ అభివృద్ధిచేయాలి, ఆదాయం పెంచాలి అనే సదుద్దేశంతో ఆర్థికపరంగా మెరుగ్గావున్న వర్గాలకు నామినల్‌గా హాస్పిటల్ ఖర్చులను వసూలు చేయాలనే పథకం ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసింది. పేద వర్గాలకు మాత్రం ఉచిత వైద్యం చేయాలని ఆలోచన చేసింది. పేద వర్గం, ఉన్నత వర్గం అనే డిమార్కేషన్ ఆదాయం ప్రాతిపదికగా రూ. 6,000 ఆదాయం లోపల వున్నవారికి డిమార్కేషన్ చేసి 6,666 లోపల ఆదాయం వున్నవారిని పేద వర్గాలుగా పరిగణించడం జరిగింది. ఈ పథకం ప్రవేశపెట్టినందువల్ల ఆకుపచ్చ కార్డు వారికి వచ్చిన ఇబ్బంది యేమీ లేదు.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :— పేదవారు, ఉన్నవారు అనే వివక్షత చూపకుండా మానవ సేవయే ముఖ్యమనే ఉద్దేశ్యముతో ఎటువంటి ఆంక్షలు విధించకుండా ఉచితముగా వైద్య సహాయం అందచేస్తారా?

గౌరవ సభ్యుడు :— ఆసుపత్రికి పోయే ముందు డాక్టరుతో మాట్లాడుకొంటే తప్ప బెడ్ దొరకదు. కుష్ఠు వ్యాధిగ్రస్తులకు మందులు ఇచ్చినట్లుగానే టి.బి. రోగులకు కూడా మందులిచ్చే యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ యన్. వెంకటయ్య (కొడంగల్) :— ధనికులు, పేదవారు అనే వివక్షత లేకుండా అందరికీ మందులిచ్చే యేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అందరికి ఉచిత చికిత్స అందిస్తున్నట్లుగా మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. కాని ఉచితంగా దొరకడం లేదు. లంచాలు తీసుకొనే పరిస్థితి వుంది. దానిని దూరం చేయడానికి యేమి చేస్తారు.

డా. యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు:— హాస్పిటల్‌లో వైద్యం ఉచితంగా జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. యేమైనా అవినీతికర చర్యలు జరుగుతూ వుంటే వాటిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే చర్యలు తీసుకొంటాం. అవినీతికర మార్గాలను అరి

కట్టడానికి ఏజెన్సీ సెల్‌ని యేర్పాటు చేయాలనుకొంటున్నాం. అవినీతికర చర్యలు జరుగుతూ వుంటే గౌరవ సభ్యులు సహకరించి మా దృష్టికి తీసుకురావాలని, ప్రజలను చైతన్యవంతులను చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఒకసారి మంత్రిగారు మారు వేషము వేసుకొని ఆసుపత్రికి వెళితే తెలుస్తుంది.

డా. శ్రీమతి జి. కుతూహలమ్మ (దేవంజేరి):— గ్రామ ప్రాంతాలలో సరియైన వైద్య సదుపాయాలు లేకపోవడం వల్ల ముఖ్యంగా స్త్రీలు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. 300 మంది లేడీ డాక్టర్సు కావలసి వుస్తే యేదో 30 మందిని నియమించినట్లు వుంది. ఎక్కువగా గ్రామ ప్రాంతాలలో లేడీ డాక్టర్సుని పోస్ట్ చేస్తారా?

(No reply)

Smuggling Of Snake Skins

206—

*178-Q.-Sri V. Rambhupal Choudary :— Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that smuggling in Snake skins is going on a large scale : and

(b) If so, the action taken by the Government to prevent it?

రవాణా, రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి :(శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

ఎ) కొన్ని సంఘటనలు శాఖ దృష్టికి వచ్చాయి.

బి) మద్రాసులోని, దక్షిణ ప్రాంతపు కేంద్ర ప్రభుత్వ వన్య ప్రాణి సంరక్షణ డెప్యూటీ డైరెక్టర్‌తోనూ, స్థానిక పోలీసులతోనూ ఈ విషయం గురించి సంప్రదించడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్‌చౌదరి :— పాముల చర్మాలను రవాణా చేసే ముఠాను గుర్తించారా? గుర్తిస్తే వారిపైన ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు యేమిటి?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— కొన్ని ఎక్స్‌పర్ట్ గ్యాంగులు ఈ పాముల చర్మాలను ఎగుమతి చేస్తున్నారని గుర్తించారు. 10-10-1984న, 5-4-1985 నాడు 31 బస్తాలు, 30 వేల చర్మాలను పట్టుకొనడం జరిగింది. ఈ చర్మాలు మద్రాసులో వున్న దక్షిణ ప్రాంతపు కేంద్ర ప్రభుత్వ వన్య ప్రాణి సంరక్షణ డెప్యూటీ డైరెక్టరుగారి ద్వారా ఎగుమతి అవుతాయి. యే పద్ధతిలో ఎగుమతి అవుతున్నదో వారితో సంప్రతించి, లోకల్ పోలీసులతోను సంప్రతించి, ఎగుమతి చేస్తున్న వారి ఆచూకీ తీసి వారిపైన కఠిన చర్యలు తీసుకొనడానికి యేర్పాటు జరుగుతున్నది.

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ ఆలీ :— దొంగ రవాణా జరుగుతున్న మాట నిజమే అన్నారు పాము చర్మాల ఎగుమతి నిషేధించబడింది. కప్పలు కూడా దొంగతనంగా

ఎగుమతి జరుగుతున్నవి. దీనివల్ల కూడా ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ వస్తుంది, దొంగ రవాణాను అరికట్టి లోకల్‌గా సుంకాలు వసూలు చేసే మార్గం గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— పరిశీలిస్తాం.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి (ఖైరతాబాద్) :— పాము చర్మం దేనికి ఉపయోగిస్తారో తెలియచేస్తారా? బయట దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్న వారిపైన కేసులు పెట్టామన్నారు. వారి పేర్లు చెబుతారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— దేనికి ఉపయోగింపబడుతుందో సమాచారం నా దగ్గర లేదు. కేసులు పెట్టబడిన వారి పేర్లు :- 1. ఎం.కె.ఎం. మీరాసాహెబ్, 2. మురుగన్ చినతంబి. ఏలూరు ప్రాంతములోని పాలగూడెం దగ్గర పట్టుకొన్న వారి మీద, కంద్రిగ గూడెం, వంగాయగూడెం గ్రామాల మీద కేసు పెట్టబడింది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్‌పల్లి) :— ఈ చర్మాల విలువ ఎంత?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— బస్తాలు విలువ రూ. 4 లక్షలు, తరువాత 30 వేల చర్మాలు దాని విలువ అసెస్ చేయలేదు.

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— ఈ పాముల చర్మాలు దేన్కికి ఉపయోగిస్తారో పరిశీలించి సంబంధిత పరిశ్రమను మన రాష్ట్రములోనే పెట్టడానికి చర్య తీసుకొంటారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఇది నాకు సంబంధించినది కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి) :— ఎగుమతి మన రాష్ట్రము నుంచి నిషేధించారు. అలాగే ప్రక్క రాష్ట్రాలలో కూడ నిషేధించారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— వేరే రాష్ట్రాల సమాచారం నా దగ్గర లేదు. మన రాష్ట్రములో నిషేధించాం.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— 31 వేల చర్మాలు పట్టుబడినాయి. వాటి విలువ అసెస్ చేయలేదు అన్నారు. ఎంత కాలమైనది? ఎందుచేత అసెస్ చేయలేదు? అట్లా వుంచడానికి కారణమేమిటి? 9-30 a.m.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి :— పాములను చంపేవారి నుంచి చర్మాలు సేకరించి ప్రభుత్వమే ఎగుమతి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— 10-10-1984న ఒక కేసు పెట్టబడింది. 31 బస్తాల చర్మాలు దాని విలువ 4 లక్షలు. 5-4-1985న పట్టుబడిన సరుకు 30 వేల చర్మాలు. దానిని కోర్టుకు స్వాధీనపరచడం జరిగింది. విలువ కట్టబడలేదని చెప్పాను. కోర్టులో వుంది. ఎప్పుడైనా కట్టవచ్చు. ఫారిన్ ఎక్స్చేంజ్ వస్తుంది కాబట్టి వనరులు కల్పించడానికి మన రాష్ట్రములోనే ఏదైనా పెట్టవచ్చుమ కదా అంటే మన రాష్ట్రము నుంచి

ఎగుమతి చేయకూడదని బ్యాన్ పెట్టాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఎగుమతి చేయకూడదా అనే గౌరవ సభ్యుల సూచనను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ వడ్డి రంగారావు :— వన్య మృగాల సంరక్షణ అనేది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. ధ్యేయం కూడా. అనేక రకాల సామగ్రి మద్రాసు నుంచి ఎగుమతి అవుతున్నప్పుడు వారితో సంప్రతింపులు జరిపి దొంగ రవాణా జరగకుండా చూస్తారా?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అదే పని చేస్తున్నాం. మద్రాసులోని దక్షిణ ప్రాంతపు కేంద్ర ప్రభుత్వ వన్యప్రాణి సంరక్షణ డెప్యూటీ డైరెక్టర్‌తోనూ, స్థానిక పోలీసుతోనూ సంప్రతించడం జరుగుతున్నది. కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకొనడానికి చర్యలు తీసుకొంటాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయింది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ప్రశ్న 207 చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ఇది ఒక్కటీ అలౌ చేయాలని కోరుతున్నాం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎక్స్‌టెండ్ చేయడానికి వీలు లేదు.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— మిగతా క్వశ్చన్స్‌కి రిప్లయిస్ చదివేయాలని ఆచారం పెట్టుకొన్నాం కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రిప్లయిస్ చదువుతారు.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నర్సంపేట) :— బి.ఎ.సి. నిర్ణయం ప్రకారం క్వశ్చన్ అవర్ గంటకు మించి వుండకూడదు. బలపరుస్తున్నాము. కాని సభ్యులు ప్రశ్నలు అడుగుటలో కూడా కొంత జాగ్రత్త తీసుకొనుట మంచిది. నిఘా విషయం ముఖ్యమైన ప్రశ్న కాబట్టి దానిపైన 2, 3 ఉప ప్రశ్నలకు అవకాశం ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి (నరసాపూర్) :— అవినీతి నిర్మూలనకు ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. ఇది దానికి సంబంధించిన ప్రధాన ప్రశ్న కాబట్టి అలౌ చేయాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి (నగిరి) :— ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రశ్నలు వెనుక వేసి క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయింది అంటే ఎలా? ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు యిచ్చేది ముఖ్యమైన ప్రశ్న ఇది. సంప్రదాయం ప్రకారం ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం మొదట చెబుతారు కాని వెనుక వేశారు. ముఖ్యమైనది. టైమ్ లేదంటే యెట్లా?

Mr. Speaker :— I am not prepared to accept. You are casting aspersions unnecessarily.

Sri R. Chenga Reddy :— I am not casting aspersions.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— చాలా సంవత్సరాల నుంచి వస్తున్న ఆచారం. ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రశ్నలు సామాన్యంగా మొదట వస్తాయి. తరువాత వేరే మంత్రుల ప్రశ్నలు వస్తాయి. ట్రెడిషన్ అట్లా వస్తోంది.

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి) :— బాగారెడ్డిగారు చెప్పింది సత్యదూరము. రొటేషన్ ప్రకారం వస్తుందే కాని ముందు ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రశ్న వచ్చి తీరాలని లేదు. ఒక రోజు ముందు వస్తుంది. ఒక రోజు తరువాత వస్తుంది. క్వశ్చన్ అవర్ అయిన తరువాత మెయిన్ క్వశ్చన్స్‌కు ఆన్సర్స్ చదవడం తప్ప సప్లిమెంటరీస్ వేయకూడదనేది నిర్ణయం. మెయిన్ క్వశ్చన్‌కు ఆన్సర్స్ చదవ డానికి అలౌ చేయాలి. సప్లిమెంటరీస్ అలౌ చేయకూడదు.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఇక్కడకు క్వశ్చన్ వచ్చిన తరువాత 2 రోజుల ముందు నోటీసు ఇస్తే తప్ప పోస్టుపోన్ చేయకూడదు ప్రతి రోజూ ముఖ్యమైన క్వశ్చన్స్ వుంటాయి. కాబట్టి పోస్టుపోన్ చేయాలని చెప్పకూడదు. రూల్ 47 క్రింద రెండు రోజుల నోటీసు వుండాలని వుంది. పోస్టుపోన్‌మెంటు అడగడానికి.

Vigilance Organisation

207—

*653-Q.—Sarvasri G. Yadagiri Reddy (Ramannapet), M. B. Chowhan (Devarakonda) and R. Chenga Reddy :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government proposes to set up Vigilance Organisation to check malpractices in Administration; and

(b) if so, the functions and powers of the said Organisation?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్.టి. రామారావు) :—

(ఎ, బి) సమాధానం సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

(ఎ) ప్రభుత్వం, ప్రధాన పరిపాలన శాఖలో నిఘా అమలు విభాగం ఒకదానిని యేర్పాటు చేస్తూ, 11-6-85 తేదీనాటి ప్రధాన పరిపాలన (ఎస్.పి.డి.) శాఖ ఎం.ఎస్. నెం. 269 జి.ఒ.లో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

(బి) ఈ విభాగం ప్రధాన కర్తవ్యాలు, అధికారాలు యీ క్రింది విధంగా వున్నాయి. అవి ఏవంటే :—

(1) ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో స్వచ్ఛమైన, సమర్థవంతమైన పరిపాలనను అందించడం ఒక లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నది. ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికి వీలుగా నిఘా-అమలు విభాగం, అందుబాటులో వున్న తన స్వంత యంత్రాంగంద్వారా, సాధ్యమైనన్ని చర్యలను సమర్థవంతంగా చేపడుతుంది. ఇందుకుగాను ఇతర నిఘా విభాగాలు, సంస్థలు, ఇతర ప్రభుత్వ శాఖల సహాయ సహకారాలను తీసుకుంటుంది.

(2) నిఘా-అమలు ఏజన్సీల పని తీరును సమీక్షించి, వాటి కర్తవ్యాలను సమన్వయ పరుస్తూ, భవిష్యత్తులో యెలాంటి కార్యకలాపాలు చేపట్టాలో యీ విభాగం రూపొందిస్తుంది.

(3) కార్యవిధానాలను, అమలులో వున్న అనేక శాసనాలు, నియమావళిని మరింత సులభతరంచేసి, వాటిని సత్వరపరచడానికిగాను వాటిలో యెలాంటి మార్పులు తీసుకురావడం అవసరమో యీ విభాగం ప్రభుత్వానికి సూచిస్తుంది.

(4) నిఘా-అవినీతి నిరోధం వంటి విషయాలకు సంబంధించిన అన్ని అంశాల మీద యీ విభాగం ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తుంది. అంతేకాకుండా నిఘా శాఖ, అవినీతి నిరోధక శాఖ సమర్పించే విచారణ నివేదికల మీద యెలాంటి చర్యలు తీసుకోవాలో కూడా యీ విభాగం ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తుంది.

(5) ఏ ఫిర్యాదునయినా లేదా ఆరోపణనయినా దర్యాప్తుకోసంగాని, విచారణ కోసంగాని యీ విభాగం, అవినీతి నిరోధక శాఖకు పంపిస్తుంది.

(6) నిఘా అధికారులకు, శాఖీయ విచారణాధికారులకు, ఎన్‌ఫోర్సుమెంటు అధికారులు మొదలగు వారికి యీ విభాగం, శిక్షణ కార్యక్రమాలను, పునశ్చరణ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తుంది.

(7) కొన్ని ముఖ్యమైన శాఖల అధిపతులతో ఈ విభాగం నియత కాలికంగా సమావేశాలు జరుపుతుంది. ఎందుకంటే ఈ శాఖాధిపతులు, తమ కర్తవ్యాలను మరింత సత్వరంగా నిర్వర్తించడానికి వీలుగా వారి శాఖలకు సంబంధించిన అన్ని విషయాల మీద యీ విభాగం ఆ సమావేశాల్లో వారికి సలహా ఇస్తుంటుంది. అంతేకాకుండా నిఘా-అమలు యూనిట్లు, శాఖీయ అధికారుల కర్తవ్య నిర్వహణలో యేవయినా సమస్యలు యెదురయితే వాటినికి యీ విభాగం పరిష్కరిస్తుంది.

(8) నిఘాకు సంబంధించిన నైపుణ్యాలను పెంపొందింప చేసుకోడానికి దోహదపడేటట్లు నియమ సంపుటీలను, శాఖీయ ప్రొసీడింగులను యీ శాఖ తయారు చేస్తుంది.

(9) ఎన్‌ఫోర్సుమెంటు, క్రమశిక్షణా విషయాలకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన న్యాయస్థానాల తీర్పులను, ప్రధాన విషయాలమీద వ్యాసాలను, సంబంధిత చట్టాలు, నియమాలు, నిబంధనలకు చేసిన సవరణలను వివరిస్తూ యీ విభాగం నియతకాలికంగా బులిటన్లను ప్రచురిస్తూ వుంది.

(10) ఈ విభాగం తనకు నివేదించిన క్రమశిక్షణా విషయాలమీద ప్రభుత్వానికి సలహా ఇవ్వడమే కాకుండా ఆయా శాఖలు జరిపే విచారణల ప్రగతిని, అవి చేసే పరిష్కారాలను సమీక్షిస్తుంది.

(11) శాఖీయ విచారణ అధికారులను నియమించే విషయంలో ఈ విభాగం అవసరమైనపుడు సలహా ఇస్తుంది.

(12) అంతే కాకుండా, యీ విభాగం ప్రభుత్వం అప్పుడప్పుడు తనకు నివేదించిన యే విషయం మీదనయినా ప్రభుత్వానికి సలహా ఇస్తుంది.

Pig Iron Unit at Ongole

208—

*989—Q — Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao (Metpalli) and A. Narendra (Himayat Nagar) :— Will the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that the State Government had a proposal to establish a Pig Iron Unit near Ongole, Prakasam district;

(b) if so, whether the Government is taking any steps to establish the same; and

(c) if not, the reasons therefor?

చిన్నతరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—

ఎ, బి, సి) రాష్ట్ర పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ మెకాన్స్ (మెస్సర్స్ మెటలర్జికల్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ కన్సల్‌టెంట్స్ (ఇండియా) (లిమిటెడ్) అనే సంస్థవారికి ఒంగోలు ప్రాంతంలో లభ్యమౌతున్న నాసిరకం ముడి ఇనుము వినియోగించేందుకు గల అవకాశాలను పరిశీలించి, నివేదికను తయారు చేసే పనిని 1975లో అప్పగించింది. వారు తమ నివేదికను 1975లో సమర్పించారు. వారి నివేదిక ప్రకారం 1975 ధరలను బట్టి ఆ ప్రాజెక్టుకు 200 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు కాగలదని అంచనా. భారీ పెట్టుబడి అవసరం వున్నందువల్ల, సాంకేతిక, ఆర్థిక ఇబ్బందులవల్ల ఆ ప్రతిపాదనను అమలుచేయడానికి వీలుపడలేదు.

Alluminia Project

209—

*765-Q. — Sri R. Chenga Reddy :— Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that an expert Committee is constituted by the Union Government to study the feasibility of setting up of an Alluminium Boxite Projects in the State ;

(b) if so, whether the State Government has prepared a detailed feasibility report and other aspects in this regard; and

(c) if so, a copy of the same be placed on the Table of the House?

చిన్నతరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి సంస్థ అల్యూమినియం బాక్సైటు ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేసేందుకుగల అవకాశాలను గురించి పరిశీలించ వలసిందిగా రాంచీలోని మెసర్సు ఖనిజాన్వేషణ సంస్థను కోరింది. ఆ సంస్థ నుండి 1977, జూన్‌లో నివేదిక అందింది.

(సి) ఖనిజాన్వేషణ సంస్థ సమర్పించిన నివేదిక ప్రాథమిక నివేదిక మాత్రమే అయినందువల్ల, దానిని సభా సమక్షంలో ఉంచనవసరం లేదు.

Misappropriation Of Funds In Alur Samithi

210—

*1239—Q.—Sri M. Erranna :— Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) whether it is a fact that lakhs of rupees have been misappropriated in Alur Panchayat Samithi;

(b) whether any enquiry has been conducted in the matter; and

(c) if so, the action taken against the persons who have misappropriated the funds and against the concerned officials.

పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రామచంద్రరావు) :— (ఎ) లేదండీ.

(బి) అవునండీ. కర్నూలు జిల్లా పరిషత్‌కు చెందిన అక్కౌంట్ల అధికారి విచారణ జరిపారు.

(సి) సమితి నిధులు దుర్వినియోగం అయినట్లు విచారణలో రుజువు కాలేదు. అందుచేత ఏ వ్యక్తిపైన చర్య తీసుకునే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

L. A. Qn. Postponed from 3-9-1985

Dairy Farm at Kakinada

146—

*1161-Q.— Sri M. Gopala Krishna (Kakinada) :— Will the Minister for Agriculture and Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Dairy Farm at Kakinada is now reduced to 130 acres from 1300 acres;

(b) whether the Government consider to revive the farm by alloting sufficient funds;

(c) whether it is a fact that the land is encroached by slum dweller'and

(d) if so, the steps taken by the Government to prevent it?

లఘు పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—

(ఎ) మొత్తం 985.65 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో 105.04 ఎకరాల భూమి మాత్రమే [illegible] లభ్యంగా వుంది.

(బి) నిధుల లభ్యతను బట్టి కాకినాడలోని ప్రభుత్వ పాడి క్షేత్రాన్ని దశలు వారీగా అభివృద్ధి చేయాలని ఉద్దేశిస్తున్నాము.

(సి) అవునండీ.

(డి) ఆక్రమణ గురించి కాకినాడలోని జిల్లా కలెక్టరుకు తెలియపరచి మరికి వాడ నివాసులను ఖాళీ చేయించవలసిందిగా పదే పదే ఆయనను కోరడం జరిగింది.

శ్రీ యం. గోపాలకృష్ణ :— అధ్యక్షా, మేము యీనాడు నాలుగైదు కోట్ల ప్రాజెక్టు కట్టుమని అడగడం లేదు. ఇప్పుడు కట్టిన ప్రాజెక్టు అయిదారు కోట్ల విలువ వుండే ప్రాజెక్టు. బడుగువర్గాలకు వుపయోగపడే ఆ ప్రాజెక్టును కాపాడడానికి ఫెన్సింగ్ కొరకు పది లక్షలు ఇవ్వమని రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం వెంటనే దానిని అభివృద్ధి చేయడానికి చర్య తీసుకుంటుందా?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఈ సంవత్సరం మిగిలివున్న ప్రాంతాన్ని ఫెన్సింగ్ ద్వారా అరికట్టడానికి నాలుగు లక్షలు కేటాయించాలనే ప్రతిపాదన వుండడం జరిగింది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఎక్కువ నిధులు వెచ్చించడానికి వీలుపడడం లేదు. సాధ్యమైనంత వరకు యెక్కువ నిధులు కేటాయించడానికి దానిని కాపాడడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుంది.

శ్రీ యం. గోపాలకృష్ణ :— ఆ నాలుగు లక్షలు యెప్పుడు ఇస్తున్నారు? ఈ నెలాఖరులోగా రిలీజ్ చేస్తే కట్టుకోడానికి వీలుంటుంది, నెలాఖరులోగా రిలీజు చేస్తారా?

యస్. రామచంద్రారెడ్డి :— ఆ ఆస్థిని కాపాడడం కొరకు అవసరమయిన విషయాలు ప్రతిపాదించడం జరిగింది. అవి ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటు పరిశీలనలో వున్నవి. సత్వరమే ఆ డబ్బు రావడానికి కావలసిన ప్రయత్నాలు చేస్తాము.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఆక్రమించినటువంటి వాటి గురించి పదే పదే రెవిన్యూ అధికారులకు విన్నపం చేసుకుంటున్నామన్నారు మంత్రిగారు. దానివల్ల ఏమి అయింది? దానిమీద ఫర్దర్ యాక్షను తీసుకున్నారా? ఎన్ని రోజుల నుండి అపీలు చేస్తున్నారు? రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు అంటే వేరే ప్రభుత్వమా మన ప్రభుత్వములో వుందా?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :— 80 సెంట్ల భూమిని వేరే వారు ఆక్రమించుకోవడం జరిగింది. అలాంటి వారిని బయటకు పంపి ఆ స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోడానికి జిల్లా కలెక్టరుకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. మిగిలిన యెక్కువ భాగం భూమిని ప్రభుత్వ అనుబంధ సంస్థలకు యీ శాఖ ద్వారా అనుమతి పొందిన తరువాత మాత్రమే అప్పగించడం జరిగింది.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఆ 80 సెంట్లకు అయినాసరే అపీలు చేశారా, ఎప్పుడు చేశారు, కలెక్టరు యేమి యాక్షను తీసుకున్నారు, ఆఖరుకు ఎప్పుడు వస్తుంది, కోర్టులో వుందా ఏమైంది?

శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి :— 985 ఎకరాల 65 సెంట్లలో 105 ఎకరాల 4 సెంట్లు యీ రోజు శాఖ ఆధ్వర్యములో వున్నది. అందులో 80 సెంట్లను నిరుపేదలైనవారు ఆక్రమించుకోవడం చేత నిర్దాక్షిణ్యంగా వారిని నెట్టివేయడం శ్రేయస్కరం కాదని, వారికి జిల్లా కలెక్టరుగారు ఆల్టర్నేటివ్ సైట్ యేర్పాటు చేసిన తరువాత వారిని బయటకు పంపించాలని, ఆ భూమిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోడానికి అన్ని కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతోంది. కలెక్టరుగారు చేయవలసిన కార్యక్రమం. అవసరమైతే మరొకసారి కలెక్టరును ఆదేశించడం జరుగుతుంది. లేకపోతే డైరెక్టరేట్ నుండి ఒక మనిషిని పంపుతాము.

L. A. Q. Postponed from 4-9-1985
Leprosy Among School Children

155—

*1089 Q—Sarvasri P. Chandrasekhar (Mahaboob Nagar) and M. Krishna Reddy (Jadcherla) :— Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it has come to the notice of the Government that leprosy is spreading among the school children of Gangapur village of Jedcherla taluk, Mahaboobnagar District :

(b) whether there are any such cases in any Institution of the State; and

(c) if so, the action taken by the Government to prevent it?

డాక్టరు యం.యస్.యస్. కోటేశ్వరరావు :— (ఎ) మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా, జడ్‌చెర్ల తాలూకా, గంగాపూర్ గ్రామానికి చెందిన పిల్లల్లో కుష్ఠురోగం వ్యాపించడం లేదు. 1985, ఆగస్టులో జరిపిన స్కూలు సర్వేలో ఒక కేసు బయటపడింది. అయితే అది ఇతరులకు సోకేరకం వంటిది కాదు.

(బి) పారా-మెడికల్ వర్కర్లు, మెడికల్ ఆఫీసర్లు 1984-85లో రాష్ట్రంలో మొత్తం 50 లక్షలా 76 వేలా 134 మంది బడి పిల్లలను సర్వే చేశారు. వారిలో 40 లక్షలా 54 వేలా 168 మంది పిల్లలను పరీక్ష చేశారు. రాష్ట్రం మొత్తంలో ఆరు వేలా 402 కేసులను వారు కనుగొన్నారు. మొత్తం బడిపిల్లల సంఖ్యతో పోల్చి చూస్తే ఇది ఇది 0.15 శాతం మాత్రమే. ఈ రేటు అతి తక్కువ.

(సి) కుష్ఠురోగానికి గురిఅయ్యే కేసులను ప్రారంభ దశలోనే కనిపెట్టేందుకు వీలుగా, జాతీయ కుష్ఠు నివారణ కార్యక్రమం క్రింద ప్రతీ ఏడు స్కూళ్ళలో సర్వే కార్యకలాపాలు చేపట్టడం జరుగుతున్నది. సర్వేలో బయటపడిన కేసులకు వెంటనే చికిత్స చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రారంభదశలోనే యీ వ్యాధిని కనుగొన్నట్లయితే, పిల్లల్లో అంగవైకల్యాన్ని నివారించటానికి వీలవుతుంది. చికిత్స కూడా ప్రారంభదశలోనే చేసినట్లయితే వ్యాధి తొందరగా నయమవుతుంది. మళ్ళీ రావడానికి వీలుండదు.

శ్రీ ఎం. కృష్ణారెడ్డి :— అధ్యక్షా, బడి పిల్లలకు రాకుండా ప్రతి ఇన్‌స్టిట్యూషన్‌లో చెక్ చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందా? 9-50 a.m

డాక్టరు ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— ఈ సంవత్సరం కొత్తగా బడిపిల్లల స్కూలు హెల్త్ ప్రోగ్రాం అని ప్రభుత్వం ఇంటర్‌డ్యూస్ చేసింది. దానిలో భాగంగా సంవత్సరానికి రెండు సార్లు బడి పిల్లలను పరీక్ష చేయడం జరుగుతోంది. ఆ హెల్త్ కార్డ్సులో రికార్డ్ చేయడం జరుగుతుంది. అవసరమైన వైద్య సౌకర్యాలు కల్పించడం జరుగుతోంది.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి :— లెప్రసీ నివారణకు కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు డబ్బు ఇస్తున్నారు. దానిని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా వినియోగించుకోకుండా ల్యాప్స్ చేస్తున్నదన్న విషయము వాస్తవమా? ఈ సందర్భముగా మన రాష్ట్రములో నాన్ మెడికల్ అసిస్టెంట్సు కొరకు వందల పోస్టులు యివ్వడం జరిగింది. ఇంతవరకు హైదరాబాదు రీజియన్‌లోనే దాదాపు వంద నాన్‌మెడికల్ అసిస్టెంటు పోస్ట్స్ వేకెంట్‌గా వుంచారు- భర్తీ చేయకుండా-దానివల్ల రాష్ట్రానికి నష్టం అవుతుంది గదా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బును వుపయోగించుకోకపోతే - దానిమీద చర్య తీసుకుంటారా? ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటారు?

డాక్టరు ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— కుష్ఠు నివారణకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆరు కోట్ల 36 లక్షలు ఖర్చు పెట్టింది. అందులో రు. 2 కోట్ల 12 లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వము నుండి మనకు సహాయంగా అందింది. కనుక నిధులు ఖర్చు పెట్టకపోవడం అనేది ల్యాప్స్ కావడం అనేది యింతవరకు జరుగలేదు. ఏవైనా పేరా మెడికల్ పోస్ట్సు వేకంట్‌గా వుంటే - పర్మనెంటు వేకన్సీస్ కావు - తాత్కాలిక వేకన్సీస్ వుంటాయి. అట్లా తాత్కాలిక వేకన్సీస్ వచ్చిన చోట నాన్ మెడికల్ అసిస్టెంట్సును ఫిలప్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి:—చాలాకాలం నుండి వేకన్సీస్ వున్నట్లు పేపరులో వచ్చింది, ఆరు సంవత్సరాలు అయినా ఫిలప్ చేయడం లేదు, దానిపైన చర్య తీసుకుంటారా?

డాక్టరు ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— తప్పకుండా

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి (అలంపూర్):—లెప్రసీ అనేది కంటేజియస్ డిసీజ్. ఒకరి నుండి ఒకరికి వస్తుంది. ఎన్నో స్కూల్సులో లెప్రసీ వున్న టీచర్సు వున్నారు. వారి నుండి విద్యార్థులకు ఆ రోగం సంక్రమిస్తుంది. అటువంటి వారిని రిటైర్‌చేసి వారి మీద యాక్షన్ తీసుకోడానికి ప్రభుత్వం సంల్పిస్తుందా?

డాక్టరు ఎం.ఎస్.ఎస్. కోటేశ్వరరావు :— అటువంటి కంప్లైట్సు ఏవైనా పర్టిక్యులర్‌గా వస్తే, వారిని పరీక్షకు పంపించి, మెడికల్‌గా డిస్‌క్వాలిఫై అయితే తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERES

210-A

Kidnapping of Girls and Sale to Brothal Houses

SNQ. 1361-L :— Sarvasri Baddam Bal Reddy, V. Jayapal (Parkal), V. Sreeramulu (Wardhannapet) and R.S. Vasi Reddy (Ramayampet) :— Will the Minister for Home be pleased to state :

a) Whether it is a fact that girls are kidnapped and are illegally sent from our State to other States ;

b) The steps taken by the Government to prevent it ; and

c) The number of culprits, who have been caught, pertaining to cases of kidnapping of girls and their sale to Brothal houses and the number of them, who have been punished?

హోంశాఖ మంత్రి : శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— (ఎ) అవునండీ.

(బి) అటువంటి ఫిర్యాదులపై సత్వర చర్య తీసుకోవడానికి 1956, స్త్రీలు, బాలికలలో వ్యభిచార నిరోధక చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు పరచడానికి, పోలీసులకు ఖచ్చితమైన ఆదేశాలు జారీ చేశారు.

(సి) 1985లో యిప్పటి వరకు 5 కేసులు అందినాయి. అవి దర్యాప్తులో వున్నాయి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— బాలికలను అనేక ప్రాంతాల నుండి కిడ్నాప్ చేసి వ్యభిచార గృహాలకు తీసుకుపోతున్న సందర్భములో ఒక పత్రికా విలేఖరి విశాఖపట్నములో సర్వే చేసి నాలుగైదు ఆర్టికల్స్ వ్రాయడం జరిగింది - జూన్ 7, 11, 15 - మూడు రోజులు - విశాఖపట్నములో రాజేశ్వరీ కళా మందిరము యెదురుగా వున్న బోవిస్‌నగర్ అనే చోటకు అనేక వందల మంది గరల్స్‌ను కిడ్నాప్ చేసి అక్కడకి తీసుకువచ్చి వుంచడం, అనేక రకాల వారి జీవితాలతో చెలగాడడం జరుగుతున్నదని - దాదాపు మూడు వందల మంది గరల్స్‌ను తీసుకువచ్చినట్లుగా వుంది, ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? పోలీసులు కుమ్మక్కు కావడంవల్ల ఈ వ్యాపారం కొనసాగుతున్నదా? దానిని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకోబోతున్నది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మన రాష్ట్రము నుండి బాలికలను మోసంచేసి దొంగిలించి, పెడదోవ పట్టించి యితర రాష్ట్రాలకు తీసుకువెళ్ళి బొంబాయి యితర నగరాల్లో అమ్ముతున్నటువంటి మాట అప్పుడప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి వస్తున్నది. అయితే దానికి సంబంధించి కేసు పెట్టడానికి కొంత మంది నిరాకరిస్తున్నారు. సమాజములో పరువు పోతుందనో లేకపోతే పేరు తెలియకూడదనో - మాకు వచ్చిన సమాచారము మేరకు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఏ నగరములో అయినా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు చెందిన బాలికలను అమ్మిన సంఘటన వస్తే ఇక్కడి నుండి పోలీసులను పంపించి దర్యాప్తు

జరిపించి అక్కడ కేసులు పెట్టడం జరుగుతోంది. అయితే ఆ కేసులు పెట్టడానికి చాలా మంది సహకరించడం లేదు. అయినప్పటికీ 1982లో 3 కేసులు, 1983లో 19 కేసులు, 1984లో 4 కేసులు, 1985లో 5 కేసులు, ఇతర రాష్ట్రాలలో మన బాలికలను అమ్మి నటువంటి సంఘటనలకు సంబంధించి, పెట్టడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా అలాంటి రాకెట్స్ రాష్ట్రములో యెక్కడ వున్నా, గుంటూరులో గాని విశాఖపట్నములో గాని యెక్కడైనా అటువంటి రాకెట్స్ వున్నట్లు తెలిస్తే వెంటనే దర్యాప్తు జరిపిస్తాము. పోలీసులను పంపిస్తాము. ఇతర రాష్ట్రాల పోలీసులను సహకారం అందించాలని అడుగుతున్నాము. ఇప్పటికే వున్నటువంటి 1956 చట్టం ప్రకారం వెంటనే కఠినమైనటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశాలు యిస్తున్నాము. అటువంటి అనాగరికమైనటువంటి అతి హేయమైనటువంటి కృత్యాలను ఖండించడానికి అప్రమత్తంగా పోలీసు శాఖ పని చేస్తున్నది.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి :— చాలా దశాబ్దాలుగా చిలుకలూరిపేట అమ్మాయిలను తీసుకువచ్చి ఆ వ్యాపారములో వుపయోగించడానికి, యితర రాష్ట్రాలలోని బొంబాయి లాంటి నగరాలకు పంపుతున్న విషయం వాస్తవమా? చిలుకలూరిపేటలో యెన్ని అలాంటి ముఠాలు వున్నవని పత్రికలలో వస్తున్నది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆ విషయం తెలియదా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— చిలుకలూరిపేట అనే కాదు, రాష్ట్రములోని కొన్నిచోట్ల అలా అమ్మేవారు వున్నారు. ప్రత్యేకించి ముఠాలు ఎన్ని వున్నవి, ఎక్కడ వున్నవి అని చెప్పలేను గాని అలా చేసేవారు కొంత మంది మన రాష్ట్రం నుండి వున్నారనేది నా దృష్టికి వచ్చింది. వారి మీద కఠినమైనటువంటి చర్య తీసుకుంటున్నాము. కాని యీ బాలికలు సహకరించడం లేదు. వారు ముందుకు రారు. బొంబాయి, కలకత్తా యితర నగరాలలో వుంటే, కేసులు వద్దండి, మమ్ములను మా ఇంటికి చేర్పించండి అంటారు. కేసులు పెట్టడానికి సహకరించడం లేదు. ఏమైనా సాధ్యమైనంత వరకు వెంటనే అరికట్టడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాము. తప్పకుండా దానిని అరికడతాము.

శ్రీ వి. జయపాల్ :— ఈ మధ్యన నేను ఒక పత్రికలో చదవడం తటస్థించింది. హైదరాబాదులో కొంత మంది వ్యభిచారులు, పోలీసులు తమను తరచుగా వేధిస్తున్నారని వారి నుండి యెక్కువ మామూళ్ళు వసూలు చేస్తున్నారని, వారు ముఖ్య మంత్రిగారికి మెమొరాండం సమర్పించుకోడానికి హైదరాబాదు సిటీలో వూరేగింపుగా వచ్చి, మాకు పోలీసు వారి నుండి రక్షణ అయినా కల్పించండి లేకపోతే మమ్ములను వివాహం చేసుకోడానికి ఎవరినైనా యువకులను చూపించండి అనే నినాదాలు చేసుకుంటూ వచ్చిన మాట వాస్తవమా? దాని గురించి యేమి చెబుతారు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— సెపరేట్ క్వశ్చన్. అయినప్పటికి ఒక విషయము. ఈ రాష్ట్రములో యీ వ్యభిచారాన్ని కంట్రోలు చేయడానికి పోలీసువారు

తీవ్రమైనటువంటి కృషి చేస్తున్నారు. ఉదేశకంగా హైదరాబాదు నగరములో వ్యభిచారం చేస్తున్న ప్రాంతాలలో వారి మీద దాడులు జరిపిన మాట వాస్తవమే. దాడులు జరిపి నప్పుడు అందులో తప్పు యేమి వుందో అర్థం కావడం లేదు. అంతేగాకుండా రేపు 12వ తేదీనాడు యిదే విధాన సభలో ఒక బిల్లును తీసుకురాబోతున్నాము. ఇలాంటి అపెండప్పు మీద - యీ రకమైనటువంటి నేరానికి లోబడేవారి మీద కఠినమైనటువంటి చర్య తీసుకోవడానికి గాను, స్త్రీలను మోసంచేసి ఎట్రాక్షన్సు చూపి ఇతర ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్ళేవారి గురించి సమగ్రమైనటువంటి చట్టాన్ని తీసుకువచ్చి కఠినమైనటువంటి చర్య తీసుకొని, ఇలాంటి దురాచారాలను అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం తీవ్రకృషి చేస్తుంది.

శ్రీ మసాల ఈరన్న (ఆలూర్) :— మన రాష్ట్రములోని కొంత మంది ఆడపడుచులను గల్ఫ్ దేశాలకు తీసుకపోతున్నారు. గల్ఫ్ నుండి వచ్చేవారికి మన ప్రభుత్వం ప్రత్యేకించి పాస్‌పోర్ట్సు ఇస్తుందా, వారు అక్కడి నుండే తెస్తారా? అక్కడ క్కడ హోటళ్ళలో బసచేసి ఆడపిల్లలను బలత్కారం చేసే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చి వుంటుంది. పోలీసుల కుమ్మక్కు వల్లనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆడపడుచుల వ్యభిచారానికి దారి తీస్తున్నది. దానికి మంత్రిగారు యేమి చెబుతారు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— ఇది సభలో చర్చించడం అంత మంచిది కాదు- ఇక్కడి నుండి గల్ఫ్ కంట్రీస్‌కు ముస్లిమ్సును అమ్ముతున్నారనే వ్యవహారం - ఇది హైదరాబాదు నగరములో లోగడ ఒక గౌరవ మంత్రిణిగారు రోడామిస్త్రీగారు చర్చ జరిపినప్పుడు బయట ముస్లిమ్ సంఘాలకు కొంత కోపం వచ్చినటువంటి సంఘటన - అందుకని గౌరవ ఈరన్నగారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాంటి సెంటిమెంట్సుకు సంబంధించిన క్వశ్చన్స్ వేయడం అంత మంచిది కాదు. పాస్‌పోర్ట్సు ఇవ్వడం మాకు సంబంధించిన విషయం కాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించిన విషయం.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— వారు అడిగింది రిలీజియస్ విషయం కాదు. ఇక్కడ వుండే అమ్మాయిలను గల్ఫ్ కంట్రీస్ నుండి వచ్చి తీసుకపోతున్నారు, మేరేజ్ చేసుకుంటామనే పేరుతో 60 ఏండ్లు వున్నవారు 15, 16 ఏండ్ల అమ్మాయిలను తీసుకు వెళ్ళి అక్కడ బొంబాయికో, దుబాయ్‌కో వెళ్ళి వేరే కంట్రీస్‌కు అమ్ముతున్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి ఇంతకుముందు వచ్చిందా? ఆ రకంగా వచ్చేటటువంటి బ్రోకర్స్‌ను అరికట్టడానికి యీ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు యేమిటి? ఒక పర్టిక్యులర్ సెక్షన్ ఆఫ్ ది పీపుల్ గురించి అడగడం లేదు. పాపులేషనులో 50 పర్సంటుగా వున్న స్త్రీల గురించి అడుగుతున్నారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఒకవేళ బ్రోకర్స్ మోసం చేస్తున్న విషయం మా దృష్టికి వస్తే అలాంటి మోసం చేయకుండా, మధ్యవర్తులుగా వచ్చి చీట్ చేసేవారిని కూడ ఒక కంట కనిపెట్టి అదుపులో పెట్టడానికి చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చాంద్రాయణగుట్ట) :— ఇప్పుడు అడిగిన క్వశ్చన్‌కు - ముస్లిం గరల్స్‌ను తీసుకుపోతున్నారని - ఒక సభ్యుడు అడిగితే- మంత్రి గారు చెప్పారు. ముస్లిం గరల్స్ అని చెప్పారు. ముస్లిములకు పర్సనల్ లా వుంది. ముస్లిం గరల్స్ త్రూ అవుట్ ఇండియా, త్రూ అవుట్ ది వరల్డ్ యెక్కడైనా మేరేజ్ చేయవచ్చు, ముస్లిం గరల్స్‌కు అరబ్ కంట్రీస్‌లో చేయవచ్చు, అమెరికాలో చేయవచ్చు, ఎక్కడైనా చేయవచ్చు. వారు ధోకా చేస్తున్నారంటే ముస్లిం గరల్స్, హిందూ గరల్స్ బేధం లేకుండా అడగాలి కాని ముస్లిం గరల్స్ అంటే - పెద్ద పని యెక్కడయినా వుండవచ్చు. ముస్లిం గరల్సు గల్ఫ్ కంట్రీస్‌కు పోతున్నారంటే యేమన్న మాట. This is intervening in the Muslim Personal Law.

Sri Vizarat Rasool Khan (Asifnagar) :— Mr. Speaker, Sir, when they are telling that girls are going to Gulf countries, atleast they are going on marriage contract from here; but some girls are going to Bombay and becoming prostitutes. That is to be noted. Atleast the Muslim girls are going to Gulf countries as wives. It is an important point to be taken note of. 10-00a.m.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అసలు ఇష్యూను సైడ్‌ట్రాక్ చేశారు. ఇక్కడి నుంచి - మాయమాటలు చెప్పి, పెళ్ళి చేసుకుంటామని చెప్పి, తీసుకువెళ్ళి మోసం చేస్తున్నారని చెప్పాము. దానికి యేమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఎవరైనా మోసం చేస్తున్నట్లు ఫిర్యాదులు వస్తే చర్య తీసుకుంటాము.

210—B

Rusted Nail in Laddu Prasadam of Tirumala Tirupathi Devastanam

SNQ. 1361—E—Sarvasri S. Venugopala Chary (Nirmal), K. Adenna (Santhanuthalapadu), V. Sreeramulu and A. Narendra :— Will the Minister for Endowments and Housing be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a rusted nail of 5 inches length was found in 'Laddu' Prasadam prepared by the Tirumala Tirupathi Devastanam.

(b) if so, whether it has come to the notice of the Government;

(c) the action taken against the concerned officials; and

(d) whether steps will be taken for preparation of 'Laddus' of superior quality?

దేవాదాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు) :—

(ఎ) లేదండీ. తిరుపతి లడ్డులో 5 అంగుళాల తుప్పుపట్టిన మేకు వచ్చిందంటూ దేవస్థానం అధికారులకు ఎవ్వరు గాని దానిని తెచ్చి చూపించలేదు. శ్రీ సీతారామయ్య

అనే వ్యక్తి 22-8-1985 తేదీన లడ్డులు కొనుగోలు చేసి, చిత్తూరులోని మందుల ఉత్పత్తి డైరెక్టరు అయిన శ్రీ రవీంద్రనాథ్‌కు అందచేసినట్లు, ఆయన యీ విషయాన్ని ఈనాడు వార్తాపత్రికకు తెలియజేసినట్లు 27-8-1985 తేదీనాటి ఈనాడు తెలుగు దిన పత్రికలో ఒక వార్తను ప్రచురించారు.

(బి) ఇందుకు సంబంధించి ప్రభుత్వానికి ఎట్టి ఫిర్యాదు అందలేదు.

(సి) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(డి) లడ్డు నాణ్యతను మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :— పత్రికలలో ఫోటోలతో సహా ప్రకటించారు ఈ వార్తను. ఈ లడ్డూలలో మేకులే కాక చీమలు, పురుగులు కూడా ఉంటున్నట్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? టి.టి.డి. దేవస్థానంవారు ఎన్నో విమర్శలకు గురైన మాట వాస్తవం. లడ్డు తయారు చేసే విషయంలో శాస్త్రీయంగా ఏమన్నా చర్యలు తీసుకోబోతున్నారా.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— లడ్డు ఉండేది మూడు ఇంచీలు, అందులో అయిదు ఇంచీల మేకు ఎలా ఉంటుంది? ఇది వార్తా పత్రికలలో వచ్చిన వార్తే గానీ దేవస్థానానికి వచ్చిన వార్త కాదు. వార్త వచ్చాక స్వయంగా వెళ్ళి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ వంటశాల తనిఖీ చేయడం జరిగింది. నాణ్యత పెంపొందించడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. వేణుగోపాలాచారి :— కళ్యాణ లడ్డూలు పెద్దవిగా ఉంటాయి మామూలు లడ్డూల కంటే-అందులో మేకు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— కళ్యాణ లడ్డూలు అమ్మబడవు.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— ఇది కేవలం కావాలని చేసిన ప్రచారం కాదు-అనేక పత్రికలలో వస్తున్నది- లడ్డూలోని ద్రాక్షలో గోళ్ళు, వెంట్రుకలు వచ్చినట్లు.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు : ఇది ఈమధ్యనే ఈ పత్రికలో వచ్చిన తరువాత ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ స్వయంగా వంటశాల తనిఖీ చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఉన్న కొందరు సక్రమంగా పనిచేయకపోవడంవల్ల, పరిశుభ్రత లేకపోవడంవల్ల చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. మేకు వచ్చినందువల్ల కాదు. నాణ్యత కాపాడడానికి సెంట్రల్ ఫుడ్ టెక్నాలజీ ఇన్‌స్టిట్యూట్ వారికి అప్పగించడం జరిగింది. వారి మనిషిని మూడు సంవత్సరములు డెప్యుటేషను మీద ఉంచి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ బి.వి. మోహన్‌రెడ్డి (ఎమ్మిగనూరు) :— మేకు గానీ మరొకటి గానీ వచ్చినప్పుడు అమ్మేవోటే చూపిస్తే చర్య తీసుకోడానికి బాగుంటుంది. సస్పెండు చేసినవారిని మళ్ళీ పనిలోకి తీసుకుంటారా.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— 8 మందిని కిచెన్‌లో 10 మందిని స్టోర్సులో మొత్తం 18 మందిని సస్పెండు చేయడం జరిగింది. ఈ షేకు గురించి కాదు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ్‌రెడ్డి (వాయల్పాడు) :— కళ్యాణోత్సవ లడ్డూలు దేవస్థానంవారు కళ్యాణం చేయించిన వారికే ఇస్తారు. మిరాసీదార్లు ఇవే లడ్డూలు అమ్ముకునే సాంప్రదాయం వుంది. వారుకూడా అండర్‌సైజ్‌తోటి అమ్మే పరిస్థితి వుంది. అటువంటి దానివల్ల టి.టి.డి కి చెడ్డపేరు వచ్చే అవకాశం వుంది. మిరాసీదార్లు బయట అమ్మకోకుండా అక్కడే అమ్మేట్లు చేయాలి. మొత్తం ప్రపంచంలో ఎక్కువ ఆదాయం, ప్రఖ్యాతి యీ దేవస్థానానికి వస్తున్న సందర్భంలో కొందరు పనికట్టుకుని డిఫేమ్ చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎక్కడ పొరపాటు జరిగితే అక్కడే చూపాలి గానీ ఎక్కడో ఏ బొంబాయిలోనే వచ్చిందని చెప్పడం మంచిది కాదు. ఇటువంటి వాటికి అవకాశాలు రాకుండా ప్రభుత్వం యేమి చర్య తీసుకుంటుంది?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— సభ్యుని సూచన పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— లడ్డు గురించి రోజురోజు అనుమానాలు పెరుగుతున్నాయి. అనుమానాలు తీరాలంటే మంత్రి యీ సభ ముగిసేలోగా లడ్డులు తెప్పించి సభ్యులకు పంచాలి.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— ఒకటి పంచాలా రెండు పంచాలా చెప్పండి.

(నవ్వులు)

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముందినేపల్లి) :— ఇదివరకు లడ్డు రెండు, మూడు రోజులు వుండేది-ఇప్పుడు ఒక రోజుకూడ వుండడంలేదు. అప్ టు క్వాలిటీ వుండడం లేదు - ధర ఏమో పెంచారు - అయినా లడ్డు హైజినిక్‌గా మెయిన్‌టెయిన్ చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— కర్ణాటక నుంచి నెయ్యి తీసుకుంటున్న సందర్భములో యీ విషయం వచ్చింది. ఇప్పుడు మళ్ళీ మానివేస్తున్నారు. సెంట్రల్ ఫుడ్ టెక్నాలజీ ఇన్‌స్టిట్యూట్, మైసూరు వారికి హైజినిక్‌గా మెయిన్‌టెయిన్ చేయడానికి అప్పగించడం జరిగింది. ఆల్టర్‌నేటివ్ చర్యలు తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— తిరుపతి దేవస్థానం యొక్క పేరు ప్రతిష్టలు కాపాడడం కోసం యీ లడ్డు సైజు ఎంత, వెయిట్ యెంత చెబితే దానిని తీసికొనేవారు దాని క్వాలిటీ కాని, క్వాంటిటీ కాని తక్కువ ఉన్నట్లుయితే వెంటనే ఫిర్యాదు చేయవచ్చును. అదే విధముగా దాని క్వాలిటీ, క్వాంటిటీకి ప్రపోర్షనేట్‌గా కాకుండా యిన్‌ప్రపోర్షనేట్‌గా దాని రేటు పెంచుతున్నారు? దానిని గురించి మంత్రిగారు చెబుతారా?

శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :— కాస్ట్ యేమీ పెంచడం లేదు. దాని కాస్ట్ రూ. 3 లు మాత్రమే వుంది. దానికి అయ్యే ఖర్చు రూ. 3-80 పైసలు. ఆ 80 పైసలు సబ్సిడీ రూపంగా చెల్లిస్తున్నారు

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— నేను చెప్పింది అది కాదు. దాని సైజ్, వెయిట్ తక్కువగా వున్నట్లయితే మేము వెంటనే ఫిర్యాదు చేయవచ్చును. మిత్రులు చెప్పినట్లు మేము దానిని యింటికి తీసుకొనివచ్చి సైజ్, వెయిట్ తక్కువగా వుందని, క్వాలిటీ లేదని చెప్పేదాని కంటే అక్కడనే ఫిర్యాదు చేస్తాము. దాని వెయిట్ యెంత వుండాలో చెబుతారా?

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు :— అధ్యక్షా, దాని సైజ్ తెప్పించినాము. కాని వెయిట్ తెప్పించలేదు. దాని వెయిట్ తెప్పించి ...

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రాసేనారెడ్డి :— డిక్లేర్ చేయండి. సరిపోతుంది.

210—C

Selling Away The Temple Land By Archaka At Parakal

S.N.Q. 1356-J :— Sarvasri V. Venkateswara Rao (Hanumakonda), B. Rajaiah (Ghanapur), A. Chandul (Mulug), N. Narasimha Reddy (Shyampet) and S. Venugopala Achari :— Will the Minister for Endowments and Housing be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the Archaka of Kumkumeswara temple at Parakal connieved with some leaders are selling away the temple land :

(b) Whether it is also a fact that the Archaka has obtained the said Inam land on patta in his name :

(c) If so, the extent of such land :

(d) Whether any enquiry has been made by the Government in this regard :

(e) If so, the particulars thereof ?

దేవాదాయ, గృహ నిర్మాణాల శాఖ మంత్రి : శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :—

(ఎ) అవునండీ. (బి) అవునండీ.

(సి) నాలుగు ఎకరాల 11 గుంటలు (డి) అవునండీ.

(ఇ) శ్రీ కుంకుమేశ్వర స్వామి దేవాలయం అర్చకుడు దేవాలయానికి చెందిన పరకాలలోని నాలుగు ఎకరాల పదకొండు గుంటల ఈనాము భూమిని శ్రీ రాజయ్య అనే అతనికి అమ్మివేయటానికి ఒప్పందం చేసుకొని రూ. 70,000/- లు అడ్వాన్స్ తీసుకున్నాడు. పరకాల నివాసుల నుండి అందిన విజ్ఞప్తులపై ఈ విషయాన్ని దర్యాప్తు జరిపి అమ్మకాన్ని నిలుపుదల చేశారు.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు మొదటి ప్రశ్నకు అవునని చెప్పినారు. రెండవ ప్రశ్నకు అవును అని చెప్పినారు. ఈ సంకుమేశ్వర దేవాలయంను సంబంధించిన భూమి యేదైతే వుందో ఈ యీనాం భూమి ఆ పూజారి పేరు మీద పట్టా చేసుకోవడానికి గవర్నమెంటు అనుమతి ఇస్తున్నారు. అట్లా చేసుకోవడానికి అవకాశం వుందా? ఇందులో కేవలం పూజారి మాత్రమే ఇన్వాల్వ్ అయి లేక ఇంకెవరయినా నాయకులు వారిని ప్రోత్సహించి దానిని అమ్మడం జరిగిందా? మూడవది, ఈ కొన్నటువంటి వ్యక్తి యెవరో ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగిందా?

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు — అధ్యక్షా, యీ దేవాలయానికి సంబంధించిన స్థలము సర్వే నెంబరు 991లో 4 ఎకరముల 11 కుంటలు, ఇది డ్రై. సర్వే నెంబరు 603లో ఒక ఎకరం 23 కుంటలు వెట్. ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించిన 4 ఎకరముల 11 కుంటలు సంబంధించింది, యిది ఈనాం భూమి. కాని యిది యీ దేవాలయం పేరు మీద వుంది. అది యీ మధ్యనే ఆ పూజారి యీ ఎండోమెంట్ అధికారుల దృష్టికి రాకుండా జాగ్రత్తపడి తన పేరు మీద పట్టా చేయించుకోవడం జరిగింది. 20 రోజుల క్రిందట యిది నా దృష్టికి రావడం జరిగింది. దీనిపైన 21-8-1985న డిప్యూటీ కమీషనర్, ఎండోమెంట్‌తో ఆ పరిసరాలకు వెళ్ళి విచారణ జరిపి దానిలో వున్న మొత్తం వివరాలు కూడా స్వీకరించడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన చర్య ఏదైతే వుందో కొంతమంది స్థానిక నాయకులు దానిని ప్రోత్సహించినారని చెప్పడం జరిగింది. ఆ నాయకుల పేర్లు, ఆ పూజారి స్టేట్‌మెంట్ ప్రకారం అక్కడ * * * * యం.పి. యొక్క ప్రోత్సాహంతో ఆ పూజారిగారు యీ భూమి అమ్మడం జరిగిందని ఆ పూజారిగారే స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ పూజారి యీనాడు వర్ధన్నపేటకు సంబంధించిన రాజయ్య అనే వ్యక్తికి అమ్మడం ఆయన తీసుకొన్నట్లు ఒప్పుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఈ పూజారిగారు కొంత బయానా రూపకంగా తీసుకున్నారని చెబుతున్నారు. అయితే ఆ మొత్తం యెంత? దాని ఖరీదుదారుని నిజంగా ఐడెంటిఫై చేయడం జరిగిందా?

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :— ఇది రూ. 70,000 లు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రూ. 70,000 లు ఆ రాజయ్యగారి దగ్గర నుంచి తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి మూడున్నర లక్షల రూపాయలు యేదైతే వుందో, దీనికి రూ. 70,000 లు ఇవ్వడం జరిగింది. మిగిలినది ఆ భూమి రిజిస్ట్రేషన్ జరిగే టైమ్‌లో యివ్వడానికి ఒప్పందం జరిగింది.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఇది పూజారిగారి స్వగృహంలో జరిగిందా? లేక పరకాలలో జరిగిందా? ఇంకా యేదైనా ప్లేస్‌లో జరిగిందా? ఒకవేళ ఆ ప్లేస్‌లో జరిగితే అయనను ప్రోత్సహించిన వారి పేరు యేమిటి?

---

* * * * **Expunged as Ordered by the Chair.**

శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :— ఇటువంటి ప్రదేశాలలో జరిగిందని లేదు. మొత్తం మీద యేదో ఒకే కాలంలో జరిగినట్లుగా వుంది. ఎందుచేతనంటే యీ పూజారి ఒకే కాలంకు చెందిన వారే. కానీ కొన్న వారు పర్ధన్నపేటకు చెందిన వారు. ఆయన పర్ధన్నపేట నుంచి యీ భూమిని తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ యస్. వేణుగోపాలాచారి :— ఈ 4 ఎకరముల 11 కుంటలు యీనాం భూమిని నాలుగున్నర లక్షల రూపాయలకు అమ్మడానికి కొందరు పెద్దలు ప్రోత్సహించినట్లు ఆ పూజారిగారు, దేవస్థానం అధికారులు చెప్పిన మాట నిజమేనా? ఈ రెండు ఎకరాలు కళ్యాణమండపం నిర్మాణానికి యిస్తామనే నెపంతో ఈ అమ్మకానికి తలపెట్టిన విషయం వాస్తవమా? ఎండోమెంట్ డెప్యూటీ కమీషనర్ యీ ఆరోపణ నిజం అని ఒప్పుకున్న విషయం వాస్తవమేనా"

శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :— ఇంతకు ముందే చెప్పడం జరిగింది. యీ ఆరోపణ నిజం అని చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ యం. నర్సింహారెడ్డి :— ఇందులో ఒక నంబరు కాదు 3 నంబర్లు ఉన్నాయి. 991 నంబరులో 4 ఎకరముల 11 కుంటలు, 603 నంబరులో ఒక ఎకరం 23 కుంటలు వుంది 603 నంబరులో ఒక ఎకరం 23 కుంటలు తరి భూమిని ఒక పెద్ద మనిషి ప్రోత్సాహంతో యీ పూజారి కుదువ పెట్టుకున్నారు. ఆ ప్రకారం కుదువ పెట్టుకున్న తర్వాత అది ఆ పూజారి స్వాధీనంలో లేదు. ఎవరయితే దేవుడికి పూజ చేస్తారో ఆ పూజారికి ఆ దేవుడి భూమిని అనుభవించే అధికారముంది. కాని దానిని అమ్మే అధికారం ఆ పూజారికి లేదు. ఒక పెద్ద మనిషి ప్రోత్సాహంతో 991 నంబరులో 4 ఎకరముల 11 కుంటల భూమిని రాజయ్య అనే వ్యక్తికి అమ్ముకొనడం జరిగింది. రూ. 75,000 లు అడ్వాన్స్‌గా తీసుకున్నారు. అక్కడ ఎండోమెంటు డెప్యూటీ కమీషనర్ విచారణ జరిపి, అది అమ్మినట్లు తెలిసి, అది రిజిస్ట్రేషన్ కాకుండా రిజిస్ట్రేషన్ అథారిటీకి తెలియజేయడం జరిగింది. దీని విషయంలో మంత్రిగారు ఈ భూమిని ఎవరు ఖరీదు చేయకూడదని పత్రికా ప్రకటన చేయించి ఇంతవరకు జరిగిన వ్యవహారం పై సమగ్రంగా సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత విచారణ చేయించి పొరపాటు చేసిన వారిని శిక్షించి ఆ విధముగా దేవాలయం ఆస్థిని రక్షించాలని కోరుతున్నాను. ఇంక పోగా ఇంత జరిగినా రూ. 50,000 అమ్ముతామని, ఆ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారితో, మాట్లాడామని ఆక్షేపణ లేదని అన్నారనే విషయం మంత్రిగారికి తెలియపరుస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :— ఎండోమెంట్స్ యాక్టు ప్రకారం సెక్షన్ 70 క్రింద ఎవరు అమ్మినప్పటికీ అది ఇల్లీగలే. అది రద్దు చేయడం జరిగింది. దీని మీద సబ్-కలెక్టరుగారు కూడా నిన్న విచారణ చేయడం జరిగింది. ఆ రోజున డెప్యూటీ కమీషనర్ చేత విచారణ చేయించిన తరువాత సబ్-రిజిస్ట్రారు, డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రారులకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయకూడదని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. సబ్-కలెక్టరు కూడా రిజి

స్ట్రారుకు, డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రారుకు లెటరు వ్రాయడం జరిగింది. ఒక ఎకరము 23 సెంట్లు భూమి నిన్నటి రోజున జరిగిన విచారణలో మాత్రమే బయటికి వచ్చింది. ఒక ఎకరము 23 సెంట్ల భూమి పూజారి కుదువపెట్టాడు. అది కూడా పరిశీలించుతాము. ఒక ఎకరము 17 సెంట్ల భూమి విషయములో అక్కడ గుడి వుంది, దాని చుట్టూ కాంపౌండు వుంది. దురాక్రమణకు వీలు లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— సభలో కొన్ని సాంప్రదాయాలు వున్నవి. మంత్రిగారు కావాలని సభను మిస్‌లీడ్ చేస్తూ సభను పెడత్రోవ పట్టించి సభ్యులను ప్రొవోక్ చేయాలనుకుంటే చేయమనండి. మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ముందు మంత్రిగారు పూజారి పట్టా చేయించుకుని రాజయ్య అనే వ్యక్తికి అమ్మాడు అని సమాధానం చెప్పారు. తరువాత సభ్యులు దీని వెనుక వున్నవారు ఎవరు అని అడిగితే వెనుక వున్నవారు ఫలానా యం.పి. అని తెలుస్తూంది అని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ రకంగా తెలుస్తూంది, ఆ రకంగా తెలుస్తూంది అంటే మేము చెప్పగలము ఆ రకంగా వుంది, ఈ రకంగా వుంది అని. ఎవరో అమ్మితే ఎవరో కొంటే ఫలానా వారు వెనుక వున్నారని ప్రొవోక్ చేస్తే ఎట్లాగు? రెస్పాన్సిబుల్ వ్యక్తి అనవసరంగా ఇంప్లీడ్ అవడం సరియైన పద్ధతి కాదు. దానిని రెక్టిఫై చేసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరు తున్నాను. మీరు ప్రొవోక్ చేస్తామంటారా? చేయండి. మేము కూడా చేస్తాము, మీ మీద. మిగతా మంత్రులు మీద?

శ్రీ యస్. యతిరాజారావు :— ....మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. నేను చెప్పిన దానిని అక్షరాలా సమర్థిస్తున్నాను. నా దగ్గర డెప్యూటీ కమీషనర్ ఎంక్వయిరీ చేసిన రిపోర్టు నా దగ్గర వుంది. కమీషనర్ రిపోర్టు నా దగ్గర వుంది. సబ్-కలెక్టరు విచారణలో ఆ పూజారి ఇదివరకు యేదైతే చెప్పినాడో అదే విషయం నిన్నటి రోజున సబ్-కలెక్టరు ముందు స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని నేను విత్‌డ్రా చేసుకోవలసిన ఆవసరం లేదు. ఈ విధంగా మీరు చేస్తున్నారు, మేము చేస్తాము లనేది ఏ మాత్రం సబబు కాదు.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి :— నా దగ్గర వున్న సమాచారం స్పీకరుగారికి అందచేస్తున్నాను. (స్పీకరుగారికి తన వద్ద వున్న సమాచారమునకు సంబంధించిన పత్రాలు అందచేశారు).

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— మంత్రిగారు ఇందాక సమాధానం చెబుతూ వెనుకాల వుండి ప్రోత్సహిస్తున్నట్లు తెలిసిందని చెప్పినారు. ఆయన యేదయినా అమ్ముకున్నాడా? ఏదైనావాటా తీసుకున్నాడా?అమ్ముతున్నది వేరే ఆయన కొనేది ఇంకో వ్యక్తి.ఈ సభలో లేని వ్యక్తి పేరు తీసుకువచ్చి ఆయన మీద ఆరోపణలు చేయడం న్యాయం కాదు. అదే కనుక వున్నదని మంత్రిగారు నమ్మితే, నిజం వుంటే మీరు ఎంక్వయిరీ చేయించండి. ఎంక్వయిరీ పెట్టాక సభ్యులకు తెలుపండి. అట్లా చేస్తే సబబుగా వుంటుంది. మంత్రులు

మీద, ముఖ్యమంత్రులు మీద ఆరోపణలు వున్నాయి. ఎంక్వయిరీ పెట్టించండి. అనుకుంటున్నాము అంటే- మేము అనుకుంటున్నాము. ఆరోపణలు, ఆరోపణలే. అనుకుంటున్నాము అని అనడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మంత్రిగారి దగ్గర ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— వెనుక ఉన్నవారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు అని మంత్రిగారు అంటూంటే వారికేదైనా వాటా వుందినా? ప్రోత్సహించిన వారు డబ్బు తీసుకున్నారా? వారి సంతకాలు వున్నాయా? నేను అంటాను ...

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :— తిరుమల-తిరుపతి కళ్యాణమండపం నిర్మాణం మంజూరు గురించి పూజారిని ప్రోత్సహించినట్లు వుంది. పరకాలలో తిరుమల-తిరుపతి కళ్యాణ మండపం నిర్మాణం గురించి ఒక ఎకరం భూమి, ఒక లక్ష యాభై వేల రూపాయలు అవసరం వుందని ప్రోత్సహించడం జరిగింది. అమాయకుడైన పూజారి ఆ ట్రాప్‌లో పడి ఒప్పందము చేసుకోవడం జరిగింది. నాలుగు లక్షల రూపాయలు అని కన్సిడరేషన్ అయిపోయింది.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అమాయకుడైన పూజారి అని ఇప్పుడు మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఇందాక ఆన్సర్ చెప్పినప్పుడు ఆయన దేవస్థానం భూమి రాజయ్యకు అమ్మాడని చెప్పినారు. దీనికి, దానికి అర్థము వుందా? దేవస్థానం భూమి అమ్మిన పూజారి అమాయకుడు ఎట్లాగు అవుతాడు? వారు చెప్పే సమాధానం సరిగా చెప్పమనండి.

శ్రీ బి. రాజయ్య :— కళ్యాణ మండపానికి, దేవస్థానం పూజారికి యేమి సంబంధం? ఇది దేవస్థానానికి సంబంధించిన భూమి. ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా అమ్ముకోవడం అనేది జరిగింది? కాబట్టి దీని మీద ఎంక్వయిరీ చేయించి, వెనుక నాయకులు ఎంకరేజ్ చేశారని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు కాబట్టి దీని నిజానిజాలు బయట పడేందుకు సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత ఎంక్వయిరీ చేయించాలని కోరుతున్నాను. దేవాదాయ అర్చకుడు దేవాదాయ ఆస్థిని అమ్ముకోవడానికి ప్రయత్నం చేశారని, వెనుక ఎవరో వున్నారనే విషయాల మీద సమగ్రమైన దర్యాప్తు సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత చేయించి, ఆ రిపోర్టు సభ ముందు వుంచాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :— నిన్నటి రోజున జరిగిన సబ్-కలెక్టరుగారి విచారణలో...

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :— విచారణ చేయించవలసిందే. నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. తప్పుడు పనులు చేసిన వారిని శిక్షించవలసిందే. ఖచ్చితమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందే. సభలో గౌరవ సభ్యులు మీదగాని, మినిస్టర్సు మీదగాని ఆరోపణలు చేసినప్పుడు- 305 రూల్‌లో స్పష్టముగా వుంది.

Mr. Speaker, Rule 305 says :— I will just read :

"305. No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned" మీ అనుమతి పొందే పరిస్థితి వుంది. ఎలిగేషన్ తీసుకుని రాబోతున్నామని . .

Mr. Speaker :— Mr. Venkatewara Rao garu, I will read the Rule once again for the benefit of everybody. 10-30a.m.

"No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a Member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister concerned.

Provided that the Speaker may at any time prohibit any Member from making such allegation if he is of the opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation."

Now, here the question is that the Hon'ble Member has asked about the transaction and insisted for the details. He was invited this. In that process, the Hon'ble Minister has given the details. Now, If you call it an allegation, then certainly, I will look into it. But, if it is not an allegation and if, in the course of his reply, it comes, that is altogether a different thing.

Sri K. Venkateswara Rao :— Sir, it is of an incriminatory nature. His name has been brought in and that is the reason why I draw your attention.

Mr. Speaker :— That is why, let us put a stop to this discussion, because the matter is under enquiry. Let the enquiry be conducted, then, all the details would come out.

(INTERRUPTIONS) (Bell)

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అప్పటివరకు ప్రొసీడింగ్స్ సస్పెండ్ చేస్తారా?

శ్రీ యస్. వేణుగోపాలాచారి :— ఇందులో లిటిగేషన్ యేమీ లేదు. అది రిపోర్టులో వుంది కాబట్టి మంత్రిగారు చెప్పారు. అక్కడ ఎంక్వయిరీ తరువాత రిపోర్టులోకి వచ్చిన విషయాన్ని గురించి చెప్పారు. దానితో నాకు సంబంధము లేదు. అయితే దీనిలో లక్షల రూపాయలు ఇన్వాల్వ్ అయింది. సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత ఎంక్వయిరీ చేయిస్తారా?

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :— నిన్న సబ్-కలెక్టరుతో విచారణ జరిపిన తరువాత, కమీషనర్ అప్పటికప్పుడే పూజారిని సస్పెండు చేశారు. పట్టా మంజూరు చేసిన దానిపై సబ్-కలెక్టరు సెక్షన్ 17 క్రింద చర్య తీసుకొంటున్నారు. మిగతా చర్యల గురించి దానిని పరిశీలన చేస్తాము. దీనికి వేరే విచారణ అవసరం లేదు.

డెప్యూటీ కమీషనర్, సబ్-కలెక్టరు ఇద్దరూ విచారణ చేశారు. ప్రయిమాఫెసీ వుంటే సత్యాలు చెప్పినట్లు యేమి చేయాలో దానిని పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి :— ఎవరెవరు పెద్ద మనుషులు ఇన్వాల్వ్ అయినారో వారెవరో చెప్పండి. అంతా బయట పడుతుంది.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— రిపోర్టు రెండు రకాలుగా వుంది. కనుక తిరిగి విచారణ జరిపిస్తారా? దాని కంటెంట్స్ చెప్పకుండా రిపోర్టు ఇస్తారా? అనవసరంగా ఒక మెంబరును ఎట్లా మిస్‌లీడ్ చేస్తారు?

Mr. Speaker :— Let us discuss it here in a calmer atmosphere. I mean, by generating heat, we are not going to derive anything. Ultimately t' e Hon'ble Members have to decide what they have to say and what they have not to say. These are certain demands on which anybody like to say something.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మా మెంబరు మీద వచ్చిన ఎలిగేషన్‌కు గాని దానికి మేము భయపడడం లేదు. కానీ .

శ్రీ యన్. యతిరాజారావు :— సబ్-కలెక్టరు చేత ఎంక్వయిరీ కంప్లీటయింది. పూజారిని ఎంక్వయిరీ చేసిన మీదట సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. The enquiry has been completed by Dy. Commissioner and the Sub-collector. After the enquiry, the poojari was suspended on the spot.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— "కొందరు నాయకులకు" అనే అంశం వుంది; ఈ ప్రశ్నలో. బంగారెడ్డిగారికి సంబంధం వుందనే అభియోగం వుంది. మేము ఎంక్వయిరీకి సిద్ధంగా వున్నాము. కాని వారిచ్చిన ట్రాన్‌శాక్షన్స్ ప్రకారం * * * * అనే మాట వుంది. అయితే ఆ పదం మంత్రిగారి జవాబులో లేదు. * * * * అని చెప్పి వచ్చినటువంటి మాటను రికార్డు నుండి తొలగిస్తే బాగుంటుంది. పూజారిని సస్పెండ్ చేశారు. నాయకులని అన్న మాటను వుంచండి గాని * * * * అన్న పదాన్ని తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— దాని వెనకాల వున్న పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— * * * * అన్న పదాన్ని రికార్డుల నుండి తొలగించాలని మరీ మరీ కోరుతున్నాను.

(Interruptions by Sri A. Sreeramulu)

(Bell)

Mr. Speaker :— Mr. Sreeramulu, please sit down. I am not allowing you to say anything. Please sit down దాదాగిరి నడవదండి ఇక్కడ

---

* * * * Expunged as Ordered by the Chair.

You seem to be very unreasonable at times. After Mr. Vidyasagar Rao, I want to clarify. But every time if you want to get up and hold the mike and make disturbance. the entire proceedings of the House will be interrupted. I have told you about this umpteen times.

Now the Hon'ble member has stated that a person who is not in the House and before the House, his name has been taken. This is not being done for the first time. Everyday, names of persons are being referred to in this House. Their names are being brought. Now, only the thing is, about this report and as to what decision is now being taken and this question was put by a particular Member. And in turn, his reference has come wherein are we going to expunge such remarks? That means, everyday we have to do it - umpteen names, because the enquiry is pending there. Let us not meddle with the enquiry. Let the enquiry report come up and what action the Government is going to take, let us wait for that. Let us not be touchy about it.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఎవరి పేర్లు వున్నాయో చెప్పమనండి. మాల్‌పైడ్ ఉద్దేశముతో చెప్పవద్దు.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— మంత్రిగారి మొదటి సమాధానంలో పూజారి రాజయ్య గారని అన్నారు. * * * * గారి ప్రోత్సాహం వుందని "పేరు"తో అన్నారు. తరువాత అడిగితే ఆ రాజయ్య అమాయకుడని అన్నారు. ఆ తర్వాత రాజయ్య పూజారిని సస్పెండ్ చేశామని అన్నారు. రాజయ్య అమాయకుడయితే ఎందుకు సస్పెండ్ చేశారు? ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు తెప్పించండి....

Mr. Speaker :— Are you serious about it? All right. * * * * name, which has been repeated can be removed.

Sri A Narendra :— Thank you Sir. The other day, I have given a notice for Adjournment Motion regarding the Judgement of the High Court.

Mr. Speaker :— As some of the Members asked me that I should pronounce it to-morrow, I am taking it up to-morrow.

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఈరోజు తెలుగు గంగ ఫండ్స్ ఫ్రీజ్ చేశామని పేపర్లో వచ్చిందని అన్నారు. మేము 329 క్రింద నోటీస్ కూడా ఇచ్చాము.

Mr. Speaker :— I will look into it. Questions and Answers are order. Now let us go to matters under 329.

---

* * * * Expunged as Ordered by the Chair.

MATTTERS UNDER RULE 329.

(1) re : 'Non-payment of amounts due to Sri Lakshmi Tobacco Co., Guntur - purchased from farmers of Prakasam, Guntur and W G. Districts.

శ్రీ కె. వివేకానంద (గోపాలపురం) :— అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతములో వున్న రైతులు ముఖ్యంగా పొగాకు పండించడంలో

(శ్రీ హెచ్.బి. నర్సేగౌడ్‌గారు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

ఎక్కువ భాగం వున్నారు. ఈ ప్రాంతము అనావృష్టితో వున్న ప్రాంతం. అటువంటి ప్రాంతములో వున్న కొద్ది మంది రైతులు అక్కడున్న కొద్దిపాటి నీటి వనరులను ఆధారము చేసుకొని యం.యల్.యస్. పొగాకును పండించడం జరుగుతున్నది. అయితే 1982-83లో మాయాం వెంకటేశ్వరరావుకు సంబంధించిన ఒక టొబాకో కంపెనీ గుంటూరులో స్థాపించబడి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో, తక్కువ మెట్ట ప్రాంతాలలో ఎనిమిది బ్రాంచీలను ప్రారంభించడం జరిగింది. (1) గోపాలపురం (2) కొయ్యల గూడెం (3) జంగారెడ్డిగూడెం (4) దేవరపల్లి (5) జిగురుమిల్లి (6) బటాయి గూడెం (7) సింగాయిగూడెం మున్నగు గ్రామాలలో ఎనిమిది బ్రాంచీలను ఓపెన్ చేయడం జరిగింది. ఈ గ్లోబ్ టొబాకో కంపెనీ ఆనాడు ప్రారంభించినపుడు, కంపెనీ, రైతు ముందుకు వచ్చి సకాలంలో డబ్బులు చెల్లించడానికి మాకు ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ 4 కోట్ల రూపాయలు ఋణం ఇచ్చిందని చెప్పారు.

గతములో యీ కార్పొరేషన్ రుణాన్ని ఇవ్వడంచేత, మేము సక్రమంగా వారికి లాభాలతో నష్టాన్ని కట్టడంచేత యీ సంవత్సరం నాలుగు కోట్ల రూపాయలు లాభము వుండడంచేత యీ ప్రాంతంలో యీ పొగాగు కొనుగోలు చేయదానికి యీ బ్రాంచీలను ప్రారంభిస్తున్నాము అని ఆనాడు రైతులకు గ్రామ గ్రామాన వచ్చి యీ కంపెనీ అధినేతలు చెప్పడం జరిగింది. అయితే సామాన్యమైనటువంటి యీ రైతులు, పొగాగు పండించే రైతులు, పొగాకు మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నటువంటి యీ రైతులు ఆనాడు వాళ్ళ మాటలు నమ్మి ప్రభుత్వ పరమైనటువంటి స్టేటు ట్రేడింగు కార్పొరేషనుయొక్క రుణాన్ని వారు పొంది వుండడంచేత ఆనాడు యెక్కువ మంది రైతులు యీ గ్లోబు కంపెనీకి తమయొక్క పొగాకు యెక్కువగా అమ్మడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మరి ఆనాడు పొగాగు అమ్మినటువంటి రైతులకు 25 పర్సెంటు వెంటనే కొంత మందికి గ్లోబు టొబాకో కంపెనీ చెల్లించడం జరిగింది. అయితే కొంతమందికి చెల్లించ లేదు. మరి కొంతమందికి 50 శాతము చెల్లించడం జరిగింది. ఈనాడు ప్రభుత్వ దృష్టికి

కూడా ఇది వచ్చింది. ఎక్కువ భాగము ఎక్కువ మందికి అసలు యేమీ చెల్లించనటువంటి విషయం యీనాడు ప్రభుత్వ దృష్టికి కూడా రావడం జరిగింది. 1982-83వ సంవత్సరంలో వారు చెక్కులు యివ్వడం జరిగింది. ఈడుపుగంటి సుబ్రహ్మణ్యం అనేటటువంటి వ్యక్తికి ఆనాడు 13 వేలకు చెక్కు ఇవ్వడం జరిగింది. అది డిస్ ఆనర్ ఆయింది. ఆనాడు ఎస్.టి.సి. రుణాన్ని పొందారు అనే దృష్టితో రైతుల దగ్గర, దగ్గర దగ్గర యీ ఎనిమిది బ్రాంచీలలోను 2 కోట్ల 53 లక్షల రూపాయల పొగాకు కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. అయితే ఇంతవరకు అక్కడ వున్నటువంటి రైతులకు చెల్లించవలసిన బకాయిలు చూసినట్లయితే యీనాడు 1 కోటి 33 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే బకాయిలు చెల్లించడం జరిగింది. మిగిలిన ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు రైతులకు చెల్లించవలసినటువంటి బాధ్యత అతనిపై వున్నప్పటికి కూడా యింత వరకు ఒక్క నయాపైసా కూడా చెల్లించలేదు. మరి యీనాడు అక్కడ వున్నటువంటి రైతులు పొగాకు మీద జీవించి ఆధారపడేటటువంటి రైతులు యేమి చేయాలో దిక్కు తోచని పరిస్థితిలో దుర్భరమైనటువంటి దారిద్ర్యాన్ని అనుభవిస్తూ శాపగ్రస్తులు అయి వున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. ఒక వ్యక్తికి 20 వేలు, ఒక వ్యక్తికి 14 వేలు, ఒక వ్యక్తికి 15 వేలు, ఒక వ్యక్తికి లక్ష మరొక వ్యక్తికి ఐదు లక్షల రూపాయలు కూడా బకాయి వున్నటువంటి యీ సంస్థ మీద ఇంతవరకు ప్రభుత్వము యే విధమైనటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. 1984వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి, అన్నగారు ఎన్.టి. రామారావుగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. దాని మీద సమగ్రమైనటువంటి దర్యాప్తు జరిపించి వెంటనే దీనిని యిచ్చేటటువంటి యేర్పాటు చేయమని ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారులను ఆదేశించడం కూడా జరిగింది. ఆరు కోట్ల రూపాయలు వస్తే అది మొట్ట మొదట ఎస్.టి.సి. జమకట్టుకోవడం జరిగింది. అందుచేత నేను ఇవ్వలేనటువంటి పరిస్థితిలో వున్నాను అని వాళ్ళు రైతులను మోసము చేయడం జరుగుతోంది. మరి ఎస్.టి.సి. అతనికి ఇచ్చినటువంటి నాలుగు కోట్ల రూపాయలు రైతులకు ఏవిధంగా పంచాడో నాకు తెలియని విషయం, ప్రభుత్వానికి కూడా తెలియనటువంటి విషయం. ఎస్.టి.సి. ద్వారా జమ చేసినటువంటి సొమ్మును కొంత అయినా రైతులకు ఇప్పించమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరడం జరిగింది. తరువాత ప్రభుత్వం పడిపోవడం మళ్ళీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఆ శాపగ్రస్తులైనటువంటి రైతులు ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేసుకోవడం జరిగింది. దాని మీద సమగ్రమైనటువంటి రిపోర్టు యివ్వవలసినదిగా ముఖ్యమంత్రిగారు కలెక్టరును ఆదేశించడం జరిగింది. గోపాలపురం మండలంలో ఇవ్వవలసినటువంటిది 15,32,963 రూపాయలు అయితే ప్రక్కన వున్నటువంటి కొయ్యలగూడెంలో 17 లక్షల రూపాయలు పైచిలుకు, దేవరపల్లి మండలంలో లక్షలాది

రూపాయలు బుట్టాయగూడెంలో అనేక రెట్లు ఇవ్వవలసి వున్నట్లు రిపోర్టు అయింది. జంగారెడ్డిగూడెం మండలములో యీ కంపెనీలు గ్లోబు టొబాకో కంపెనీ శ్రీ లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీలు యీనాడు 2,700 టన్నులు పొగాకు ఈజిప్టుకి పంపడానికి ఆయత్తం అవుతున్నారు. వాళ్ళు రైతులను ప్రభుత్వాన్ని కూడా మభ్యపెడుతున్నారు. దీనిలో ప్రభుత్వము యింతవరకు తేల్చలేదు. ఇది చాలా సీరియస్ సమస్య. ఇబ్బందులలో పడినటువంటి రైతులు భూములను ఆవులను, గేదెలను అమ్ముకుంటున్నారు. కాబట్టి ప్రభుత్వాన్ని మోసము చేసినటువంటి ఆ వ్యక్తులను అరెస్టు చేసి అతనికిచ్చిన నాలుగు కోట్లు యేమి చేశాతో తెలుసుకోవాలని అతని యావదాస్థిని వేలము వేసి యీ ఋణాలను తీర్చడానికి ప్రభుత్వము హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ సమస్య వసంత నాగేశ్వరరావుగారికి బాగా తెలుసు. గతములో వారి ద్వారానే ముఖ్యమంత్రిగారికి రిప్రజెంటు చేయడం జరిగింది. ఈ సమస్య బాగా తెలిసినటువంటి శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు న్యాయం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇది చాల తీవ్రమైనటువంటి విషయం కాబట్టి దీనిమీద ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక అభిప్రాయం ఉంటుంది కాబట్టి వారు దీనికి సమాధానం చెబితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వారి యావత్తు ఆస్తులను జప్తు చేసి యీ బకాయిలను ఇప్పించే యేర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ సభద్వారా మంత్రిగారికి యీ సమాచారాన్ని సమర్పిస్తున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈనాడు రైతులకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని అరికట్టలేకపోవడం శోచనీయం. ప్రకాశం జిల్లాలోని కొండపి, కందుకూరు నియోజకవర్గాలలోని సుమారు 30 గ్రామాల రైతులకు లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీవారు సుమారు మూడు కోట్ల రూపాయల బకాయీలు చెల్లించవలసివుండింది. ఆ రైతులంతా మూకుమ్మడిగా గుంటూరులోని లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీకి వెళ్ళి బకాయీలు చెల్లించమని అడిగితే యాజమాన్యం పోలీసులకు తప్పుడు సమాచారం ఇస్తే పోలీసులు రైతులను తీసుకువెళ్ళి లాకప్‌లో పెట్టి చిత్రహింసలు పెట్టడం జరిగింది. తమకు రావలసిన బకాయీలు చెల్లించమని అడిగితే స్థానికంగా వున్న పోలీసులు యీ రకంగా యాజమాన్యానికి తొత్తులుగా పనిచేసి సామాన్య రైతులపై తప్పుడు కేసులు బనాయించి లాకప్‌లో పెట్టవలసిన అవసరం యెందుకు వచ్చిందో అర్థం కావడంలేదు. అయితే అందులో కొంతమంది రెండు రోజుల తరువాత జామీనుపై బయటకు వచ్చిన విషయం తమకు తెలుసు. లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీవారు విదేశాలకు కూడా పొగాకును ఎగుమతి చేసిన పొగాకు డబ్బు చెక్కు రూపంలో వారికి వచ్చిన మాట వాస్తవమే. అయినప్పటికీ రైతులకు మాత్రం బకాయీలు చెల్లించడం లేదు. లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీకి చెక్కుల రూపంలో డబ్బు వచ్చింది కాబట్టి వెంటనే ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకుని రైతులకు చెల్లించవలసిన

మూడు కోట్ల రూపాయల బకాయీలను ఒక్క రూపాయి తక్కువ కాకుండా ఇప్పించే బాధ్యత ప్రభుత్వంపై వుందని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే సామాన్యరైతులపై తప్పుడు కేసులు పెట్టడానికి పోలీసులను పురిగొల్పుతున్న వారిపై కూడా కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అట్లాగే స్థానిక పోలీసు స్టేషన్ అధికారులు లక్ష్మీ టొబాకో కంపెనీ వారికి తొత్తులుగా పని చేసారు కాబట్టి వారిని వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలని కూడా కోరుతున్నాను. దీనికి హోం మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి) :— అధ్యక్షా, టొబాకో కంపెనీవారి లీలలలో ఇది ఒక లీల. వారు విదేశాలకు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేసేటప్పుడు చెత్తనంతా పార్సిల్ చేసి పంపించి దేశ పరువుప్రతిష్టలకు భంగం కలుగజేయడం ఒక ఎత్తయితే రైతుల జీవితాలతో చెలగాటమాడడం మరొకటి. రైతుల వద్దనుంచి పొగాకు తీసుకొని విదేశాలకు అమ్ముకొని రైతులకు డబ్బు ఇవ్వకుండా కంపెనీలను మూసివేయడం గత 15, 20 సంవత్సరములుగా చూస్తున్నాం. అదేమిటంటే ఢిల్లీకి వెళ్ళి రాజకీయ నాయకులతో బేరాలు ఆడతారు. రైతులను మాత్రం ముంచడం జరుగుతోంది. అక్కడ వున్న లక్ష్మీ టొబాకో కంపెనీ మరియు గ్లోబ్ టొబాకో కంపెనీ అనేవి సిస్టర్ కన్సర్న్స్. తండ్రీ కొడుకులూ కలిసి రెండు పేర్లతో నడుపుతున్నారు. 1983-84వ సంవత్సరంలో కోట్లాది రూపాయల పొగాకును రైతుల వద్దనుంచి తీసుకొని వారికి చెక్కులు ఇచ్చారు, కాని వాటిని బ్యాంకులవారు డబ్బు లేదని త్రిప్పికొట్టారు. వారు 1983-84 లో ఈజిప్టుకు కోట్లాది రూపాయల విలువైన పొగాకును పంపితే అక్కడినుంచి దాదాపు 6 కోట్ల రూపాయల డబ్బు వచ్చింది. అందులో ఎస్.టి.సి.కి జమకట్టవలసింది కొంత ఇచ్చినా ఇంకా దాదాపు 20 లక్షల రూపాయలు ఎస్.టి.సి.కి బాకీ ఉన్నారు. దీనిని బట్టి చూస్తే ముందుగానే వారికి రావలసిన డబ్బు తీసేసుకొన్నారన్నమాట. ఈరోజు వారివద్ద 2700 టన్నుల పొగాకు నిలువ వుంది, కాని దానిని ఎగుమతి చేసినా కూడా రైతులకు గానీ, ఏ.సి. ఎస్.టి.సి.కి గానీ చెల్లించవలసిన బకాయీలు తీరని పరిస్థితి ఉంది. వారు రైతులకు ఇవ్వవలసిన డబ్బును గుటకాయస్వాహాచేసి మరోవైపు మళ్ళించడం జరిగింది. వారు ప్రకాశం, పశ్చిమ గోదావరి, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలలో రైతులకు దాదాపు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు బకాయిపడ్డారు. దానికి వారు సమాధానం చెప్పడం లేదు. ఈవేళ నిలువవున్న పొగాకును ఎగుమతిచేసి ఆ డబ్బును ఎస్.టి.సి. వారు జమకట్టుకొంటే ఇక మధ్యలో రైతుల పని అయిపోతుంది. అనేకసార్లు అనేక కంపెనీలవారు యీ విధంగా చేసి రైతులను సర్వనాశనం చేసారు. ఇప్పటికయినా యీ పరిస్థితిని తొలగించవలసిన అవసరం వుంది. తక్షణమే వారి రీడ్రైయింగ్ యూనిట్‌నూ, వారి ఆస్తిపాస్తులను వేలం వేసి అయినాసరే రైతులకు డబ్బు ఇప్పించకపోతే రైతులు మనను క్షమించరని మంత్రి

గారికి మనవి చేస్తున్నాను. కంపెనీవారు తమ అధికారాన్ని అడ్డుపెట్టుకొని తాళ్ళూరులోని రైతులపై తప్పుడు కేసులు బనాయించి వారిని అరెస్టు చేయించారు. కొండపి దగ్గర కట్టైవారిపాలెం రైతులు కంపెనీవద్దకు వెళ్ళి తమ బకాయీలు చెల్లించవలసిందని అడిగితే పోలీసువారిని కూడగట్టుకొని వారిపై తప్పుడు కేసులు పెట్టడం జరిగింది. కొండపి నివాసి ఆదిపట్ల వెంకటేశ్వర్లుగారిని గుంటూరులో అరెస్టుచేసి లోపల పెట్టడం జరిగింది. ఈ విధంగా కొంతమంది పోలీసుల సహకారంతో కంపెనీవారు రైతుల జీవితాలతో చెలగాటమాడుతున్నారు. కంబం, గిద్దలూరు, అద్దంకి, దర్శి, పొదిలి, కందుకూరు, ఒంగోలు, టంగుటూరు ప్రాంతాల రైతులకు దాదాపు కోట్ల రూపాయలు చెల్లించవలసిన అవసరం వుంది. కాబట్టి తక్షణమే రైతుల బకాయీలను కంపెనీ ఆస్థిపాస్థులను వేలం వేసి అయినా సరే చెల్లించేందుకు ప్రభుత్వం టొబాకో బోర్డును ఆదేశించవలసిన అవసరం వుంది. మీ చేతులలో యేమీలేదని చెపితే కాదు. టొబాకో బోర్డును ఆదేశించి, వారి ఆస్థిపాస్థులను స్వాధీనం చేయించి తద్వారా రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం వుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ యీ సందర్భంగా ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలేమిటో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు-1) :— అధ్యక్షా, యీ లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీవారు ప్రకాశం, ఖమ్మం, తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు చెందిన రైతులకు దాదాపు మూడున్నరకోట్ల రూపాయల బకాయీలు వున్న మాట వాస్తవం. ఇంతకు ముందు గ్లోబ్ కంపెనీ పేరుతో వారు ఒక కంపెనీని ప్రారంభించి రైతులవద్ద నుంచి పొగాకు తీసుకుని బకాయీలుపడి రైతులను మోసం చేసి ఆ కంపెనీని మూసివేసి లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ పేరుతో మరో కంపెనీని స్థాపించి రైతులకు బాకీ పడడం జరిగింది. నేను యీ సందర్భంలో ఒక ముఖ్యమైన విషయము చెప్పదలచుకున్నాను. అదేమిటంటే వారు యీ లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీని కూడా మూసివేసి వేరే బిజినెస్ పెట్టుకొని రైతులకు ఇవ్వాల్సిన మూడున్నర కోట్ల రూపాయల బకాయీని ఎగగొట్టడం కోసం పథకం వేస్తున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాలకు చెందిన దాదాపు 40 మంది రైతులు నన్ను ఎప్రోచ్ అయితే నేను కంపెనీ యాజమాన్యంవద్దకు వెళ్ళి మాట్లాడడం జరిగింది. రైతులు బకాయి వసూలుకోసం గుంటూరుకు వచ్చినప్పుడు లాడ్జింగ్ మరియు బోర్డింగుకు అయిన ఖర్చులయినా ఇవ్వమంటే ఆ డబ్బును కూడా ఇవ్వలేని పరిస్థితిలో కంపెనీ వుంది. రైతులను మోసం చేస్తున్న యీ కంపెనీమీద తగిన చర్య తీసుకోవలసిన అవసరము వుందని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు యీ అధికారం వుందా లేదా అని ఆలోచించకుండా ఈ కంపెనీ ఆస్థిపాస్థులను జప్తు చేసి రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సందర్భంలో ఇంకో విషయం చెప్పదలచుకున్నాను.' రెండు నెలలక్రితం

తమకు రావలసిన బకాయీలు రాలేదనే వాటితో వాటిని వసూలు చేయడానికి మేనేజ్ మెంట్‌పై వత్తిడి తీసుకురావడానికి కొంతమంది రైతులు ప్రయత్నం చేస్తే వారిమీద క్రిమినల్ కేసులు పెట్టడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో నేను గుంటూరు జిల్లా ఎస్.పి.తో కూడా మాట్లాడడం జరిగింది. రైతులు తమకు రావలసిన డబ్బు చెల్లించమని అడిగితే వారిపై క్రిమినల్ కేసులుపెట్టి జైలుకి పంపించే ఈ ధన మదాంధులపై చర్య తీసుకొని రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం వుంది. ప్రభుత్వం ఆ కంపెనీపై యేమి చర్య తీసుకొంటుందో ప్రకటించవలసిన ఆవసరం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఆదెన్న :— అధ్యక్షా, ఇది చాలా దారుణమైన విషయం. అమాయకు 11-00 a.m. లైన రైతులు సంవత్సరాల తరబడి ఈ దోపిడీలు యెదుర్కొంటున్నారు. కొన్ని కోట్ల రూపాయలు పొగాకును కొన్నారు. ఓచర్స్, చెక్స్ అన్నీ దగ్గరవున్నాయి. ఒక నిరుపేద రైతు దగ్గర కొన్ని వేల రూపాయలు పొగాకు కొన్నారు. అన్ని డబ్బులు నష్టపోయింది. తిరుగుడు ఖర్చులు కూడా కొన్ని వేల రూపాయలు అయిందని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ ఇబ్బందులు, మోసగించడం కాబట్టి తప్పుడు కేసులు పెట్టి డబ్బులు అడగడానికి పోయి నపుడు కేసులు పెట్టిన సంఘటనలు వున్నాయి. రైతులను ఆదుకోవడానికి ప్రభుత్వము వెంటనే ఆ కంపెనీ మీద కఠిన చర్యలు తీసుకుని వారి ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకుని ఈ రైతులకు న్యాయం చేకూర్చవలసిందిగా సభకు తెలియచేస్తున్నాను.

హోం శాఖ మంత్రి : (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :— అధ్యక్షా, 1983-84 సంవత్సరంలో శ్రీ లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ ప్రకాశం జిల్లాలోని 2079 మంది రైతుల నుండి 3.984 మిలియను కిలోల వి.ఎఫ్.సి. పొగాకును కొనుగోలు చేసింది. కొనుగోలు చేసిన పొగాకు విలువ షుమారు రూ. 4.08 కోట్లు. 2.85 మిలియను కిలోల పొగాకును ఈజిప్టుకు ఎగుమతి చేశారు. రూ. 2.47 కోట్ల మొత్తాన్ని రైతులకు చెల్లించారు.

1984-85 సంవత్సరంలో శ్రీ లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ 320 మంది రైతుల నుండి రూ. 44.00 లక్షల విలువ చేసే 0.456 మిలియను కిలోల పొగాకును కొనుగోలు చేసి, రూ. 44.00 లక్షలకుగాను రూ. 30.00లక్షలను రైతులకు ఇదివరకే చెల్లించింది. 1983-84 సంవత్సరంలో రూ. 1.61 కోట్లు, 1984-85 సంవత్సరంలో రూ. 14.00 లక్షల మేరకు బకాయిలను రైతులకు చెల్లించాల్సి వుంది. 1983-84 సంవత్సరంలో కొనుగోలు చేసిన పొగాకులో కంపెనీ వద్ద ఇంకా 1.134 మిలియను కిలోల పొగాకు మిగిలి వున్నది. ఈ నిల్వలు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యాపార సంస్థ, ఇతర వాణిజ్య బ్యాంకుల తనఖా క్రింద వున్నాయి.

కంపెనీ 1983-84లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యాపార సంస్థ నుండి రూ. 4.78 కోట్లు ఆర్థిక సహాయాన్ని పొందింది. ఆ మొత్తంలో రూ. 2.47 కోట్లను రైతులకు

చెల్లించి, మిగిలిన మొత్తాలను ప్యాకింగు, క్రీయింగు, ప్రాసెస్‌లు మొదలయిన వాటికి వినియోగించింది. రైతుల నుండి కొనుగోలు చేసిన వి.ఎఫ్.సి. పొగాకు ధరలో 50 శాతం ధరను రైతులందరికి చెల్లించింది. కొన్ని సందర్భాలలో కంపెనీ బకాయిలను పూర్తిగా చెల్లించింది. 11-7-1985వ తేదీన ప్రకాశం జిల్లాలోని కొండపి, ఇప్పగుంట గ్రామాలకు చెందిన సుమారు 40 మంది పొగాకు ఉత్పత్తిదారులు ఆ కంపెనీ ఆవరణలో తమకు రావలసిన బకాయి మొత్తాల కోసం ఆందోళన జరుపుతూ వుండగా వారిని కస్టడీలోకి తీసుకొని 12-7-85న విడుదల చేశారు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని కొవ్వూరు, గోపాలపురం, పోలవరానికి చెందిన పొగాకు రైతులకు బకాయి మొత్తాలు చెల్లించకపోవడానికి సంబంధించి సర్వశ్రీ పి.వి. కృష్ణారావు, ఎం.ఎల్.ఎ., కె. వివేకానంద, యం. లక్ష్మణరావుగార్లు ఇచ్చిన విజ్ఞప్తి అందింది. 1983-81లో పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని రైతుల నుండి ముఖ్యంగా కొవ్వూరు, పోలవరం, గోపాలపురం తాలూకాలకు చెందిన రైతుల నుండి గ్లోబ్ టొబాకో కంపెనీ 0.27 మిలియనుల కిలోల వి.ఎఫ్.సి. పొగాకును కొనుగోలు చేసింది. ఈ కంపెనీ కొనుగోలు చేసిన పొగాకు విలువ సుమారు 2.53 కోట్లు. కంపెనీ రైతులకు సుమారు 1.31 కోట్ల రూపాయలను చెల్లించింది. కంపెనీకి పొగాకు సరఫరా చేసిన రైతులు 2500 మంది. రైతులకు చెల్లించవలసిన మిగిలిన మొత్తం 1.22 కోట్ల రూపాయలు.

ఇక్కడ ఒక విషయం ప్రస్తావించాల్సి వుంది. అదేమిటంటే, టొబాకో బోర్డు కేంద్ర ప్రభుత్వ నియంత్రణ క్రింద పని చేస్తుంది. పొగాకు ఉత్పత్తి, పొగాకు వ్యాపారస్థుల రిజిస్ట్రేషన్/లైసెన్సింగు కార్యకలాపాలను క్రమబద్ధీకరించి సమర్థ అధికార వర్గంగా ఈ బోర్డు వ్యవహరిస్తుంది.

1984-85 నుండి పై సంస్థల లైసెన్సులు నవీకరించలేదని పొగాకు బోర్డు అధికార్లు తెలియజేశారు. లైసెన్సింగు క్రమబద్ధీకరణ నియమావళి పరిధి లోపల, పొగాకు రైతుల సమస్యలను పరిశీలించి వారికి న్యాయం జరిగేలా చూడమని పొగాకు బోర్డును ఆదేశించవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరుగుతున్నది. లొసుగులకు పాల్పడ్డ నేరస్థులపై కేసులను నమోదు చేయడానికి పోలీసులచే దర్యాప్తు జరిపించే అంశాన్ని కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం రైతులకు సాధ్యమయినంత మేరకూ సహాయం చేస్తున్నది. రైతులు తమ బకాయిలను రాబట్టుకోడానికి న్యాయస్థానంలో పై కంపెనీలపైన దావా వేసే స్వేచ్ఛ కూడా రైతులకు ఉన్నది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర వ్యాపార సంస్థ, కంపెనీ సరఫరా చేసిన పొగాకుకు ఇది వరకే పైకాలు చెల్లించింది. ఆ విధంగా రేవులో వున్న పొగాకు ఎగుమతిని నిలిపి వేయడం వలన రైతులకు ప్రయోజనం వుండదు.

ముఖ్యంగా మనకు రావలసిన, మన వ్యాపార సంస్థకు చెందినది ఇంకా వోటు రావలసి వుంది. ఇతర బ్యాంకులకు మార్గం అయింది. ఇప్పుడు తెలిసిన వార్తల ప్రకారంగా అసలు రేవు నుంచి ఎక్స్‌పోర్టు కావడానికి ఎక్స్‌పోర్టు ఆర్డరు కూడా లేదని తెలుస్తున్నది. ఈ పరిస్థితిలో ప్రకాశం జిల్లా, గుంటూరు జిల్లా, వెస్టు గోదావరి జిల్లా రైతులకు సంబంధించి షుమారు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు కాబట్టి ఈశ్రీలక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ, గ్లోబ్ టొబాకో కంపెనీ పేరుతో చెల్లించవలసిన విషయం వాస్తవమే. శ్రీ బుచ్చయ్యచౌదరి, శ్రీ వివేకానంద చెప్పినట్లుగా ఫోర్జరీ చెక్కు వుంది. బ్యాంకులో డబ్బు లేకుండా చెక్కు ఇచ్చిన విషయాన్ని యీ సందర్భంగా రైతులు డబ్బులు అడగడానికి వెళ్ళినప్పుడు వారిపై లఘాయిద్యాలు చేస్తున్నారని సభ్యులు చెప్పారు. ఆ రోజున కారు పగల కొట్టిన దానికి కొంత ఆందోళన జరిగింది. అతన్ని కస్టడీలోకి తీసుకొని వెంటనే వదలి పెట్టడం జరిగింది. కానీ యీయన రైతులకు ఎగవేసే పరిస్థితి, జాప్యం జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. అసలు యీయన దగ్గర వున్న పొగాకు ఎగుమతి చేసినా రైతులకు ఇచ్చే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు. ఎస్.టి.సి., ఇతర బ్యాంకులు, ఆంధ్రా బ్యాంకులకు సంబంధించి కూడా పూర్తిగా తీర్చలేనటువంటి, రైతుల నోటిలో మట్టి కొట్టే పరిస్థితి వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మేము అడిగేది యీ పొగాకు బోర్డునకు వున్న అధికారాలతో రెగ్యులేట్ చేసి - యీ రీడ్రెస్సింగు మిల్లు వుంది. అది కోట్ల రూపాయలు చేస్తుంది. గోడౌన్‌లు, బిల్డింగులు వున్నాయి, స్థలాలు వున్నాయి వెంటనే గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బుచ్చయ్యచౌదరిగారు, వివేకానంద, జానీగారలు చెప్పినట్లుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం పొగాకు బోర్డు వెంటనే విషయములో జోక్యం చేసుకుని వాటిని అన్యాక్రాంతం కాకుండా యేమైనా చేస్తే యీ పరిస్థితిలో రైతులను ఆదుకోవడానికి వీలు అవుతుంది. షుమారు నాలుగు కోట్ల రూపాయలు దాకా రైతులకు బకాయిలు వున్న మాట వాస్తవమే. దీనిపై ఇతను అంతా ఎక్స్‌పోర్టు చేస్తే - మా అధీనంలో వున్నది కనుక ఒక్కడు యేమీ అవకతవకలు జరిగే పరిస్థితి లేదు. కాని యిప్పటికీ యేమీ ఎక్స్‌పోర్టు ఆర్డర్ వచ్చినట్లుగా మనకు వార్త అందడం లేదు. వచ్చినా రైతులకు వచ్చే పరిస్థితి కనపడడం లేదు. కనుక దీనిపై సకల చర్యలు తీసుకోవలసినదిగా పొగాకు బోర్డును, కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరి- రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరంగా చీటింగ్ యేదైనా చేస్తున్నదని అంటే పోలీసుల చేత, సి.బి.సి.ఐ.డి. చేత దర్యాప్తు జరిపించడానికి ఆలోచించి తగిన సమయంలో వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని అన్ని పక్షాల సభ్యులు ఆందోళన తెల్పినారు. తీవ్ర విషయంగా పరిగణించి వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణారావు (కొవ్వూరు) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ఈ సమాధానం కూడా తృప్తిగా లేదు. ఇవాళ చాలా మంది రైతులు

ఫ్యాక్టరీ మెదలో పుస్తైలు అమ్ముకుని రోడ్ల మీద పడి వున్నారు. ఇది 1983 నుంచి కూడా పదానార్లు అసెంబ్లీలో యీ ఇష్యూ రేజ్ చేయడం జరిగింది. మరి రేజ్ చేసినా మన స్టేట్ గవర్నమెంట్ సైడ్ నుంచి కూడా రైతులకు యేమంటి రక్షణ యివ్వలేదు. అంతేకాకుండా యిప్పుడు పరిస్థితి చూస్తే యిది చాలా తీవ్రంగా, చాలా దూరంగా వెళ్ళేటట్లు కనిపిస్తుంది. ఈ రైతుల్లో కూడా చాలా ఆందోళనగా వుంది. ఇంతకు ముందు గుంటూరు జిల్లా ఆ యాజమాన్యం దగ్గరకి వెళ్ళడం తరువాత కారును ఆపు చేయడం మరి రైతులను జైళ్ళలో పెట్టించి మళ్ళీ అక్కడ చాలా కష్టాలు పొందారు. ఇది చాలా దూరం వెళ్ళేటట్లు వుంది. దీన్ని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్‌గా తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా, నాగేశ్వరరావు చెప్పినట్లుగా రీడ్రెస్సింగు ఫ్యాక్టరీ ఆస్తులన్నీ కూడా వున్నాయి కాబట్టి వెంటనే రైతులకు ఒక హామీ ఓ హౌస్‌లో ఇస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశం గవర్నమెంటు సైడు నుంచి అంతేకాకుండా ఈ ఇష్యూను అన్ని అపోజిషన్ పార్టీస్ రేజ్ చేశారు కాబట్టి అందరు కలిసి ఒక రెజల్యూషన్ పాస్ చేసి సెంట్రల్ గవర్నమెంటు సైడు నుంచి రైతాంగానికి ప్రొటెక్షన్ ఇవ్వాలి కాబట్టి రెజల్యూషన్ పాస్ చేయాలని చెప్పి తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, గ్లోబ్ కంపెనీ పేర,లక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ పేర, యీ వ్యాపారస్థులు రైతాంగాన్ని దోచుకున్న వివరాలు మంత్రిగారు స్వయంగా చెప్పారు.

నాలుగు కోట్ల రూపాయలకు, అంతకు మించి మారు వేషాలతో, మారు మోసాలతో అనేక పేర్లతో ఫోర్జరీ శక్తులతో, ఈ రాష్ట్రంలో ఎంత విచ్చలవిడిగా ఐదు, ఆరు జిల్లాలలో కొనుగోలు చేశారంటే కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క, టొబాకో బోర్డు యొక్క, వారి యొక్క కన్సెషన్స్, సౌకర్యాలు లేనిదే వీరు ఇంత పని చేయలేరు. కాబట్టి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే చట్ట విరుద్ధమైన చర్యలను చేసినందుకు వారందరి ఆస్తులు జప్తు చేసి, ఏ ఒక్కరు గుటి కాకుండా కంట్రోల్ చేసి తమకు సాధ్యమైన చర్యలు అన్నీ తీసుకుంటేనే, కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క అధీనంలో వున్న టొబాకో బోర్డు రైతులకు చెల్లించవలసిన డబ్బు చెల్లించాలి. తదుపరి కేంద్ర ప్రభుత్వము వారి పైన తగు చర్యలను తీసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం పూచీ పైననే, టొబాకో బోర్డు పూచీ పైననే ఈ వ్యాపారం జరిగింది కనుక కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆధ్వర్యంలో వున్న టొబాకో బోర్డు రైతులకు చెల్లించాలనే కేస్‌ను తయారు చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఖచ్చితమైన రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తారా? దాని కోసం అవసరమైతే యీ రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి అన్ని పార్టీల యొక్క ప్రతినిధి వర్గాన్ని ఢిల్లీకి తీసుకు వెళ్ళి

కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి తెచ్చి డబ్బు సాధించడానికి చర్య తీసుకుంటారా? వారి నాయకత్వంలోనే ఢిల్లీవెళ్ళి కేంద్రప్రభుత్వంతో పోరాడి సాధించవలసిన అవసరంవుంది.

శ్రీ కొడాలి వీరయ్య (వేమూరు) :— అధ్యక్షా, ఇది 3 జిల్లాలకు సంబంధించిన సమస్య. చాలా తీవ్ర సమస్య. నా ముందు మాట్లాడిన సభ్యుల అభిప్రాయంతో నేను పూర్తిగా యేకీభవిస్తున్నాను. కాని ఇప్పుడు వున్న సమస్య యేమిటంటే, ఈ లక్ష్మి టొబాకో, గ్లోబ్ టొబాకో సంస్థలకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్ అప్పులు, బ్యాంకు అప్పులు, రైతులకు ఇవ్వవలసిన అప్పులు వున్నవి. వీళ్ళకు వ్యక్తిగత ఆస్తులు ఉన్నవి. అవిగాక కొంత పొగాకు నిల్వ వున్నది. నా ఉద్దేశంలో వెంటనే రైతులను ఆదుకోవాలంటే యీ పొగాకును యే రేట్‌కు అయినా అమ్మి, అమ్మగా వచ్చిన డబ్బును రైతుకు చెల్లించే విధంగా చేసి, వారి వ్యక్తిగత ఆస్తులు మీదకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్‌ను, బ్యాంక్‌లను వెళ్ళండంటే త్వరగా పరిష్కారం అవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే రైతుల మీదకు పంపిస్తే సంవత్సరాల తరబడి తీరవు. వెంటనే పొగాకు అమ్మకం జరిగేలా చేసి ఆ డబ్బు రైతులకు పంపించేలా చేసి, వారి ఆస్థుల మీదకు స్టేట్ ట్రేడింగ్ కార్పొరేషన్‌ను, బ్యాంకులను పంపించే యేర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, యీ సమస్య ఎలా వుందంటే రైతులను నిలువునా దోచుకునేలా వుంది. రైతులు అనేక బాధలు, కష్టాలు పడి పండించిన సరకును (రూ. 4 కోట్ల విలువ గలది) ఈ టొబాకో కంపెనీ వారు తీసుకున్న తరువాత దానికి రావలసిన ధర రైతులకు చెల్లించకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. అటువంటప్పుడు మన ప్రభుత్వం వారు 4 కోట్ల రూపాయల ఆర్థిక సహాయం ఈ సంస్థకు చేసినట్లు మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఈ నాలుగు కోట్ల రూపాయల సహాయం పొగాకు కొనుగోలు కోసం చేశారా? లేకపోతే ఇతరత్రా చేశారా? దానిలో రెండు కోట్ల రూపాయలకు పైబడి మాత్రం రైతులకు చెల్లించినట్లు మినిష్టర్‌గారు స్టేట్‌మెంట్‌లో చెప్పారు. తక్కిన రెండు కోట్ల రూపాయల పైకం వారు ఇతరత్రా ఖర్చు చేసినట్లు చెప్పారు. వీటికి అసలు ఈ ఆర్థిక సహాయం ఎందుకు ఇచ్చారు. రైతుకు తీసుకున్న సరకుకు ధర చెల్లించడానికి యిచ్చారా? రైతుకు ఆ డబ్బు వాస్తవంగా ఉపయోగపడిందా అనేది చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుందనే విషయం ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. రెండవ విషయం. రైతుకు అన్యాయం జరిగింది. వారి డబ్బు వారికి వచ్చేలా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో అయితేనేమి, లేక కంపెనీలతో అయితేనేమి తగు చర్య తీసుకొని, రైతులకు అన్యాయం జరిగింది కనుక డబ్బు ఇప్పించడానికి ప్రభుత్వం బాధ్యత వహిస్తుందా? తెలియజేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ప్రశ్నిస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇవన్నీ ఆలోచించే నేను ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాను. సభలో ఈ 329 క్రింద పేర్లు ఇచ్చిన సభ్యులు, ఫ్లోర్ లీడర్స్, సంబంధిత అధికారులు, యస్.టి.సి., టొబాకో బోర్డు, అగ్రికల్చర్ బోర్డు అధికారులతో నేను ఒక ఆదివారం పూట ఇక్కడ సమావేశం ఏర్పాటు చేసి యే రకమైన చర్యలు తీసుకుంటే మనం రైతాంగాన్ని ఆదుకోగలం అని ఆలోచించడానికి ఒక సమావేశం యేర్పాటు చేస్తానని సభకు హామీ ఇస్తున్నాను. ఆ సమావేశంలో మనం చర్చించి నిర్ణయాలు తీసుకొని, మనం వెంటనే కార్యక్రమానికి పూనుకుంటే బాగుంటుందని నా ఆలోచన. ఈ రకంగా రైతులను ఆదుకోవడానికి వీలవుతుంది కనుక ఆమోదింపవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంతో నేను తృప్తిపడడం లేదు. మేము ఒక ప్రశ్న వేశాము, మాకు తెలిసిన విషయాలే మంత్రిగారు చెప్పారు. కొత్త విషయాలేమీ చెప్పలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యేదో చర్య తీసుకుంటుందని కూర్చుంటే అది జరిగే పని కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్య తీసుకునే లోపలే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా (ఆ మోసం చేసిన వ్యక్తికి కోట్ల విలువ చేసే ఆస్తి వుందని చెబుతున్నారు) ఇమ్మీడియేట్‌గా ఎటాచ్ చేసి చర్యలు తీసుకోకపోతే మనం యేమీ సాధించుకోలేము. ఆదివారం సమావేశం అయ్యే లోపల ఆ వ్యక్తి ఆస్తులను అమ్ముకొని వెళ్ళిపోయే అవకాశం వుంటుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోకపోతే మీరు తీసుకోగలుగుతారా? చర్య తీసుకోవడానికి ఆలోచిస్తున్నారా? రెండు, మూడు రోజుల నుండి చర్యలు తీసుకొని అతనిని ఎందుకు అరెస్టు చేయలేదు. రూ. 4 కోట్ల ఆస్థి నాశనం అయిపోయిందని రైతులు బాధపడుతున్నారని చెబితే చీమ కుట్టినట్లు కూడా లేదు. యేమీ చర్య తీసుకోలేదు. క్షమించరానిది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— విద్యాసాగర్‌రావుగారు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో గానీ, నాకు అర్థం అయినంతలో ఆయన కొంచెం అభాండాలు వేస్తున్నారు, ఈ విషయములో క్షమించాలి.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, యిది అన్యాయం. 4 కోట్ల రూపాయలు ముంచారు అధ్యక్షా. పొగాకు విషయం, రైతుల విషయం తెలిసిన వాళ్ళం....

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— బాల్‌రెడ్డిగారికి పొగాకు యెట్లా వుంటుందో అయినా తెలుసో లేదో నాకు తెలీదు, కానీ.... ....

మిస్టర్ స్పీకర్ :— బాల్‌రెడ్డిగారూ, మీరు కూర్చోండి. ఇద్దరూ ఒకేసారి మాట్లాడితే యెవరికీ అర్థం కాదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— నేను చెప్పిన తరువాత మీరు మాట్లాడండి విద్యాసాగర్‌రావుగారూ.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు :— వారిమీద ఏదయినా యాక్షన్ తీసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేశారా? ఏమి స్టెప్స్ తీసుకున్నారు? అంటే అటాచ్‌మెంట్ ద్వారా ఆయన ఆస్థిపాస్థుల మీద.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఒక్క విషయం నేను చెబుతున్నాను. నేను 15 తారీకు ఆదివారం నాడు అఖిలపక్ష సమావేశాన్ని యేర్పాటు చేసి ఆయన మీద క్రిమినల్ యాక్షన్ యేమి తీసుకోవాలి? ఈ సరుకు పోకుండా యే విధమైన కట్టుదిట్టం అయిన చర్యలు తీసుకోవాలి, ఉదేకంగా రైతాంగాన్ని ఏ విధంగా ఆదుకోవాలి? ఎస్.టి.సి కి వచ్చిన నష్టం ఏ విధంగా సరిదిద్దాలి, యీ విషయమైన చర్యలను అన్ని రకాల అధికారులను పిలిపించి ఆదివారమే తీసుకోవలసిన చర్యలను గురించి మనందరం ఒక ఆమోదానికి వచ్చిన విషయాలపై తదుపరి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకుంటుందని సభకు మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ శ్రీలక్ష్మి టొబాకో కంపెనీ చేసే అఘాయిత్యాలు నాకు కూడా తెలుసు. బాధితులలో నేను ఒకడిని. నేను వ్యక్తిగతంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఆదివారం లోపల కొనకుండా చేసే బాధ్యత నాదేనని హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు :— ఆస్థిపాస్థులను ఒక్క గంటలో ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయవచ్చు. మూడు సంవత్సరాల నుండి లేనిది

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఇవాళ, రేపట్లో పొగాకు కుదరదు కనుక, ఆదివారం రోజున సమావేశాన్ని యేర్పాటు చేసి, అసలు మన ఆందోళన అంతా రైతులను యెలా ఆదుకోవాలనేది, ఆ విషయంలో సమావేశం అవుతున్నాము. ఒక నిర్ణయానికి వద్దాము. ఆ రకంగా సహకరించవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

(2) re : Short fall in Advancing short term Loans to farmers through District General Co-operative Banks etc.

శ్రీ సి. నరసిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మీరు కూడా రైతులే. మీరికి రైతుల పట్ల అభిమానం లేకపోవడం విచారకరం, ఇంత ఆందోళనగా పరిస్థితి వున్నప్పుడు తాము అవకాశం ఇవ్వాలి.

చేర్మన్ :— నేను కూడా రైతు బిడ్డనే. ఆదివారం సమావేశం యేర్పాటు చేశారు కనుక ఆ రోజంతా తాము మాట్లాడుకోండి.

శ్రీ సి. నరసిరెడ్డి :— ఏమైనా రైతులపట్ల మనం నిర్లక్ష్యం చూపిస్తున్నామన్న విషయం గమనించవలసి వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికల సందర్భంలో మనం

రైతుల ముందుకు వెళ్ళినప్పుడు ఎన్నో వాగ్దానాలు చేసిన సంగతి అందరకూ తెలుసు. అందరకూ అన్ని సౌకర్యాలు కలుగచేస్తాము, గిట్టుబాటు ధరలు ఇప్పిస్తాము, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలు కలుగచేస్తాము, ఎరువుల సప్లయ్ చేయిస్తాము అని రకరకాల వాగ్దానాలు చేస్తూ వుంటాము. కాని తరువాత రైతాంగం ఇక్కట్లను తీర్చటానికి, వారి సమస్యలు పరిష్కరించటానికి ముందుకు రావడం లేదనే విషయాన్ని గమనించాలి. రైతులకు ఆర్థికంగా సహాయపడాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వ అంచనా ప్రకారం రు. 750 కోట్లు తాత్కాలిక రుణాలుగా ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్నది. కాని గత సంవత్సరం అనుభవం చూస్తే సేవాసంఘ కోపరేటివ్ సొసైటీలద్వారా కాని ఎపెక్స్ బ్యాంకుల ద్వారా కాని మనం రు. 160 కోట్లు మాత్రమే ఇవ్వగలిగాము. దీనిని బట్టే మనం వారిని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నామని తేలుతున్నది. ఇచ్చే రుణాలు జూన్‌లో వ్యవసాయపు పనులు ప్రారంభించేముందు తొలకరికి అందిస్తే వారికి లాభంగా వుంటుంది. కాని జులై, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు నెలల్లో కూడా ఆ డబ్బు అందించలేకపోతున్నాము. గత సంవత్సరము రు. 160 కోట్లు ఇస్తే ఈ సంవత్సరం రు. 50, 60 కోట్ల కంటే ఎక్కువ ఇవ్వలేకపోతున్నాము. రైతులను ఆదుకోటానికి మనం అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఇందుకు కారణం ఈ సంవత్సరం చాలా సహకార సంఘాలు రద్దు చేయడం అని నేను అనుకుంటున్నాను. నాన్ అఫిషియల్స్‌లో వున్న కమిటీలను రద్దుచేసి కలెక్టర్లను పర్సన్ ఇన్ చార్జిగా వేయడం జరిగింది. పి.ఐ.సి.లుగా వున్న కలెక్టర్లు రైతుల అవసరాలను గుర్తించలేకుండా, ఆలోచించలేకుండా వున్నారు. వారు తమ కర్తవ్యాన్ని సక్రమంగా నిర్వర్తించడం లేదు. రైతుల అవసరాలను గుర్తించడం లేదు. ఇప్పుడు మనం సెప్టెంబరు నెలలో వున్నా ఇంతవరకూ రైతులకు కావలసిన ఆర్థిక సహాయం అందచేయలేకపోతున్నాము. ఇందువల్ల ఈసంవత్సరం పంట బాగా తగ్గిపోయి రైతాంగానికి నష్టం కలగడమే గాక ప్రభుత్వం ఆదాయము కూడా తగ్గిపోతుందని ప్రభుత్వము గ్రహించాలి. ఈ రోజు బీద ప్రజానీకానికి కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు మనం అందచేస్తున్నాము. దాదాపు 20 లక్షల టన్నులు మనం రైతులవద్ద కొని పేదవారికి అందచేస్తున్నాము. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి దాదాపు 200 కోట్ల రూపాయలు నష్టము వస్తున్నది. వారి నుండి క్వింటాల్ 251 రూపాయలకు కొని ప్రభుత్వము పేదవారికి రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యం అమ్మటం వల్ల ప్రభుత్వానికి 200 కోట్లు నష్టము వస్తున్నదని తెలిపారు. కాని మార్కెటు రేటు 350, 400 రూపాయలు వున్నప్పుడు బియ్యం వారినుండి 250 రూపాయలకే కొనుగోలు చేస్తున్నదంటే ప్రతిఒక్క క్వింటాల్‌కు రైతుకు 100, 150 రూపాయలు నష్టం వస్తున్నది. అంటే అటు ప్రభుత్వానికి రు. 200 కోట్లు నష్టం వస్తుంటే ఇటు రైతుకు రు. 500 కోట్ల వరకూ నష్టం వస్తున్నది. రైతు

లకు నష్టం కలుగచేస్తూ ప్రభుత్వము యీ స్కీమును అసలు పడుస్తున్నది కాని వారికి సహాయం చేయటానికి ముందుకు రావడం లేదు. చేసే కొద్ది ఆర్థిక సహాయం కూడా సమయానికి చేయకపోతే వారి పంట యెలా పండిస్తారో కూడా ఆలోచించక వారిని నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నదని భావించవలసివుంటుంది. ఇప్పటికయినా వారికి చేయవలసిన ఆర్థిక సహాయాన్ని, ఇవ్వవలసిన రుణసౌకర్యాన్ని వెంటనే వారికి అందచేయటానికి ప్రభుత్వం యేమి చర్యలు తీసుకోదలచుకున్నదో తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను. వెంటనే వారికి సహాయం అందచేయటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వున్నదా అని అడుగుతున్నాను.

Sri K. Vidyadhara Rao :— Mr. Speaker, Sir, I totally agree with my dear friend Sri Narsi Reddi garu that the Government has not been able to advance loans to the farmers in proper time either through the District Agricultural Development Banks or the District Co-operative Societies. Here we see that the State Agricultural Development Bank has totally failed in sanctioning the schemes which are to be advanced by the Primary Agricultural Development Banks in the various institutions. The reason they give is, that the State Agricultural Development Bank has not been in a position to repay the dues to NABARD, the Refinancing Institution, which is Rs. 19 crores and this amount has to be repaid to the NABARD by December. But even though we have time upto December, just because the repayment has not been paid to NABARD the refinancing institution has not been sanctioning the schemes approved by the State Agricultural Development Bank and forwarding them to the Primary Agricultural Development Bank. Here, I have to bring to the notice of the House that there are certain banks which are overdue - more than 90% to the State Agricultural Development Banks. At the same time, we have 75% of the banks which have cleared their dues and part of them owe much less than 15% of the overdues, which is allowed by the refinancing institution. I would like to ask the Minister and the Government—are they not in a position to come to the rescue of the banks which have been drastically affected by the conditions prevailing for the past two years and come to the rescue of the banks which have cleared their dues? Where the banks have cleared their dues, are they not to be considered and the schemes which have to be sanctioned in their areas sanctioned. I would like to bring to the notice of the Hon. Minister that profit should not be the motive of the co-operative institutions as other regular nationalised banks because if profit is the motive of the government, the very purpose of rescheduling the loans depending on the climatic conditions of the State would be totally defeated. Here, 11-30 a.m.

we are not in a position to harp on the profit; because of rescheduling on the decision of the government because of the prevailing condition, profit cannot be taken into consideration. If the State Government does not come to the rescue of the Co-operative Sugar Factories which are to commence their season by sanctioning the working capital, they are not in a position to do their business. In the turn, the farmers who have raised their cane will be in total loss and they will be incurring huge losses and put to lot of hardships. I request the Government through you that the State Government should take positive direction and come to the rescue of the Co-operative Sugar Factories by sanctioning the working capital. At the same time, the Government have to take necessary steps because we come to know of certain banks where they are not in a position to collect their dues just because of the extremist activities or due to unruly political factions which are coming in the way of their collections especially in the extremist affected districts like Adilabad, Karimnagar, Warangal and faction ridden district of Cuddapah. We see that the overdues are more than 90%. If necessary steps are not taken and necessary protection is not given to the staff, the collections will always be poor and they will not be in a position to reach the standards of the refinancing institutions. This, in turn, is coming in the way of over-all situation in the State. So, I request the Government through you to give a helping hand and to think of ways of coming to the aid of these banks which are due, more than 80% by subsidising the loans for financing from the State to meet their recovery standards and take up these refinancing schemes in a large way and come to the aid of the farmers.

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి) :— అధ్యక్షా, రైతులకు సంబంధించిన ఇంత ముఖ్యమైన చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు అందుకు సంబంధించిన మంత్రి ఇక్కడ లేరు.

చేర్మన్ :— కోపరేటివ్ మినిష్టరుగారు వున్నారు. అగ్రికల్చరల్ మినిష్టరు గారు అమెరికా వెళ్ళారు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ఆ విషయం నాకు తెలుసు. అధ్యక్షా రైతులకు కోపరేటివ్స్ ద్వారా ఇస్తున్న డబ్బు చాలటం లేదు. అది చాలా తక్కువగా వుంది ఎకరానికి 500, 600 రూపాయలు మాత్రం ఇస్తున్నారు. కనీసం వేయి రూపాయలైనా ఇప్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. షార్ట్ టరమ్ లోన్స్ కాని, లాంగ్ టరమ్ లోన్స్ కాని సకాలంలో అందచేయాలి. పి.ఐ.పి.లను వేసేటప్పుడు అనధికారులు సరిగా పనిచేయడం లేదు, అధికారులు వుంటే చట్టబద్ధంగా చర్యలు తీసుకుంటారు, న్యాయం కలుగచేస్తారు

అని చెప్పారు. త్వరలో ఎన్నికలు జరిపిస్తామని చెప్పారు. అనధికారులు వుంటే గ్రామాలలో ప్రజలు తమను అడుగుతారనే భయంతోనైనా పనులు చేసేవారు. ఇప్పుడు అధికారులు యేమీ పనులు చేయడం లేదు. అప్లికేషన్స్ తీసుకునేవారు, శాంక్షన్ చేసే వారూ ఎవరూ వుండటం లేదు. ఒక సమితి ఉద్యోగి యింకో సమితికి ఇన్ ఛార్జిగా వుండి ఎక్కడ వుంటాడో తెలియక, అడ్రస్ తెలియక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం యిచ్చే రు. 50, 60 కోట్లు ఎంత మందికి సరిపోతుంది, వారు ఎలా పంటలు పండిస్తారనేది కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. రాబోయే రబీ సీజన్‌కు అయినా అప్పులు సక్రమంగా అందజేయటానికి అవసరమైన యంత్రాంగాన్ని యితర డిపార్టుమెంటుల నుండి అయినా తీసుకువచ్చి త్వరగా వారికి సహాయం అందజేయటానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. సాంబయ్య (చిలకలూరిపేట):—అధ్యక్షా, రైతులకు ఇచ్చే సహాయం రు. 50, 60 కోట్లకు తగ్గించడం చాలా దారుణమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. రావలసిన బాకీలు వసూలు కాలేదంటే అందుకు కారణం ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలే తప్ప వేరే కారణం కాదు. నాన్ ఆఫిషియల్స్‌ను తీసివేసి అఫిషియల్స్‌ను పెట్టటంవల్ల వసూళ్ళలో ఆలస్యం జరిగింది. నాన్ ఆఫిషియల్స్ అయితే రైతులకు ఏవో మాటలు చెప్పి, మళ్ళీ యిప్పిస్తాం అని చెప్పి వసూలు చేసేవారు, యిప్పుడు అధికారులు అలా వసూలు చేయలేకుండా వున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో క్రిందటి సంవత్సరం కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ద్వారా రు. 124 కోట్లు యిస్తే యిప్పటికి 9 కోట్లు కూడా ఇవ్వలేదు. నేషనలైజ్డ్ బ్యాంకులపై మనకు కంట్రోలు లేదు. వారి నుండి ఇప్పించలేము. వారు కూడా రైతులను నానా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. 10-1 అకౌంట్ అనీ అడంగల్ అనీ యింతకు ముందు సంవత్సరానికి ఒకసారి ఇస్తే సరిపోయేది, మళ్ళీ యివ్వవలసిన అవసరం వుండేది కాదు. కానీ ఆంధ్రా బ్యాంకువారు మళ్ళీ కావాలని అంటున్నారు. ఎక్కడికి వెళ్ళినా డబ్బులేనిదే పని జరగదు. నేషనలైజుడు బ్యాంకుల నుంచీ డబ్బు రాక కోపరేటివ్ బ్యాంకుల నుంచీ డబ్బు రాకపోతే రైతులు పంటలు యెలా పండించాలి? వరి, ప్రత్తి వేసి రెండు నెలలు అయిపోయింది - వారికి డబ్బు ఇవ్వకపోతే వారు ఏమి చెయ్యగలరు? ఇప్పటికైనా తక్షణం చర్య తీసుకుని రైతులను ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు (టంగుటూరు) :— 18 సహకార చక్కెర కర్మాగారాలకు కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్ పెట్టుబడి పెడుతుంది. వర్కింగ్ క్యాపిటల్ ఒక్క రూపాయి కూడా యిచ్చే పరిస్థితిలో లేమని ఎమ్.డి. చెప్పారు. రైతులు వారి తిప్పలు వారు పడుతున్నారు. 18 చక్కెర ఫ్యాక్టరీలకు రెండు నెలల ముందు డబ్బు దొరకక

పోతే పని చేయడం కష్టం. చెరకు ఆడినా డబ్బు యిచ్చే పరిస్థితిలో వుండవు. ఏదో రకంగా ప్రభుత్వం యీ 18 సహకార చక్కెర ఫ్యాక్టరీలను ఆదుకోకపోతే పరిశ్రమ మూలపడే పరిస్థితి వస్తున్నది. చక్కెర మంత్రి, సహకార మంత్రి చెరకు రైతులను ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను.

సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు) :—

1. 1985, ఖరీఫ్ పంట కాలంలో సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు యిప్పటి వరకు రూ. 99.78 కోట్ల మేరకు పంట రుణాలు పంపిణీ చేశాయి. 1984 సంవత్సరం అదే కాలంలో రూ. 140.45 కోట్లు పంపిణీ చేశారు. 1984 ఖరీఫ్ కాలంలో పంపిణీ చేసిన పంట రుణాల మొత్తం రూ. 168.40 కోట్లు.

2. 1981 ఖరీఫ్ కాలంలో రూ. 175.00 కోట్లు పంపిణీ చేయాలనేది లక్ష్యం కాగా యిప్పటి వరకు రు. 99.78 కోట్లను మాత్రమే పంపిణీ చేయటం జరిగింది. ఈ క్రింది కారణాలవల్ల నిర్ణయించిన లక్ష్యాన్ని సాధించడం జరగలేదు.

(1) 1984, ఖరీఫ్ పంట కాలములో విస్తృతమయిన అనావృష్టి పరిస్థితులు యేర్పడినందువలన యీ సంవత్సరము రైతులు తమ వ్యవసాయ పనులకు రుణాలు తీసుకోవటంలో అత్యంత జాగరూకత వహిస్తున్నారు.

(2) 1983–84 సంవత్సరములో వసూళ్ళు సగటున 65 శాతం వుండగా, 1981–85 సంవత్సరంలో వసూళ్ళు 55 శాతానికి తగ్గిపోయినవి. అందుచేత ఎక్కువ మందికి బకాయిలు వుండడం వల్ల అర్హులైన రైతులు అనగా బకాయిలు లేని రైతుల సంఖ్య చెప్పుకోతగినంతగా తగ్గిపోయింది.

3. రానున్న నెలలలో వ్యవసాయ వాతావరణ పరిస్థితులు మెరుగు పడితే 1985 సెప్టెంబరు, అక్టోబరులలో రుణాల పంపిణీ మెరుగు పడవచ్చని భావించడము జరుగుతున్నది.

4. 1985, ఖరీఫ్ రుణాలు పంపిణీ చేయటానికి, 30–9–85 తేదీ ఆఖరు గడువుగా ఉన్నప్పటికీ, రైతులు రుణ సౌకర్యాన్ని వినియోగించటానికి వీలుగా అక్టోబరు చివరి వరకు ఈ గడువును పొడిగించటానికి చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అందు వల్ల ఈ రుణాలు యింకా ఎక్కువగా పంపిణీ జరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ కొన్ని సూచనలు కూడా యివ్వడం జరిగింది. ఆదేవిధంగా రుణాలు సక్రమంగా ఇవ్వడం లేదని చెప్పడం జరిగింది. నర్సిరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ – రు. 750 కోట్ల రుణం అవసరమైతే ప్రతి సంవత్సరం రు. 160 కోట్లు

మాత్రమే రుణాలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నదని చెప్పారు. ప్రతి సంవత్సరము యీ టార్గెట్స్ యెక్కువ పెట్టడం జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరం వున్న పరిస్థితులనుబట్టి - సమ్మెవల్ల, డ్రవుట్‌వల్ల లోనింగ్ ఈ సంవత్సరం క్రిందటి సంవత్సరంకంటే ఎక్కువ జరగడం లేదు. క్రిందటి సంవత్సరం రు. 160 అయితే యీ సంవత్సరం రు. 170 కోట్లు పెట్టడం జరిగింది. రు. 99.78 కోట్లు ఇప్పటి వరకు ఇవ్వడం జరిగింది. మిగతా టార్గెట్ ఎచీవ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కలెక్టర్సు పర్సన్ ఇన్‌చార్జిగా వుండి టైములో చర్య తీసుకోలేదు అనడం సరికాదు. వారు ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించడం వల్లే ఇప్పటి వరకు ఇంత లోనింగ్ అయింది. లోనింగ్ ఇవ్వడంలో ప్రత్యేక శ్రద్ధ చూపించారు. కలెక్షన్స్ విషయంలో లోనింగ్ విషయంలో కోపరేటివ్ డిపార్టుమెంట్ అన్ని విధాలుగా శ్రద్ధ తీసుకుంటుంది. విద్యాధరరావుగారు మాట్లాడుతూ ఎ.డి.బీస్‌లో యీ సంవత్సరం వసూళ్ళు చాలా తక్కువగా వున్నాయన్నారు. 37 శాతం వరకు కలెక్షను అయింది. క్రిందటి సంవత్సరం ఓవర్ డ్యూస్ యెక్కువ వుండడంవల్ల యీ విధంగా జరిగింది. 218 బ్యాంకుల్స వుంటే ఎలిజబుల్‌వి 32 వున్నాయి. రైతులకు యేదోవిధంగా సహాయం చేయాలని నాబార్డ్‌తో సంప్రదిస్తున్నాము. వారి సలహా తీసుకుని సకాలంలో రైతులకు రుణాలు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటుంది. ఖరీఫ్ సీజన్ అయిన తరువాత రబీ మొదలుపెడతాము. రు. 59 కోట్లు టార్గెట్ పెట్టాము. గత సంవత్సరం కంటే ఎక్కువ పెట్టుకుని ఖరీఫ్ అయిన తరువాత మొదలు పెడతాము. గుంటూరు జిల్లాలో చాలా తక్కువ అయిందని చెప్పారు. క్రిందటి సంవత్సరం కంటే యీ సంవత్సరంలో తక్కువ అయినప్పటికీ కూడా కొందరు సభ్యులు చెప్పినంత తక్కువ కాలేదు. క్రిందటి సంవత్సరం రు. 19-17 కోట్లు వుంది - ఈ సంవత్సరం రు. 8.5 కోట్లు ఇప్పటివరకు లోన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అక్టోబరు వరకు టైము వుంది. ఈ సంవత్సరం టార్గెట్ ఎచీవ్ చేస్తాము. రికవరీని బట్టి లోనింగ్ వుంటుంది. ఎక్కడైతే బాగా వసూలు అయిందో అక్కడ యీ సంవత్సరం లోనింగ్ ఎక్కువ వుంది. రాయలసీమ, రాజమండ్రీ, కృష్ణా, కరీంనగర్, నిజామాబాదు బ్యాంకులు గత సంవత్సరం యీ టైములో లోన్సు ఇచ్చిన దానికంటే యీ సంవత్సరం ఎక్కువ వుంది - ఈ బ్యాంకుల్లో యెక్కువ శాతం రికవరీ అయింది కాబట్టి - ఎలిజబిలిటీ ఉన్న వారు యెక్కువ వున్నారు కాబట్టి. మిగతా జిల్లాలలో డ్రవుట్ వల్ల తక్కువ అయింది- ఎలిజిబిలిటీ వున్నవారు తక్కువ వున్నందువల్ల తక్కువ లోనింగ్ జరిగింది. అక్టోబరు లోపల రు. 150 కోట్లు టార్గెట్ ఎచీవ్ చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— నేను షుగర్ ఫ్యాక్టరీల విషయం అడిగాను.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— షుగర్ ఫ్యాక్టరీల విషయం ప్రస్తుతం సమాచారం లేదు - తెప్పించి సభ్యులకు అందచేస్తాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:— ఈ సంవత్సరం చాలా తక్కువ పంచిపెట్టారని చెప్పారు. వారు యీ సంవత్సరము టార్గెట్ రు 150 కోట్లు వుంటే ఎట్లా ఎట్లా ఇచ్చాము అని చెప్పారు. జిల్లా కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంక్స్ సూపర్‌సీడ్ చేసిన తరువాత కలెక్టర్సును పర్సన్ ఇన్‌చార్జిగా వేసిన తరువాత - పోయిన సంవత్సరం బోర్డు వున్నప్పుడు ఎంత ఇచ్చారు ఆ టైములో - ఇప్పుడు పర్సన్ ఇన్‌చార్జిలు వచ్చాక ఎంత ఇచ్చారు? సమయంలో రైతుకు లోన్ ఇస్తేనే ఉపయోగం వుంటుంది- సమయం దాటాక యిస్తే, ఉపయోగం లేక, దుర్వినియోగం అయి, రీపేమెంట్‌లో ఇబ్బంది వస్తుంది.

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు:—పర్సన్ ఇన్‌చార్జిలను వేసినచోట లోనింగ్ తగ్గించనడం సరికాదు. అన్ని జిల్లాలలోను వేయడం జరిగింది కలెక్టర్సును. కొన్ని జిల్లాలలో రికవరీ బాగుంది కొన్నిచోట్ల స్లోగా రికవరీ జరిగింది. ఈసంవత్సరం రికవరీస్ బాగోలేవు. ఎక్కువ రోజులు స్ట్రైయికులో వుండడం ఒక కారణం. గత సంవత్సరం యీ సంవత్సరం డ్రౌట్ రావడం జరిగింది. ఇన్ని కారణాలవల్ల లోనింగు స్లోగా జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. పర్సన్ ఇన్‌చార్జిలను నియమించడంవల్ల ఆ విధంగా జరిగిందని చెప్పడంలో నిజం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. క్రిందటి సంవత్సరం కొన్ని బ్యాంకులలో జరిగిన లోనింగు కన్నా యీ సంవత్సరం యెక్కువ లోనింగు జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. రామచంద్రాపురంలో క్రిందటి సంవత్సరం 313 లక్షల 70 వేల రూపాయలు జరిగితే యీ సంవత్సరం 382 లక్షల 83 వేల రూపాయలు జరిగింది. ఈ విధంగా దాదాపు 5, 6 బ్యాంకులలో ఎక్కువ లోనింగు చేసారు. మిగిలిన బ్యాంకులలో కొన్ని పరిస్థితుల వల్ల స్లోగా జరిగింది. ఒక్టోబరు వరకు టైము వుంది కనుక రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— రీపేమెంట్స్ సరిగా లేనందువల్ల, ప్రయిమరీ అగ్రికల్చరల్ బ్యాంకులలో రీఫైనాన్స్ యివ్వనందువల్ల అవి సక్రమంగా జరగడం లేదని చెప్పారు. అదిలాబాద్, కడప, వరంగల్ జిల్లాలలోని బ్యాంకులలో ఎక్స్ట్రీమిస్టు యాక్టివిటీస్‌వల్ల రీపేమెంట్స్‌లో చాలా తక్కువ రిజల్ట్సు వస్తున్నాయన్న మాట వాస్తవమా? అయితే పేమెంట్స్ సరిగా రావడానికి ఏమి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ఎక్స్ట్రీమిస్టు గురించి కొన్నిచోట్ల ఆ ఇబ్బంది ఉన్నమాట నిజం. సాధ్యమైనంత వరకు రికవరీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. అదిలాబాద్, వరంగల్ మొదలైన చోట్ల వున్న బ్యాంకులకు ఫైనాన్సు చేయడానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులో కొంతవరకు ఫైనాన్సు చేయడానికి, కొన్ని ప్రొవిజన్సు పెట్టుకొనడం జరిగింది. ఆ విధంగా వీక్‌గా 3 బ్యాంకులు ఉన్నాయి. ఆ 3 బ్యాంకులలో కొంతవరకు ఎలిజిబిలిటీ రావడానికి ఫైనాన్సు చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— రీషెడ్యూలు చేయనందు వల్ల వారు లోన్ పొందే అవకాశం కోల్పోయారు. అది చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుంది. అందుచేత అది ప్రభుత్వం చేయవచ్చు కదా?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— షార్టు టరం లోన్సును మీడియం టరం లోన్సుగా మార్చడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో దాదాపు రు. 40 కోట్లు షార్టు టరం లోన్సు మీడియం టరం లోన్సుగా కన్వర్షను చేయడం జరిగింది. దానివల్ల కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకులకు కూడా ఎలిజిబిలిటీ వచ్చింది.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి మార్చి నాటికి బకాయీలు ఇవ్వతేలారని అంటే అది అన్యాయం. అటువంటప్పుడు అనావృష్టి ప్రాంతాలని ప్రకటించడంవల్ల ఉపయోగం ఏమిటి? దానివల్ల వచ్చే ప్రయోజన మేమిటి?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా ప్రకటించడంవల్ల కన్వర్షన్ చేయడం జరిగింది. దాదాపు రు. 40 కోట్ల వరకు కన్వర్షన్ చేసాము. అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా డిక్లేర్ చేయకపోతే కన్వర్షన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు.

శ్రీ పి. వెంకటపతి:— అనావృష్టి ప్రాంతం అని ప్రకటించి అక్కడ ఎందుకు రీషెడ్యూలు చేయలేదు?

శ్రీ వై. రామకృష్ణుడు :— ఏమైనా స్పెసిఫిక్ కేసు వుంటే నాకు పంపిస్తే నేను చర్య తీసుకుంటాను.

CALLING ATTENTION MATTERS

(1) re : Improvement of Service Conditions of Employees of Milk Producers Co-operative Societies.

లఘుపరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి) :—

పాల ఉత్పత్తిదార్ల సహకార సంఘాల వేతన కార్యదర్శుల, పనివారల యూనియన్ 26-8-85న ముఖ్యమంత్రిగారికి సమర్పించిన మెమోరాండంలో యీ క్రింది కోర్కెలను పేర్కొన్నారు :

1) ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలి.

2) పాల ఉత్పత్తిదార్ల సహకార సంఘాల వేతన కార్యదర్శులకు, పనివారలకు ప్రాథమిక వ్యవసాయ సహకార పరపతి సంఘాల వేతన కార్యదర్శులతో సమానముగా వేతనం రేట్లను అమలు పరచాలి.

3) వారిని పాడి పరిశ్రమ ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలి.

4) ఉద్యోగుల ప్రావిడెంటు ఫండు, బోనసు, గ్రాట్యుటీ చట్టాన్ని వర్తింపజేయాలి.

5) జీతాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడిపరిశ్రమాభివృద్ధి సహకార సంఘాల సమాఖ్య జిల్లా పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార యూనియన్ల ద్వారా చెల్లించాలి.

6) గ్రామ స్థాయిలో పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘాల పనివారికి దుకాణాలు, వ్యాపార సంస్థల చట్టాన్ని అమలుపరచాలి.

7) పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘాల ఉద్యోగులను అక్రమంగా తొలగించడాన్ని నివారించాలి.

రాష్ట్రంలో ఈనాటికి 2185 పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘాలున్నాయి. వీటిల్లో వేతన కార్యదర్శులు, ఇతర ఉద్యోగులు పని చేస్తున్నారు. పై సంఘాలకు అదనంగా 2948 పాల సేకరణ కేంద్రాలున్నాయి. ఈ కేంద్రాలు, గ్రామస్థాయిలో కమీషను ఏజెంట్లుతో లేదా గ్రూపు నాయకులతో పని చేస్తున్నాయి. గడచిన రెండు సంవత్సరాల నుండి ప్రస్తుత పాల ఉత్పత్తిదారల సహకార సంఘాలు "ఆనంద్" పద్ధతిలో పని చేస్తున్నాయి. పాలు పుష్కలంగా లభించే కాలాన్ని, తక్కువ లభించే కాలాన్నిబట్టి పాల సేకరణలో హెచ్చు తగ్గులు యేర్పడుతుండడంవల్ల అవి ఆర్థికంగా స్థిరత్వాన్ని సాధించలేక పోతున్నాయి. సంఘం స్థాయిలో శాంపిల్ పాలను అమ్మడం వల్ల లీటరుకు 15 పైసలు లభిస్తుంది. ఈ మొత్తంలో నుంచి సిబ్బంది ఖర్చులు, ఆగంతుక ఖర్చులు, భరించడమే కాక పాల ఉత్పత్తిదారులకు డివిడెండు చెల్లించాలి. రసాయనాలు, పరికరాలు కూడా ఆ మొత్తంతోనే కొనుగోలు చేయాల్సి వుంది. మేనేజిమెంటు కమిటీలు, సిబ్బంది సభ్యులు గ్రామస్థాయిలో పెద్దఎత్తున పాలను సేకరిస్తేతప్ప, సమాఖ్య జారీచేసిన మార్గదర్శక సూత్రాలలో నిర్ణయించిన దానికంటె ఎక్కువ మొత్తం చెల్లించటం సంఘాలకు సాధ్యం కాకపోవచ్చు. పాల సేకరణను, మార్జిను పై కాన్నిబట్టి వ్యవసాయ పరపతి సహకార సంఘాలలోని వేతన కార్యదర్శుల కంటె యీ సంఘాల వేతన కార్యదర్శులకు అధికంగా చెల్లించిన సందర్భాలు వున్నాయి. అందువల్ల, వేతన కార్యదర్శులకు, ఇతర పనివారలకు ఒకేవిధమైన వేతనవిధానం పాటించడం సాధ్యంకాదు. గ్రామస్థాయిలో పనివారలకు కనీస వేతనాల చట్టం అమలుపరచినట్లయితే అనేక సంఘాలు భాగీనష్టాలకు గురిఅయి, పనిచేయకుండా నిలిచిపోయే ప్రమాదం ఉంది.

అంతేకాక, హైదరాబాదులోని సహకార శాఖ కమీషనరు, సహకార సంఘాల రిజిష్ట్రారు, 1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టంలోని 116-ఎ విభాగం క్రింద, పాల ఉత్పత్తిదారల సహకార సంఘాల ఉద్యోగుల కోసం ఉమ్మడి కేడరును యేర్పాటు చేయలేదు. 1985, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల (మూడవ సవరణ) ఆర్డినెన్సు

లోని 116-ఎ.ఎ. విభాగం ప్రకారం, 116-ఎ విభాగంలో నిర్దిష్ట పరచిన ఉద్యోగుల కేటగిరీలు కాక ఇతర ఉద్యోగుల అన్ని కేటగిరీలకోసం ఉమ్మడి కేడరును 1985 జూన్ 7వ తేదీనుండి రద్దు చేశారు. ఆ విధంగా సంబంధిత ప్రాధమిక వ్యవసాయ సహకార సంఘాలకు కేటాయించని వేతన కార్యదర్శులకు సహకార సంఘాల చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తించవు.

పైన వివరించిన పరిస్థితుల మూలంగాను, పాల ఉత్పత్తిదార్ల సహకార సంఘాల వేతన కార్యదర్శులు, పనివారలు ఆయా సంఘాల సిబ్బందిగా వున్నందువల్లను, యే సంఘానికి చెందిన సిబ్బంది కోర్కెలను ఆ సంఘస్థాయిలో మాత్రమే పరిష్కరించడానికి వీలవుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— మంత్రి వివరణ యిచ్చారు. వారు సహకార సంఘాల చట్టంలో వున్న సెక్షన్సు కూడా చెప్పారు. కానీ ప్రధాన సమస్య అది కాదు. ప్రధాన సమస్య - పాల ఉత్పత్తిదారుల సహకార సంఘాల్లో సుమారు పది వేల మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారు ఒక మెమోరాండం కూడా ఇచ్చారు. వారి ప్రధానమైన కోర్కెల గురించి కూడా మంత్రి చెప్పారు. వారి జీతాలు చూసినా, వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు చూసినా యే విధంగా కూడా పొత్తు లేకుండా వున్నారు. కార్యదర్శులకు రు. 150 నుంచి రు. 190 వరకు అలవెన్సు వుంది. టెస్ట్ చేసేవారికి, క్లీన్ చేసేవారికి సుమారు రు. 80 మాత్రం వుంది. ఈ పెరుగుతున్న ధరలకు వారి జీవన పరిస్థితులు చూసినా, వారి కుటుంబాల ఖర్చులు చూసినా ఎక్కడికీ గిట్టుబాటు అయ్యే పరిస్థితి లేదు. రైతులకు గిట్టుబాటు వుండడంలేదని దీనిమీద ఆధారపడిఉన్న పదివేల మంది కార్మికులకు జీతాలు పెంచడం సాధ్యంకాదని దాటవేయడం న్యాయం కాదు, సమంజసం కాదు. వారి న్యాయమైన కోర్కెల గురించి పునఃపరిశీలన చేయవలసిన అవసరం వుంది. వారి జీతాల గురించి వారి ఆర్థిక పరిస్థితుల గురించి కుటుంబ ఖర్చుల గురించి ఆలోచించి వెంటనే జీతాలు పెంచవలసిన అవసరంవుంది. వారిఎడల సానుభూతితో ఇంత తక్కువ జీతాలతో యెలా కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారో ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. పునఃఆలోచన చేసి వారి న్యాయమైన డిమాండ్సు, వారు ఇచ్చిన మెమోరాండం పరిశీలన చేసి, వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశిస్తున్నాను. 12-00 noon

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— వీరిని కనీసం వేతన కార్యదర్శులతో పాటు చూసే పరిస్థితి లేదు. వీరు కోపరేటివ్ అయినప్పటికీ వారితో సమానంగా ఇవ్వకపోవడంతో వారిని బాండెడ్ లేబర్ అనాలా? రు. 150 వేతనం అంటే వారు ఎలా బ్రతకాలి? పాలు అందించే కార్యకర్తలకు రు. 80 నుంచి రు. 150 వరకు జీతం వుంటే వారు భార్యాపిల్లలను యెలా పోషించుకోవాలి? వారికోర్కెలు న్యాయమైన కోర్కెలు. వారు ఉన్నత

ఉద్యోగులతో సమానంగా యివ్వమని అడగడం లేదు. వారికి కనీస స్థాయిలో వేతన కార్యవర్గులతో పాటు ఇవ్వాలని అడగడం, దానికి అంగీకరించకపోవడం సరైనదికాదు. ఈ ఉద్యోగులను కూడా అక్రమంగా తొలగించ కూడదని, బోనస్, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ ఇవ్వాలని జీతాలు పెంచాలని – యీ డిమాండ్లు పునఃపరిశీలనచేసి, న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— విఠల్‌రెడ్డిగారు జీతాల గురించి పునఃపరిశీలన చేయాలని చెప్పారు. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఆనంద్ పేట్రన్ క్రింద ఈ సంఘాలు నడుస్తూ ఇప్పుడిప్పుడే అభివృద్ధిలోకి వస్తున్నాయి. అక్కడ పనిచేసే కార్మికులు ఫుల్ టైమ్ కార్మికులు కాదు. ఉదయం, సాయంత్రం కొంత సేపు పనిచేస్తున్నారు. పాల ఉత్పత్తిదారులు ఇచ్చే కమీషన్ కూడా ఉంటుంది. పాల ఉత్పత్తిదారుల ఆర్థిక పరిస్థితులు సక్రమంగా లేని సందర్భంలో ఈ కార్మికులకు జీతాలు పెంచడం సాధ్యం కాని విషయం. వారి ఆర్థిక పరిస్థితులు మెరుగుపరుచుకోవలసి ఉంది. ఫెడరేషన్‌తో ప్రత్యక్ష సంబంధం లేకపోయినా కోపరేటివ్ సబ్ రిజిస్ట్రారు ద్వారా – పాల సేకరణ సంస్థ నాన్‌వయబుల్ సొసైటీగా మూతపడే సందర్భం ఏర్పడిన దృష్ట్యా – ఆర్థికంగా బాగా ఉన్న సహకార సంఘాల మాదిరిగా తమ ఆర్థిక స్థితి మెరుగుపరచుకునేందుకు తీసుకోవలసిన చర్యల విషయంలో సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. రు. 80 జీతం అన్నారు – అది నష్టం కాదు. 50 నుంచి 99 లీటర్ల పాలు సేకరించే సందర్భంలో రు. 150, – 100 నుంచి 199 లీటర్ల పాలు సేకరించే సందర్భంలో రు. 250 – యిలా పాల సేకరణ పరిమాణాన్ని బట్టి చెల్లింపులు ఉంటాయి. ఫెడరేషన్ వారిని వారి ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ఇవ్వాలని సలహా ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ పాల సేకరణ అనేది సీజన్ అన్‌సీజన్‌గా వుంటుంది. ఎండాకాలంలో పశువులకు ఆహారం బాగా దొరికినప్పుడు పాల ఉత్పత్తి యెక్కువగా వుంటుంది. పాల ఉత్పత్తినిబట్టి జీతాలు ఇచ్చే అవకాశం వుంటుంది. యూనివర్సల్‌గా అందరికీ ఒకేలాగా ఇవ్వడానికి వీలుపడదు.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :— ఇప్పుడు మేము అన్నది రు. 80 తక్కువ అన్నామని అన్నారు. 50 లీటర్లు పాలు సేకరించిన వారికి పై నుంచి లెక్క కట్టినారు. 50 లీటర్ల కంటే తక్కువ సేకరించేవారు కూడా వున్నారు. వారికి రు. 80 లు కన్నా తక్కువ వస్తోంది. అది కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఉదయం కొన్ని గంటలు, సాయంత్రం కొన్ని గంటలు చేస్తామంటున్నారు. ఈ మధ్య టైములో వారేమి చేసి బ్రతకాలి ప్రభుత్వం గమనించాలి. ప్రభుత్వం వారి కొరకు ప్రత్యేకమైన స్కీములు తయారుచేయించి వారి బ్రతుకుతెరువులు కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధతీసికోవాలి.

Chairman :— He has already said, he would examine.

శ్రీ ఎస్. రామచంద్రారెడ్డి :— అది కాదు. పుష్టిమా లేక అంతఃపుష్టిమా అన్వేషణ యెక్కడ? ఆర్థిక పరిస్థితులు మరీ అధ్వాన్నంగా వున్న కారణంచేత ఆ సొసైటీలు డీఫంక్ట్ అయి వాటిని మూతవేసే పరిస్థితి రాకూడదు. వాటి ఆర్థిక పరిస్థితి స్థిరపడిన తరువాత కార్మికులు శ్రేయస్సుదృష్ట్యా సాధ్యమైంతవరకు యీ కార్యక్రమాలు పరిశీలించి చేయడానికి మాకు యేమాత్రం ఆక్షేపణలేదు.

(2) re : Pumping Schemes for the towns of Nidadavolu and Gajjaram in West Godavari District.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి :— నిడదవోలు ఎత్తిపోతల నీటిపారుదల పథకం, యీ పదకం క్రింద రూ. 18.79 లక్షల అంచనా వ్యయంతో 600 ఎకరాలను సాగు చేయాలని తలపెట్టడం జరిగింది. ఈ పథకాన్ని 1983 మార్చిలో చేపట్టారు. ప్రధాన బోదె పని నిర్మాణం పూర్తి అయింది. ప్రధాన కాల్వ పైపులైను పని పాక్షికంగా పూర్తి అయింది. నీరు నిల్వచేసే బావి పని జరుగుతోంది. పంపిణీ కాల్వలు పని చాలా వరకు పూర్తి అయింది. కందకం త్రవ్వకం పని చేపట్టడం జరుగుతోంది. స్థాపనం కోసం ఇప్పటివరకు 3 మోటార్స్ అందినాయి. ప్రధాన కాల్వ రైల్వేలైను దాటి వెళ్ళ వలసి వున్నందున రైల్వే అధికారులు యీ క్రాస్ మేసనరీ పని పూర్తిచేయవలసివుంది. ఇందుకుగాను రూ. 7.80 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. ఈ మొత్తాన్ని నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ నిధుల నుంచి భరిస్తారు. రైల్వే అధికారులకు ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ మధ్య సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి. ఆర్.ఆర్. మెషినరీ కాకుండా, ఆర్.సి.సి. బావి నిర్మించాలని ప్రతిపాదించడం జరుగుతున్నది. వర్షాకాలం పూర్తిఅయిన వెంటనే యీ పని ప్రారంభిస్తారు. ఇప్పటివరకు రూ. 4.46 లక్షలు మొత్తం ఖర్చు అయింది. ఈ పథకాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థకు చెందిన 1985-86 సంవత్సరపు క్రియాత్మక ప్రణాళికలో చేర్చి 1986 జూన్ నాటికి పూర్తి చేయాలని ఉద్దేశించడం జరిగింది. గజ్జారం ఎత్తిపోతల నీటిపారుదల పథకం గోపాలపురంలోని కొవ్వాడ కాలువ క్రింద యీ పథకాన్ని నిర్మించాలని ప్రతిపాదించినారు. దీని అంచనా వ్యయం రూ. 17.48 లక్షలు. దీనిక్రింద 840 ఎకరములు విస్తీర్ణం సాగులోకి వస్తుంది. ఈ పథకాన్ని 1980 ఏప్రియల్‌లో చేపట్టడం జరిగింది. జూన్‌లో బావి పని చాలావరకు పూర్తిఅయింది. ప్రధాన కాలువ పని పాక్షికంగా పూర్తి అయింది. పంపిణీ కాలువలో కొంత భాగం పూర్తి అయింది. కావలసిన అన్ని యంత్రాలు వుంచడం జరిగింది. పంపింగ్ హౌస్ పని పూర్తి అయిన వెంటనే వాటిని అమర్చడం జరుగుతుంది. ఈ పథకం క్రింద యింతవరకు రూ. 5.99 లక్షలు ఖర్చు అయింది. కావలసిన భూమి సేకరణకు రైతులు తీవ్రంగా ప్రతిఘటించడం వల్ల ప్రధానమైన కాలువ, పంపిణీ కాలువల పని పూర్తి చేయలేకపోయినాయి. కొవ్వూరు ప్రధాన కార్యాలయ స్థానంగా

ఒక ప్రత్యేక భూసేకరణ యూనిట్ పని చేస్తున్నది. ఆ యూనిట్ కుమార్‌దేవన్, పగేశ్వరపురం, గజ్జారం ఎత్తిపోతల నీటిపారుదల పథకాలకు సంబంధించి భూసేకరణ కేసులు పరిష్కరిస్తుంది. భూసేకరణ ప్రతిపాదనలు పూర్తి అయిన మీదట మిగిలిన అన్ని పనులు చేపట్టి పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. ఈ పథకం ఆంధ్రప్రదేశ్ నీటి పారుదల అభివృద్ధి సంస్థకు చెంది 1985-86 క్రియాత్మక ప్రణాళికలో చేర్చడం జరిగింది. 1986 జూన్ నాటికి పూర్తి కాగలదని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణారావు:— అధ్యక్షా, మినిస్టరుగారు గజ్జారం పంపింగ్ స్కీం గురించి ఆ మెషినరీ అంతా బిగించినారని చెప్పినారు. ఇది నిజం కాదు. ఎందుచేతనంటే యీ మధ్యనే నేను ఆ స్కీము దగ్గరకు వెళ్ళడం జరిగింది. దీనిలో కాంట్రాక్ట్ వర్క్స్ జరిగినాయి. దీనిలో కొంతమంది యీ కాంట్రాక్ట్ పనులు సరిగా జరపలేదని వారు గవర్నమెంటుకు లెటర్స్ వ్రాయడం జరిగింది. దానిమీద నేను తిరిగి ఈ కాంట్రాక్ట్ పని మీద ఎంక్వయిరీ చేయమని 1983లో గవర్నమెంటుకు వ్రాసినాను. దీనికి తిరిగి జవాబు రాలేదు. The work is still to be sanctioned. తర్వాత ఈ మిషినరీని తీసికొని వచ్చి చాలా కాలం అయి దానిని బిగించకుండా అక్కడనే వుంచుకొని కూర్చున్నారు. రైతులు కూడా ముందుకువచ్చి భూమి ఇవ్వడానికి సిద్ధంగావున్నారు. రైతులు ముందుకు వచ్చి భూములు ఇవ్వడం లేదని అన్నారు. వాస్తవం కాదు. ఇప్పటివరకు ఆ మెషినరీని బిగించకుండా ఆపివేసి ఉంచినారు. నిడదవోలు పంపింగ్ స్కీము గురించి మంత్రిగారు చెప్పినారు. గవర్నమెంటు సైడు నుంచి రూ. 8 లక్షలు ఇవ్వాలని అన్నారు. ఈ రూ. 8 లక్షలు మన రైల్వేవారు కట్టినారా? లేదా? ఈ నిడదవోలు పంపింగ్ స్కీములో సరియైన కనస్ట్రక్షన్ జరగలేదని ఫిర్యాదులు జరిగినాయి. దానిని గురించి మంత్రిగారు వివరాలు చెప్పాలి.

శ్రీ కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి:— నిడదవోలు పథకం ఆలస్యం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు సూచించారు. ఆలస్యం జరగడానికి కారణాలు ఇంతకు ముందే చెప్పినాను. నేను బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడాకు మరియు నాబార్డ్‌కు 1983లో ఫైనాన్స్ కోసం అప్లయ్ చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే క్లియరెన్స్ రావడం కూడా జరుగుతుంది. ఈ పరికరాలు ఇప్పటికే వచ్చి చేరినాయి, కనుక త్వరలోనే 6 నెలల లోపలనే యీ పని పూర్తి చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. గజ్జారం ఎత్తిపోతల పథకం గురించి ల్యాండ్ ఎక్విజిషన్ డిఫికల్టీ లేదని సభ్యులు చెప్పినారు. కాని యాక్చువల్‌గా అక్కడ రైతులు భూమి ఇవ్వడానికి ఆటంకం పడడంవల్లనే ఆలస్యం జరిగిందని తెలిసింది. కాని ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులుగా ఉన్నారు కాబట్టి మాకు వారి కోఆపరేషన్ వుంటే కేవలం మూడు నెలల్లో యీ పనిని చేపట్టడానికి సిద్ధంగా వున్నాము.

శ్రీ పి. వెంకటకృష్ణారావు :— గజ్జారం పథకం కాంట్రాక్ట్ వర్క్స్ జరిగినాయని, ఆ వర్క్సులో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయని రైతులు చెప్పడం జరిగింది. దాని మీద నేను కూడా ప్రభుత్వానికి 1983లో అక్కడ కాంట్రాక్ట్ పనులలో డిఫెక్ట్ ఉందని దానిని ఎంక్వయిరీ చేయాలని వ్రాసినాను. దానికి జవాబు రాలేదు. దాని మీద మంత్రిగారు యిన్ఫర్మేషన్ ఉంటే యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— వారు పంపించిన ఉత్తరం యిక్కడ నాకేమీ సమాచారం లేదు. కాని తప్పనిసరిగా పరిశీలించి ఆటువంటివి యేమైనా ఉంటే ఎంక్వయిరీ చేయించి చర్య తీసికుంటాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Chairman :— All the following Papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

1. Amendments to A.P. Public Service Commission Regulations '63:

Copies of Notifications containing amendments to the Andhra Pradesh Public Service Commission Regulations, 1983, issued in G.O.Ms. No. 701, G.A. (Ser. A) Department, Dated 28-11-1984, and G O.Ms. No. 196. G.A. (Ser. A) Department, Dated 2-5-1985, in compliance with the requirements of clause (3) of Article 320 of the constitution of India.

2. Amendment to Rules Regulating Invitation and Acceptance to Tenders.

Copy of the amendment to rules regulating the invitation and acceptance of tenders for contracts in respect of works of Panchayat Samithis/Zilla Parishads issued in G.O.Ms. No. 356, P.R. (Sam. I) Department, Dated 19-7-1985 and published in the Andhra Pradesh Gazette dated 22-8-1985, as required under sub-section (2) of section 69 of the Andra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads Act, 1959.

3. Amendments to Rules relating to Admissions into Post Graduate Dental Course.

Copy of the amendments to rules relating to admissions into Post graduate Dental Course in the Dental College, Hyderabad issued in G.O.Ms.No. 485, M & H Dated 31-5-84, as required under Section 15 (2) of the Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admissions and Prohibition of Capitation Fee) Act, 1983.

4. A.P. Admissions into M.Sc. Nursing Course Rules.

Copy of the Andhra Pradesh Admission into M.Sc., (Nursing) Course Rules, 1985 issued in G.O.Ms. No. 257, M & H dated 24-4-1985, as required under section 15 (2) of Andhra Pradesh Educational Institutions (Regulation of Admissions and Prohibition of Capitation fee) Act, 1983.

5. Amendment to A P. Forests Department Reward Rules, 1970.

Copy of amendments to the Andhra Pradesh Forests Department Reward Rules, 1970, issued in G.O.Ms. No. 261, F & RD (For. III) Department, dated 7-8-1984, and published in Andhra Pradesh Gazette dated 27-12-1984, as required under sub-section (3) of section 68 of the Andhra Pradesh Forest Act, 1967.

6. Amendment to A.P. Minor Forest Produce (Regulation of Trade) in Abnus Leaves Rules, 1970.

Copy of the amendment to the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) in Abnus Leaves Rules, 1970, issued in Government Memo No. 6992 / For. III/85-2, dated 29-4-1985, and published in Andhra Pradesh Gazette dated 23-5-1985, as required under section 19 of the Andhra Pradesh Minor Forest Produce (Regulation of Trade) Act, 1971.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1985—86 DEMANDS FOR GRANTS

District Administration, Land Revenue Department, Stamps and Registration Relief on Account of Natural Calamities Relief and Rehabilitation, Political and Other Pensions, Administration of Religious Endowments, Commercial Taxes Administration, Compensations and Assignments to Local Bodies and Panchayat Raj Institutions, Excise Administration. (Discussion contd.)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధక్ష్యా, యీ పద్దులు చాలా సంఖ్యలో వున్నాయి. వీటి అన్నింటి పైన క్షుణ్ణంగా చర్చించి రాష్ట్ర ప్రజలు అనుభవిస్తున్నటువంటి సమస్యలు వీటికి పరిష్కార మార్గాలు ప్రభుత్వానికి సూచించడానికి బహుశ మన సమయం చాలదు; కాబట్టి కొన్నిఅంశాలు మాత్రమే మాట్లాడుతాను. మిగిలిన అంశాలు మిగరా సభ్యులు మాట్లాడితే యీ సభకు న్యాయం జరగవచ్చును. ఈనాడు ఉన్నటువంటి సీజనల్ కండిషన్స్ గురించి మనము మరల ఒకసారి ఆలోచించాలి. ఈ సంవత్సరం జూన్, జూలై, ఆగస్టు మాసాలు అయిపోయినాయి. సెప్టెంబరు మధ్యలో వున్నాము. ఇక వర్షాలు కురిసే సందర్భము ఇప్పుడు ఊహించడానికి లేదు. ఇదే పరిస్థితి వుంటే, ఇప్పటికి తెలంగాణా, ఆంధ్రా, మెట్ట ప్రాంతాలలో, రాయలసీమలో కొద్దిగా వర్షాలు కురిసినాయి అన్నారు. కాని ఆశించిన వర్షాలు లేవు. ఈ పరిస్థితుల వల్ల రైతు వేసిన పైర్లు డ్రై క్రాప్ వునాస పంటలు అంటారు, అవన్నీ ఎండిపోయినాయి. పెసలు కొద్దిగా ఒక పంట పండినట్లుగా కనిపించింది. పెసలు కూడా సగానికి సగం నష్టపడినారు. నాట్లు వేయలేదు. చెరువులలో, బావులలో నీరులేదు. విద్యుచ్ఛక్తి వున్నప్పటికీ నిష్ప్రయోజనం అయిపోయింది. మంచినీటికి కటకట ప్రారంభం అయింది. ఈ సంవత్సరం యెట్లా జరుగుతుందో? గత సంవత్సరం పెద్ద డ్రాట్, అంతకు ముందు పెద్ద తుఫాను,

ఇంకా అంతకు ముందు పెద్దతుపాను వచ్చింది. ఈ 4, 5, సంవత్సరములలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురిఅయి యీ సంవత్సరం కూడా యింత దారుణం అయినటువంటి సంక్షోభానికి, అనావృష్టికి గురి అయితే యేమి జరుగుతుందో చెప్పడానికి వీలులేదు. అందువల్ల యీ సభను రెండు, మూడు రోజులయినా హెచ్చించి ఇప్పుడున్న అనావృష్టి పరిస్థితి పైన తగిన సూచనలుచేసి, దీనిని చర్చించడం యెంతైనా అవసరం వుంది. అప్పుడే పశుగ్రాసానికి బాధ పడుతున్నారు. రైతులకు డబ్బులేక పశుగ్రాసం లేక తమ పశువులను హైదరాబాదు పట్టణానికి కోతకు తీసికొనిపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి.

దారుణమైన కనీ వినీ ఎరుగని క్షామ పరిస్థితులు యేర్పడి మన రాష్ట్రాన్ని పీడించ బోతున్నాయి. వాటిని ఎదుర్కోవడానికి ఇప్పటి నుంచే ప్రభుత్వ యంత్రాంగం సమాయత్తం కావాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విధముగానే గత సంవత్సరము, పై సంవత్సరము కూడా వచ్చినవి. చర్యలు తీసుకోవాలని అనుకున్నాము. 1984 సంవత్సరానికి సైక్లోన్ వచ్చినప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వము 37 కోట్ల 79 లక్షల రూపాయలు మేరకు సహాయం చేసినది.దానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ 43కోట్ల రూపాయలు చేర్చి ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని 114 నుంచి 120 కోట్ల రూపాయలు సహాయం కోరితే కేంద్ర ప్రభుత్వము 30 కోట్ల రూపాయలు సహాయం చేసినది. అనావృష్టి వచ్చినప్పుడు 201 తాలూకాలలో వాటిని ఎదుర్కొనేందుకు 416 కోట్ల రూపాయలు అడిగితే కేంద్ర ప్రభుత్వం 1984-85 సంవత్సరములో 50 కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చింది. మొత్తం మీద గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా 700 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరితే వారు 78 కోట్ల రూపాయలు ఇస్తే 20 జిల్లాలలో యేర్పడిన అనావృష్టి పరిస్థితులను ఎదుర్కొనడానికి యే విధంగా తోడ్పడుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఎప్పుడు ఆర్థిక సహాయము కోరినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కోరిన మేరకు వారు సహాయం చేయడం లేదు. చాలా కొద్ది మొత్తము ఇస్తున్నారు. అట్లా కాకుండా ఈ విషయంలో బడ్జెట్ రూపొందించుకునేటప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడకుండా మన బడ్జెట్‌లోనే అతివృష్టి, అనావృష్టి, క్షామ పరిస్థితులను ఎదుర్కొనేందుకు ఒక ప్రణాళిక రూపొందించుకొని అందుకు తగు డబ్బు మన బడ్జెట్‌లో కేటాయించుకొని వాటి గురించి శాశ్వత నివారణ ప్రాతిపదిక మీద చర్యలు తీసుకునేందుకు ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప ప్రయోజనం లేదు. ఈ విధంగా ఏ అయిదారు సంవత్సరాలలో, పది సంవత్సరాలలో శాశ్వత కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపడితే అందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అంతేగాని కేంద్ర ప్రభుత్వము మీద ఆధారపడితే లాభము లేదు. ఈ సమస్యకు కేంద్ర ప్రభుత్వము సహాయం చేస్తుందని అనుకోవడం లేదు. మన రాష్ట్రము ప్రతి సంవత్సరము ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురి అవుతూనే వుంటుంది. కాబట్టి శాశ్వత కరువు నివారణ గురించి రాష్ట్రప్రభుత్వము ఆలోచించాలి.

వర్షాకాలములో గోదావరి, కృష్ణా నదీ జలాలు చాలా వృధాగా సముద్రములోనికి పోతూ వుంటాయి. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ చేపట్టి, చిన్న చిన్న చెరువులు యేర్పాటు చేసుకుని, చిన్న చిన్న రిజర్వాయర్లు యేర్పాటు చేసుకుని శాశ్వత కరువు నివారణ గురించి పెద్ద ఎత్తున చర్యలు తీసుకునేందుకు ప్లాన్ చేసుకోవాలి. ఎప్పటికప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వమును అడగడం వారు యేదో 30, 40 కోట్లు ఇవ్వడం దానివలన మనకు ఉపయోగం జరగదు. ఆ డబ్బు సరిపోదు. దీనికి మౌలికమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయాలని కోరుచున్నాను. ఇక భూమి శిస్తు - భూమి శిస్తు గురించి నేను పెద్దగా చెప్ప నక్కరలేదు. నాకు గుర్తు - 1957-58 సంవత్సరములో శాసన సభ్యుడిగా ఉన్నప్పుడు బడ్జెట్ ఆదాయములో రెవెన్యూ ఆదాయం 70 శాతం వుండేది. ఇప్పుడు 7 శాతము కూడా లేదేమో. 1 పర్సెంట్ నుంచి ఒకటిన్నర పర్సెంట్ వుంటుందేమో. 3000 బడ్జెట్ వుంటే రూ. 39 కోట్లు వుంటే ఈ ఫసలీకి 26 కోట్ల రూపాయలు వుంటుందేమో. ఇది చాలా సామాన్యమైన విషయం. అనేక సందర్భాలలో అతివృష్టి, అనావృష్టి పరిస్థితుల వల్ల యీ పద్దులు ఇంకా తగ్గిపోతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ మధ్యన భూమి శిస్తు విషయంలో నీటి తీరువా పెంచే చర్యలు తీసుకొన్నారని తెలిసినది. 75 రూపాయలు వున్న నీటి తీరువా 175 రూపాయలకు పెంచినట్లుగా తెలిసినది. ఈ విషయములో 15 రోజుల క్రిందట జి.ఓ. ఇస్యూ చేసినట్లు తెలిసినది. 30-8-1985 వ తేదీన జి.ఓ. ఇస్యూ చేసినట్లు తెలిసినది. అప్పుడు శాసన సభ జరుగుతూనే వుంది. ఆ విషయాన్ని శాసన సభలో తీసుకుని వచ్చి చర్చించి చేస్తే బాగుండేది. మీరు ఒక నోటిఫికేషన్ ద్వారా ఇస్యూ చేయడం పూర్తిగా దారుణమని, శాసన సభ గౌరవానికి భంగము అని చెప్పడము కాదు గాని శాసన సభను నిర్లక్ష్యము చేసి యీ విధముగా నూరు రెట్లు పెంచడం అనేది యే విధముగా న్యాయ సమ్మతం కాదని, ప్రభుత్వ చర్య ప్రాపర్ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. అర ఎకరము, ఎకరము, రెండు ఎకరాలు, నాలుగైదు ఎకరాలు వున్న వారికి ఎంత బాధో ఆలోచించారా? బినామీ పేర్లతో 100 ఎకరాలు వున్న ఆసామీలు సంగతి వేరు. నీటి తీరువా హెచ్చించే విషయంలో సూత్ర ప్రాయంగా నేను వ్యతిరేకిని కాను. అయిదు ఎకరాల భూమి లోపు వున్న వారికి నీటి తీరువా పన్ను పెంచడానికి వీలులేదు. పొగాకు విషయంలో ఇదివరకే ఇక్కడ చర్చకు వచ్చింది. గ్లోబ్ కంపెనీ, లక్ష్మీ కంపెనీ రైతాంగాన్ని యే విధంగా దివాళా తీయించారో సభ్యులు చెప్పారు. నేను ఇదివరలో చెరుకు, వేరుశెనగ, వరి ధరలకు పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరకు మధ్య వున్న తేడాను పల్లెలలోని రైతులు కష్టపడి పని చేసి పండించిన ఫలసాయము షుమారు 5000 కోట్ల రూపాయలు రావలసిన సొమ్ము పెట్టుబడిదార్లు విదేశాలకు తరలించుకుని పోతున్నారు అని చెప్పాను. కాని ఆ సమస్యను పరిష్కరించే శక్తి లేదు. కేంద్రం మేము యేమీ చేయలేము అంటున్నారు. ప్రభుత్వం నీటి తీరువా పెంచడం విషయంలో శాసన సభ జరుగుతున్నప్పుడు సభలో బిల్లు తీసుకుని

వచ్చి చర్చించకుండా వారే పెంచడం అనేది న్యాయ సమ్మతం కాదని తీవ్రంగా యీ విషయాన్ని ఖండిస్తూ మరల ఈ విషయం గురించి పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

ల్యాండ్ రికార్డ్సు విషయము చాలా ప్రధానమైనటువంటిది. చిన్న, పేద, సన్నకారు రైతులు వున్నారు నిరక్షరాస్యులు షుమారు 70 శాతము వుంది మన రాష్ట్రంలో. వారు తమయొక్క ఆస్థులను ఉపయోగించుకుని బ్యాంకునుంచి ఋణాలు తీసుకోవాలన్నా, తాకట్టు పెట్టుకోవాలన్నా, కొనుక్కోవాలన్నా, యెట్లాగు కాపాడుకోవాలో తెలియని పరిస్థితి వారిలో వుంది. వాటి రికార్డ్సు సరిగా లేవు. రాష్ట్రములోని కమతాలు 90 శాతము వరకు అప్ టు డేట్‌గా లేవు. వాటిని సరిచేయడానికి యెన్ని ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికి చేస్తూ చేస్తూ మధ్యలో ఆగిపోవడం తప్ప మొదట నుంచి పరిష్కారం చేయాలని పట్టుదలగా వ్యవహరించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు జాయింటు పట్టాలు విడగొట్టాలనే నిర్ణయం 1965 సంవత్సరములో నిర్ణయించాము. ఇప్పటికి ఆంధ్ర ప్రాంతములో 50 పర్సెంట్ వరకు విడగొట్టాము. తెలంగాణా ప్రాంతములో ఈ చట్టము లేదనుకోండి. భూమి ఒక మనిషి పేర వుంటుంది. ఆయన కొడుకులు, కొడుకుల కొడుకులు ఇట్లాగ రెండు, మూడు తరాల ఆస్థిని విడగొట్టకుండా వున్నాయి. దీనివలన వారి దైనందిన కార్యక్రమాలలో ఇబ్బంది లేకుండా పరిష్కరించలేకుండా పోతున్నాయి. నేను రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టులో యథాతథమైన పరిస్థితిని చిత్రిస్తున్నాను. స్ప్లిట్ చేసిన తరువాత ఎవరెవరు విడగొట్టారో పట్టాలు ఆ విడిపోయిన వారికి తిరిగి పట్టాలు ఇవ్వడం అనే విషయం జాయింట్ పట్టాస్ యాక్టులో వుంది గాని రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్స్‌లో లేదు. రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టు ప్రకారం కేవలం ఆబ్జక్టివ్ పైప్ ఆఫ్ సిట్యుయేషన్ వాస్తవిక పరిస్థితిని నమోదు చేస్తారే తప్ప దానికి పట్టాదారు హక్కు రాదు. లీగల్ రైట్ రాదు. ఆ స్ప్లిట్ గురించి యాక్టులో కొంతవరకు వుంది. దాని కంటే ఇది మెరుగు అని అనడానికి వీలు లేదు గాని ఇది అమలులోకి రావడం వలన దానిని నిలిపి వేశారు. రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్స్ యాక్టు తెలంగాణాలో వచ్చిన తరువాత ఏ విధంగా డబ్బు తీసుకుంటున్నారో కరణాలు, తహశీల్దార్లు యే విధంగా లంచగొండితనం తయారు అయినదో చెప్పనక్కర లేదు. రికార్డ్సు ఆఫ్ రైట్స్‌లో దానిని నీవు కొనుక్కున్నావు, నీ స్వాధీనములో వుంది అని చెబుతారే తప్ప పట్టా హోల్డర్ అని చెప్పడానికి వీలు లేదు.

ప్రభుత్వము ఉపన్యాసం చెప్పింది. రెవెన్యూ రిపోర్టులో చెప్పారు. ఈ అస్తవ్యస్త పరిస్థితిని తొలగించి, సమగ్రమైన పరిస్థితిని తీసుకొని రావడానికి ప్రభుత్వము 12-30 p.m.
దీనికి చట్టబద్ధమైన స్వరూపం ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం చేస్తుందని చెప్పారు. ఇంతకు ముందు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము 1978 అసెంబ్లీలో అప్పటి మంత్రులుకూడా వాగ్దానము

చేశారు. పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్‌కు రికార్డాఫ్ రైట్స్‌కు లీగల్ రైట్స్ ఇచ్చి, ఎవరెవ రయితే కొన్నారో, ఎవరెవరయితే పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్‌లో లేక రికార్డాఫ్ రైట్స్‌లో వ్రాయించుకొని వున్నారో అటువంటి వారికి వారి యాజమాన్యంగానే యాజమాన్యపు హక్కులు కూడా సంక్రమించే పద్ధతిలో చట్టాన్ని సవరిస్తామని అన్నారు. అప్పటి ప్రభుత్వము మారిపోయింది. ఇప్పుడుకూడా మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసములో వాగ్దానము చేశారు. అటువంటి సమగ్రమైన మార్పులు తీసుకొని రావలెను. ఓనర్‌షిప్ ఇస్తామనే అర్థం వస్తున్నది. ఇంకా స్పష్టంగా చెప్పాలి. తెలంగాణా ప్రాంతములో ప్రతి గ్రామానికి వెళ్ళినా వేలకు వేల సంఖ్యలో సామాన్య రైతాంగము భూములను కొన్నది. పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్ వచ్చాయి. వాటికి లీగల్ రైట్స్ లేనందువల్ల, కమ్మర్షియల్ బ్యాంకులకు వెళ్ళినా, ఎ.డి.బి. బ్యాంకులకు వెళ్ళినా ఒప్పుకోవడం లేదు ఋణాలు ఇవ్వ డానికి. కాబట్టి పరిస్థితి అస్తవ్యస్తంగా వుంది. వెంటనే సవరణ చట్టము తీసుకొని వచ్చి, ఎవరెవరి పేరయితే రికార్డాఫ్ రైట్స్ ప్రకారం పట్టేదార్ పాస్ బుక్‌లో నమోదు చేస్తారో- యే విధంగా చేసినప్పటికి, ఆ మనిషి ఇందు మూలంగా సంపూర్ణ పట్టే దార్‌గా మారుతాడు. రిజిస్ట్రేషన్ ఫీ, స్టాంప్ ఫీ ఇవ్వనక్కర లేదు. వారంతా ఆటో మాటిక్‌గా సంపూర్ణమైన పట్టేదార్లుగా మారడానికి సుస్పష్టమైన చట్టాన్ని తీసుకొని వస్తే తప్ప ఇపుడున్న రికార్డాఫ్ రైట్స్ పూర్తిగా వాస్తవంగా ఉపయోగించుకోవడానికి వీలు లేదు. పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్ 1983లో 5617 పంపకం చేశామని చెప్పారు. ఇంకా 59,790 పుస్తకాలు పంపకం చేయవలసి వుందని అన్నారు. పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్ ఎపుడు తయారు చేశారు? వాటి నమూనా యే ఉద్దేశ్యముతో తయారు చేశారు? పట్టేదార్ పాస్ బుక్స్‌లో సహకార పరపతి పొందడానికి వీలయ్యే విధంగా ఆ అంశాలను ఒకే పాస్ బుక్‌లో పొందుపరచాలి. సింగిల్ విండో సిస్టమ్ అని అంటున్నాము. దానిలో పాస్ బుక్స్ సమగ్రంగా వుంచాలి. ఒకే పట్టేదార్ పాస్ బుక్‌లో అందరి రైతులకు అన్ని అవసరాలను తీర్చిదిద్దే విధంగా రూపొందించాలి. మీరు 1983లో ఇచ్చిన పట్టే దార్ పాస్ బుక్స్ అస్తవ్యస్తంగా వున్నాయి. వాస్తవంగా రికార్డ్సు వ్రాయలేదు. లీగల్ వ్యాలిడిటీ లేదు.

ఆంధ్ర, తెలంగాణా ప్రాంతములో కూడా చాలా ప్రాంతాలలో ఇంకనూ సర్వే 140 వేల స్క్వేర్ మైల్స్ భూమిని- ఇండ్ల స్థలాలనండి, బంజరు భూములనండి, పట్టే దార్ భూములనండి; సర్వే చేయాలి. సర్వే సెటిల్మెంట్ అప్ టు డేట్ చేయాలంటే సిబ్బందిని పెంచాలి. అన్ని సౌకర్యాలు పెంచాలి.

మనకు స్వరాజ్యం వచ్చి 35 సంవత్సరాలయింది. భూ అమలు చట్టాలు- స్టేట్ అబాలిషన్ యాక్టు, జాగీర్ అబాలిషన్ యాక్టు, ఇనాం అబాలిషన్ యాక్టు, ఆ తరువాత ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టు ఇన్ని యాక్టులు వచ్చాయి. వీటి నిర్వహణ కొరకు నిర్వచించిన

విధానము ఏమి? వీటిద్వారా మన రాష్ట్ర ప్రజలకు ముఖ్యంగా గ్రామీణ పేద ప్రజలకు, బడుగు వర్గాలకు వీరి ఆర్థిక సంక్షేమానికి, వారి స్థితిగతులు మెరుగుపరచడానికి యీ తహశీల్‌దారులు మనము యేమి చేశాము? ఈ రాష్ట్రము ఆ నాడు, ఈ నాడు కూడా భూస్వామ్య వర్గాల చేతుల్లో వుండడం వల్ల, భూస్వామ్య పెట్టుబడిదార్ల యాజమాన్యము ప్రభుత్వములో వుండడం వల్ల ఈ చట్టాలన్నీ వారి ప్రయోజనాలను కాపాడుకొనే విధంగా, వారి భూములు ఉపయోగించుకొనే విధంగా, వారి బినామీ పేర్లతో భూములను వ్రాసుకొని, చట్టాలను ఎగవేశారు.

ఉదాహరణకు శ్రీకాకుళం జిల్లా పలాసా తాలూకాలో, కంబరి గ్రామం వుంది. అక్కడి భూస్వాములు ఇప్పటికీ స్టేట్ అబాలిషన్ యాక్టుని, ఇనాం అబాలిషన్ యాక్టుని, సీలింగ్ యాక్టుని తప్పించుకొంటున్నారు, ఆనాటి నుండి యీనాటి వరకు 35 సంవత్సరాల నుండి లిటిగేషన్ పెట్టి రైతాంగాన్ని మూడు చెరువుల నీరును త్రాగిస్తున్నారు. తహశీల్‌దారుగారు, కలెక్టరుగారు 200-300 ఎకరాలకు పైగా కౌలుదారు కబ్జాలో వున్నావని మరల కలెక్టరు వివరించినప్పటికీ, అటువంటి భూముల పైన రైతాంగము వెళ్ళి సాగు చేసుకొంటామంటే అక్కడకు వెళ్ళితే 30-40 రోజుల నుండి వాళ్ళను రానివ్వకుండా, అరెస్టు చేయించి అక్కడ 144 సెక్షన్ పెట్టి భూములను దున్నుకోనీయకుండా చేస్తున్నారు భూస్వాములు. ఎవరి కొరకు ఈ పోలీసులున్నారు? భూసంస్కరణలు అమలు చేసే ఉద్దేశముంటే పోలీసు, కలెక్టరు ఇతర అధికారులు రైతాంగము వెనుక వుండి, వారికి రక్షణ కల్పించి, 100 సంవత్సరాల నుండి సాగుచేసుకొంటున్న భూమిని దున్నుకొనేలా చేయాలి. లేకపోతే భూసంస్కరణల చట్టము నిష్ప్రయోజనమే అవుతుంది.

రంగారెడ్డి జిల్లా, చెవెళ్ళ తాలూకా, సుల్తానాపల్లి గ్రామంలో 200 ఎకరాలు 30 సంవత్సరాల నుండి హరిజనులు సాగు చేస్తున్నారు. భూస్వాములు దానిని నాది అని అంటున్నారు. ఆ భూములు భూస్వాములకు చెందినవి కావని ఎపుడో రెవెన్యూ మంత్రిగారు, రెవెన్యూ అధికారులు అందరూ స్పష్టంగా వ్రాశారు. అవి ప్రభుత్వానికి చెందినవని, హరిజనులకు ఇవ్వాలని అంటే ఇచ్చినటువంటి రెప్రజెంటేషన్స్‌ను బుట్ట దాఖలా చేశారు. జాగీర్‌దారులు కోర్టులో లిటిగేషన్ పెట్టి 145 సెక్షన్ పెట్టి రైతాంగాన్ని అక్కడకు రానివ్వకుండా చేస్తున్నారు. హరిజనులు వ్యవసాయం చేసుకోలేకపోతున్నారు. ఈ కేసు మంత్రిగారి దృష్టికి కూడా వచ్చింది. ఇప్పటికీ దానికి సంబంధించిన పైలు పెండింగ్‌లో వుంది. భూమి స్పష్టంగా ప్రజలది అని తెలిపిన తరువాత ప్రభుత్వము తన సిబ్బంది ద్వారా అవసరం అయితే పోలీసు సహాయంతో హరిజనులకు వారి భూములను దక్కేలా చేస్తారా? లేక భూస్వాముల ప్రక్కన వుండి ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు వానబెడతారు? దీని వెనుక ప్రభుత్వము యొక్క మద్దతుంది.

సీలింగ్ యాక్టులో యిపుడు లెక్క ప్రకారం చూస్తే యెంత సీలింగ్ భూమి వచ్చిందో అది లిమిటెడ్ మాత్రమే. ఎకరాల్లో చూపెట్టారు. ఆ వివరాలు ఎప్పటికి పూర్తి కావు. మన రాష్ట్రములో వచ్చిన భూమి, యిప్పటికి సీలింగ్ యాక్టు మొదటిసారి, రెండవసారి, మూడవసారి వచ్చినప్పటికీ కనీసం 19 లక్షల ఎకరాలు వస్తుందని అన్నారు. తరువాత 17 లక్షల ఎకరాలు అని అన్నారు. కోర్టుల్లో పెండింగ్‌లో వున్న భూమి పోతే మిగిలింది 15 లక్షల ఎకరాలు వస్తుందని అన్నారు. ఈవాళ లెక్క ప్రకారం 3,04,297 ఎకరాలు మాత్రమే అసైన్ చేయడం జరిగింది. 18 లక్షల ఎకరాలు భూసంస్కరణల చట్టం క్రింద నీరు కారి పోయింది. బినామీ పేర్లు వ్రాసుకొని, అబద్దాల లెక్కల వ్రాసి, హైకోర్టులకు, సుప్రీం కోర్టులకు వెళ్ళడం జరిగింది. ట్రాన్స్‌ఫరాఫ్ ప్రాపర్టీ యాక్టు ప్రకారం బినామీ పట్టాలు చెల్లవు; అన్నిటిని బయటకు తీయించండని నేను కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరపున రైతు సంఘాల తరపున ముఖ్యమంత్రిగారికి అనేకసారులు చెప్పాను. తప్పకుండా సుప్రీం కోర్టు సవరణ తెప్పిస్తాను, భూస్వాముల డొక్క చీల్చుతాను, వాళ్ళ భూములను లాగుతాను, మేము పేద వారి కొరకు వచ్చాము అని అనేక సారులు, అనేక సందర్భాలలో చెప్పిన ఈ ప్రభుత్వము చట్టాన్ని సవరించ లేదు. తేవడం లేదు. ఇంకా ఆగిపోతే ఈ కాస్త భూమి కూడా దొరకదు. భూస్వాములు కొంత మంది పట్టణ ఆస్తులకు సీలింగ్ పెట్ట వద్దని, వున్న పరిమితులను అమలు జరుపకుండా, మోసాలతో, దగాలతో పట్టణ ఆస్థులను అతిక్రమిస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా? ఎందుకు వారిపై చర్య తీసుకోకూడదు? పట్టణాలలోనైతేనేమి, గ్రామాలలోనైతేనేమి ఈ భూస్వాములు, ధన వంతులు, బలవంతులు వారి ప్రక్కన ఈ ప్రభుత్వ సిబ్బంది వుంది. వారి పట్ల ప్రభుత్వము మౌన ముద్ర వహిస్తున్నది మేము యేమి అడిగినా, హైకోర్టులో పెండింగ్‌లో వుంది, సుప్రీం కోర్టులో పెండింగ్‌లో వుందని అంటున్నారు.

కోర్టులా మనకు అడ్డము వచ్చేది? మీ చేతిలో బలము వున్నప్పుడు నిర్ణయం చేసుకుని ముందుకు పోతే కోర్టుల నిర్ణయాలు మార్పించవచ్చును అని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సమస్యతోబాటు ఇంకొక ముఖ్య విషయం. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఈ భూసంస్కరణల యొక్క అవసరం యేమిటంటే ఇప్పటికి కూడా గ్రామీణ ప్రాంతంలో వున్నటువంటి ఆస్తులు యెలాగ వున్నాయి అంటే దరిద్రము ఎంతగా పెరిగింది అంటే - దరిద్రము పెరిగిన తరువాత దరిద్రుడికి 10 రూపాయలు, 15 రూపాయలు కాదు మనం సహాయం చేయవలసింది. దరిద్రము యొక్క మౌలిక కారణాలను మనం చూడాలి. ఈనాడు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 70 శాతము గ్రామీణ జనాభా చేతిలో 30 శాతము ఎసెట్స్ ఆస్థులు వున్నాయి. మొత్తం నూరు ఆస్థులు వుంటే 30 శాతము మాత్రమే. 70 శాతము జనాభాకి వున్నాయి. 20 శాతము జనాభా చేతిలో 40 శాతము

ఎసెట్స్ వున్నాయి. 10 శాతము జనాభా చేతిలో 30 శాతము ఎసెట్స్ వున్నాయి. ఎసెట్స్‌లో ఇంత తారతమ్యము వున్నప్పుడు, ఇంత తేడా వున్నప్పుడు మీరు యెన్ని విధాల పేదరికాన్ని తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు చేసినప్పటికి అది సాధ్యము కాదు. కాబట్టి నేను మనవి చేసేది భూసంస్కరణ చట్టాన్ని ఇంకా కనీసం పదిలక్షల ఎకరాలు సుప్రీము కోర్టు జడ్జిమెంట్ వెలుతురులో సవరణ తీసుకుని వస్తే తప్పకుండా దొరుకుతుంది. కేంద్ర వ్యవసాయ మంత్రిగారు కూడా ప్రకటించారు. సీలింగ్ తగ్గించండి. సీలింగ్ చట్టాన్ని ఖచ్చితంగా అమలు పరచండి. నేను కేంద్రం నుంచి నేను పూనుకుంటున్నాను అని చెప్పారు. అది ఎంతవరకు మీరు అర్థం చేసుకుంటారో ఎంతవరకు సీలింగ్ చట్టాన్ని ఉపయోగించి యీ భూ సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తాము అంటారో మీరు బాధ్యతగా ఆలోచించాలి తప్ప మరొక మార్గం లేదు. ఎందుకొరకంటే పేదరికాన్ని గ్రామీణ ప్రాంతంలో నిర్మూలించడానికి పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఒప్పకుండా అవసరమే. నేను మొదలే మనవి చేశాను. పారిశ్రామికాభివృద్ధి ఎంత వేగముగా సాగినప్పటికిని రెండు శాతము, మూడు శాతము నిరుద్యోగులకు కూడా ఉద్యోగాలు ఇచ్చే శక్తి ఈ రాష్ట్రంలో రాదు. కేవలం నిరుద్యోగాన్ని తొలగించాలి అంటే ప్రధానమైనది భూ సమస్య కాబట్టి భూమి యొక్క కేంద్రీకరణను తగ్గించి భూ సమస్యలు పరిష్కారం చేసి దున్నే వానికే భూమి ఇచ్చే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం కృత నిశ్చయంతో పోతే తప్ప జరగదు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కోట్లాది మంది ప్రజలు మనస్పూర్తిగా చిత్త శుద్ధితో, పవిత్ర హృదయంతో రాజకీయాలలో చాలా మార్పు తీసుకువస్తున్నాము అని చెప్పి చాలా ఖచ్చితముగా ఓట్లు వేసి గెలిపించినారే అంత పెద్ద ప్రజల యొక్క అంత ఆత్మాభిమానం ప్రేమతో ఇచ్చినటువంటి ప్రేమాభిమానాన్ని ఆత్మలో పెట్టుకుని ఆత్మ ధైర్యంతో మీరు చర్యలు తీసుకోవాలి తప్ప మనం పనికి రాని, కాల దోషం పట్టి కాటికి కాళ్ళు చాచుకుని వున్నటువంటి భూస్వామ్య వర్గం యొక్క ప్రేతాత్మ ప్రబోధాన్ని మీరంగీకరిస్తే, ప్రేతాత్మ ప్రబోధానికి లొంగిపోతే తిరిగి మీరు కాల గర్భంలో కలిసిపోక తప్పదు. తిరిగి మీరు 35 ఏళ్ళ నుంచి ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారం చేయకుండా వైఫల్యాలు పొందారో మీరు కూడా అదే వైఫల్యం పొందిన వారు అవుతారు. కాబట్టి మీరు నిలబడండి. ప్రజలు వున్నారు. ప్రజలు మీ ప్రక్కన వున్నారు. విశ్వాసముతో వున్నారు. అనేక కోరికలతో వున్నారు. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ధైర్యంగా సుప్రీము కోర్టు జడ్జిమెంటు దృష్టిలో పెట్టుకుని వెంటనే చట్టాన్ని సవరించండి. అవసరమైతే సీలింగ్ తగ్గించండి. కనీసం పది లక్షల ఎకరాలు ఈ రాష్ట్రంలో సంపాదించి మరి క్రొత్తగా పంచేటటువంటి కార్యక్రమానికి పూనుకోవాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దేవాదాయాల గురించి మంత్రిగారికి మనవి చేయాలి. దేవాదాయ, ధర్మాదాయ భూములు ఈ రాష్ట్రంలో మంత్రిగారు చెప్పిన ప్రకారం 3 లక్షల 42 వేల 383 ఎకరాలు వున్నాయి. అవి అన్నీ కూడా

ఒక లక్ష కుటుంబాలు వ్యవసాయం చేస్తూ వున్నాయి. దేవుడికి డబ్బు కావాలి కాబట్టి వీరం దరిని ఇప్పుడే తొలగింపు చేసి దేవుడి పేరిట దేవాలయాలను బాగు చేస్తాము అన్నారు. యేమీ సందేహం లేదు. దేవుడు, దేవాలయాలు వాటి సంస్కరణ పునరుద్ధరణ యే పరిస్థితిలో కూడా జరగవలసిందే. మన ప్రజల నమ్మకాలను మన ప్రజలకు సాంస్కృతిక కేంద్రాలుగా వున్న దేవాలయాల గురించి యే మాత్రం కూడా తక్కువ చూపు చిన్న చూపు వుండకూడదు. కాని అందులో కూడా దున్నే వాడికే భూమి అవసరం. పెద్ద పెద్ద భూస్వాములకు కాదు. ఎవరైతే వాస్తవంగా భూమి దున్ను తున్నారో వారికి ఖచ్చితంగా పట్టాలు ఇవ్వాలి. ఐదు ఎకరాలు, తన స్వంత భూమి కలుపుకుని ఐదు ఎకరాల తరి, 10 ఎకరాల మెట్ట భూమి ఎవరైతే దున్నుతున్నారో వారికి పట్టాలు ఇస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. అనేక పర్యాయాలు వాగ్దానాలు చేశారు. అమ్ముకుని దేవుడికి డబ్బు వుంచుతాము అంటున్నారు. మళ్ళీ భూస్వాములకే అమ్ముతారు. అట్లా కాకుండా దున్నే వాడికే 5, 10 ఎకరాలు పద్ధతి దృష్టిలో పెట్టుకుని కన్సెషన్ రేటుతో వాయిదాల పద్ధతిలో వారు 10 సంవత్సరాలలోనో, 15 సంవత్సరాలలోనో డబ్బు చెల్లించుకునే యేర్పాటుతో ఇవ్వాలని మనవి చేస్తున్నాను. అది కూడా భూసంస్కరణల క్రిందికే వస్తుంది. తరువాత మన రాష్ట్రములో సెక్షన్ 1 ఆఫ్ 70 అనేటటువంటి ట్రైబల్ ఏరియా రెగ్యులేషన్ ఒకటి వుంది. దాని వల్ల ఈనాడు ఖమ్మం జిల్లాలో గాని, అదిలాబాదు, శ్రీకాకుళము మొదలైన 4, 5 జిల్లాల ట్రైబల్ ప్రాంతంలో ఉన్నటువంటి నాన్-ట్రైబల్ ప్రజలు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. నాన్-ట్రైబల్ మరో నాన్-ట్రైబల్‌కి భూమి అమ్ముకోవడానికి వీలు లేదు. ఒక నాన్-ట్రైబల్ హరిజనుడు ఇంకో హరిజనుడుకి అమ్ముకోవడానికి వీలు లేదు. ఇంత కఠిన మైన రిగరస్ రెగ్యులేషన్ తయారు చేయడం జరిగింది. చెన్నారెడ్డిగారి కాలంలో మనం అంతా రిప్రజెంట్ చేస్తే అప్పుడు స్టే ఆర్డర్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు హైకోర్టు దానిని కొట్టి వేసింది. ఇది అంతా అస్తవ్యస్తంగా వుంది. పరిస్థితి చాలా క్లిష్టముగా తయారు అయిపోయింది. ట్రైబల్ ఏరియాలో ఇది చాలా ప్రమాదకరంగా వుంది. అందుకొరకు ఇదివరకు స్టే ఆర్డర్‌లో వున్నట్లు 5 ఎకరాలు మాగాణి, పది ఎకరాలు మెట్ట భూమి వరకు సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులు, ట్రైబల్స్ అంతా తమకు వున్న భూమి తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు అమ్ముకోడానికి యే సౌకర్యం అయితే కలిగిందో దానిని తిరిగి చట్ట బద్ధము చేయాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరి ప్రెసిడెన్షియల్ ఆర్డర్ ద్వారా ఈ సమస్యకి పరిష్కారం చేయాలని నేను కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వడ్డి రంగారావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టినటు వంటి యీ డిమాండ్స్‌ని అన్నిటిని కూడా సమర్థిస్తూ, బలపరుస్తూ కొన్ని సూచనలు మాత్రం ఇవ్వదలిచాము. అంతేకాకుండా ఈ రోజు జరిగినటువంటి రెవెన్యూ డిమాండ్సు

సందర్భంలో నాకు ముందు రాజేశ్వరరావుగారు చాలా విషయాలు చర్చించారు. ముఖ్యంగా రాజకీయంగా వుండేటటువంటి పాలసీ మీద, ప్రభుత్వ బడ్జెట్ విధానాల మీద వారు అనేక సూచనలు చెప్పారు. సైము తక్కువగా వుంది కాబట్టి నేను కూడా కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక సూచనలు మాత్రం ఇస్తాను. ప్రభుత్వం గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా యీ రోజున ప్రతి జిల్లాలో వికేంద్రీకరణ యెక్కువగా మనం అమలు పరచాలి అనే అభిప్రాయంతో మనం ముందుకు వస్తున్నాము. కాని ప్రాక్టికల్‌గా యేమి జరుగుతోంది అనే విషయాన్ని కూడా ప్రభుత్వం గమనించాలని నేను ముఖ్యంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకుముందే అనేకమైనటువంటి విధానంలో మార్పులు చేర్పులు గురించి చర్చ చేశారు. వీటన్నిటికి కూడా కలెక్టరే సర్వాధికారి. ఎసైన్‌మెంట్ కమిటీలు అనేవి పేరుకు మాత్రము వున్నాయి. కమిటీలు మీద నిర్ణయించారు గాని అధికారాలు అన్నీ కూడా రెవెన్యూ పరముగానే వున్నాయి. లీగల్‌గా ఈ కమిటీలకు ప్రత్యేక అధికారం లేదు. కేవలం కమిటీలో వున్నటువంటి మెంబర్లకు తెలియపరచడానికి ఉపయోగపడుతున్నాయే తప్ప కమిటీ మెంబర్స్, రెవెన్యూ అధికారులు కలిసి సెటిల్మెంట్ చేయడానికి సరిఅయిన అధికారాలు లేవు. అదే విధంగా రెవెన్యూ మండలాలను మనం యేర్పాటు చేస్తున్నాము. కాని అక్కడ కావలసిన సిబ్బందిని. మనం పూర్తిగా అందచేస్తున్నామా అంటే అది చాలా లోప భూయిష్టంగా వుంది అని చెప్పడానికి నేను యేమీ సందేహించడం లేదు.

ఈనాడు అనేక గ్రామాలలో ప్రభుత్వ పోరంబోకు భూములు, బంజరు భూములు పెద్దరైతులు, చిన్నరైతుల ఆక్రమణలో వున్నాయి. వారి పట్టా భూముల ప్రక్కన వున్న ప్రభుత్వ భూములను సర్వే చేయించి ప్రభుత్వ భూములను వారి స్వాధీనంనుంచి తప్పించడానికి యీనాడు వున్న సర్వే సిబ్బంది చాలదు కాబట్టి యీ సర్వే సిబ్బందిని పెంచి ఈ పని చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్రమంగా ప్రైవేటు వ్యక్తుల స్వాధీనంలో వున్న ప్రభుత్వ భూములను స్వాధీనం చేసుకొని బలహీన వర్గాలవారికి గృహ నిర్మాణం కోసం ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించడం, ఇదితర మంచి కార్యక్రమాలు చేయడానికి ఉపయోగించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే అదనపు భూములను స్వాధీనం చేసుకోవాలంటే భూస్వాములు కోర్టులకు వెళ్ళడం, కోర్టులు స్టేలు ఇవ్వడం మూలంగా ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేని నిస్పృహాయ స్థితిలో వుంది. కాబట్టి యీ సమస్యను మీరు పరిష్కరించక పోతే మీరు చేయవలసిన కార్యక్రమాల్లో 50 శాతం కార్యక్రమాలు నిలిచిపోతాయి. ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. పేద ప్రజానీకానికి ఇళ్ళ స్థలాలు కేటాయించాలనే ఉద్దేశంతో ఒక చోట అరు ఎకరాల స్థలాన్ని సేకరించాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తే ఆ భూస్వామి హైకోర్టుకువెళ్ళి స్టే తీసుకురావడంవల్ల ప్రభుత్వ ప్రయత్నం విఫలమైంది. ఈ విధంగా అనేక చోట్ల జరగడంవల్ల ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలు కుంటు

పడుతున్నాయి కాబట్టి దీని గురించి దీర్ఘంగా ఆలోచించి తగిన విధంగా మార్పులు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. కోర్టులమూలంగా వచ్చే ఇబ్బందులను తొలగించాలంటే అందుకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కలిసి పనిచేస్తేనే తప్ప తగిన మార్పులు చేయడం సాధ్యం కాదు. అందువల్ల యీ విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించాలని కోరుతున్నాను.

ఇకపోతే స్వాతంత్ర్య యోధులకు పెన్షన్ ఇస్తున్నారు. అనేక మంది బోగస్ వ్యక్తులకు యీ పెన్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇంతకుముందు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో యీ విధంగా జరిగింది, యిప్పుడు కూడా జరుగుతోంది. యీ విషయంలో అనేక ఫిర్యాదులు వున్నాయి కాబట్టి బోగస్ సర్టిఫికేట్లతో యీ విధంగా పెన్షన్ పొందుతున్న కొందరు వ్యక్తులను కఠినంగా శిక్షించి జైలుకు పంపించకపోతే యీ పాపపు పని ఇలాగే ముందుకు పోతుంది. కాబట్టి అలాంటి వ్యక్తులను కఠినంగా శిక్షించాలని కోరుతున్నాను. అలాంటివారిని తరిమి తరిమి వెంటాడి ప్రభుత్వం తన నిజాయితీని నిరూపించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇకపోతే పట్టాదారు పాస్ బుక్స్‌గురించి ఇందులో ఒక పేజీ వ్రాసారు. చాలా సంతోషం. కాని పట్టాదారులందరికీ పాస్ బుక్స్ ఇవ్వడం ఇప్పటికీ యెందుకు పూర్తి చేయలేకపోయారు? వారికి ఇచ్చే పాస్ బుక్స్ సమగ్రంగా వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇప్పుడున్న విధానం ప్రకారం భూములను విడగొట్టకపోవడం వల్ల పట్టాదార్లకు పాస్‌బుక్స్ వుండి కూడా ప్రయోజనం లేకుండా పోతుంది. అంతేకాక కొన్ని జిల్లాలలో అసలు పాస్ బుక్సే ఇవ్వడం పూర్తి కాలేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఒక టైమ్ బౌండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టి సమగ్రంగా అన్ని విషయాలనూ పొందుపరచిన పాస్ బుక్స్‌ను అందజేయాలి. రైతులందరికీ యెప్పటిలోగా పాస్ బుక్స్ అందజేస్తారో యీ సభలో ఖచ్చితంగా తెలియజేయాలని నేను గట్టిగా అడుగుతున్నాను. లేదా యిలాగే ఉపన్యాసాలు చెపుతూ కాలయాపనచేస్తే కాంగ్రెస్‌కు పట్టిన దీవెనలే మనకూ పడతాయని మనవి చేస్తున్నాను. అన్ని హంగులతో కూడిన పాస్ బుక్స్‌ను ఒక సంవత్సరంలోగా రాష్ట్రంలోని రైతులందరికీ అందించే యేర్పాటుచేయాలి. ఇకపోతే మురుగు కాలువల పని యే విధంగా వుందో మీకు తెలుసు. మురుగు కాలువలు త్రవ్వవలసిన పని చేయవలసింది ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు వారైతే పెత్తందార్లేమో రెవెన్యూ శాఖవారు. యీ రోజున రైతులు నష్టాలపాలు కావడానికి కారణం మురుగునీటి కాలువలు లేకపోవడం అని మనవి చేస్తున్నాను. గత 50 సంవత్సరాలనుంచి అంటే బ్రిటీష్‌వారి హయాము నుంచి మురుగు కాలువలకోసం పోరాడిన మేము స్వాతంత్ర్యం వచ్చి ఇన్నేళ్ళు దాటినా కూడా ఆ సమస్య పరిష్కారానికి పోరాడవలసివస్తోందంటే పరిస్థితి ఎలా వుందో మీకు తెలుసు. కాబట్టి యీ సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే పంట కాలువలు పూడిపోవడం మూలంగా అనేక ప్రాంతాలలో టేల్‌ఎండ్ ప్రాంతపు భూము

లకు నీరు అందక అనేక అవస్థలు పడుతున్నారు. టేల్‌ఎండ్ ప్రాంతాలకు నీరు అందా లంటే యెక్కువ నీరు విడుదల చేస్తే కాలువలు ధరించలేని పరిస్థితిలో వున్నాయి. ఏ మాత్రం వర్షం పడినా కూడా ఎగువ భూములు జలమయమైపోతున్నాయి. ఈ విధంగా చెప్పుకుంటూ పోవాలంటే చాలా సమయం పడుతుంది. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటు లోపభూయిష్టంగా వుంది. సమయం తక్కువగా వుంది కాబట్టి ఒక్క విషయం మాత్రం చెపుతాను. అదేమిటంటే రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటువారూ, ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటువారు కోఆర్డినేషన్‌తో పనిచేసి పంట కాలువలు మరమ్మత్తు అయ్యేట్టు చూడాలనీ, అలాగే మురుగు కాలువలను త్రవ్వించి రైతులకు రక్షణ కల్పించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక యీనాడు వున్న రెడ్ టేపిజంవల్ల పనులు యెలా జరుగుతున్నాయో మీకు తెలుసు, అయితే దీనిగురించి యెవరూ పట్టించుకోవడంలేదు. యీనాడు ఒక జి.ఓ. ఇష్యూ కావాలంటే దానికి సంబంధించిన ఫైలుపై 8, 10 మంది అధికారులు సంతకం పెడితే తప్ప జి.ఓ. ఇష్యూ కాదు. అతి తొందరగా పరిష్కారం అవుతాయి. కొత్తవిధానాన్ని 1-00 p.m. మనం రూపొందించకపోయినా పాత విధానం వుంది. ఏవిధంగా సమస్యలు పరిష్కారం కావు, కారణం యేమిటంటే— అయ్యా, మరి మీరు బెల్ కొడితే మాట్లాడే శక్తి నాకు లేదు. నా గొంతు పడిపోతుంది. అవకాశం ఇస్తాం అంటే మాట్లాడతాను లేదా ధన్య వాదాలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. సుందరరామిరెడ్డి (ఆత్మకూరు) :— అధ్యక్షా, ఇపుడు డిస్ట్రిక్టు అడ్మి నిస్ట్రేషన్ గురించి కూడా మాట్లాడదలచుకున్నాను. ఇప్పుడు మారిన పరిస్థితులలో ఎప్పుడో బ్రిటిష్ వారు రూపొందించినటువంటి కలెక్టరు విధానంలో సమూలమైన మార్పు తీసుకురావాలనే అభిప్రాయం మీ ద్వారా మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. ఇంతవరకు కలెక్టరుగారంటే యేదో ప్రజల దగ్గర పన్నులు వసూలు చేయడానికి బ్రిటిష్ వారు యేర్పాటు చేసినటువంటి ఉద్యోగం అది. ఈనాడు పరిస్థితులు మారాయి. అనేక విధాలుగా అనేక కార్యక్రమాలు, సంక్షేమ కార్యక్రమాలు కానివ్వండి, లేకుంటే, అభి వృద్ధి కార్యక్రమాలు కానివ్వండి, లేకుంటే లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్ కానివ్వండి. హౌసింగ్ స్కీమ్స్ యిలా అనేక రకాలుగా కొత్త కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చేపట్టడం వాటిని అమలు చేసే బాధ్యత జిల్లా కలెక్టరు అధికారి మీద వుంది. అందుకని నేను మనవి చేసేది మీ ద్వారా, కలెక్టరు అనే పదాన్ని మార్చి జిల్లా పరిపాలనా అధికారి, ఎందుకంటే, డిస్ట్రిక్టు అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆఫీసర్ అనే పేరు పెడితే బాగుంటుంది, సమం జసంగా వుంటుందనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా యీనాడు వారికి బాధ్యతలు పెరిగాయి. అనేక కార్యక్రమాలు పెరిగాయి. టైమ్ చాలడం లేదు. నిజంగా మనం యీనాడు వాస్తవ పరిస్థితులు ఒకసారి పరిశీలించి చూస్తే ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన యీ కార్యక్రమాలన్నీ కూడా జిల్లా అధికారిగా, జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేటివ్

హెడ్‌గా ఆ కార్యక్రమాలను అంతా కూడా క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి వాటిని అమలు చేయడానికి వారికి టైమ్ చాలడం లేదు. ఇటీవల మన మిత్రులు, గౌరవ సభ్యులు మా జిల్లాకు సంబంధించిన వారు ఒక ప్రకటన చేశారు. కలెక్టరుగారు శాసన సభ్యులను బంట్రోతుల్లాగా చేస్తున్నారు. రోజుల తరబడి వారికి ఇంటర్వ్యూ అడిగినా వారికి దొరికకుండా పోవడం, ప్రజా సమస్యలను కలెక్టరుగారి దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవకాశం లేని పరిస్థితి యీనాడు కలెక్టరుగారి దగ్గర ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి బాధ్యతలను కూడా విభజించి ఆ కార్యక్రమాలను యింకా డివిజనల్ లెవల్‌లో కొన్ని కేంద్రాలలో ఏర్పాటు చేసి కార్యక్రమాన్ని విభజించి బాధ్యతలను కూడా విభజించి, ఇంకా డీసెంట్రలైజ్ చేసి ఇంకా ప్రజల దగ్గరికి తీసుకెళ్ళాలనే భావన వుంది ప్రభుత్వానికి మంచిదే. మేము అందరం కూడా ఆహ్వానిస్తున్నాము. కాబట్టి జిల్లా అధికారం అంతా కూడా ఒక వ్యక్తికి అప్పగించి ఆయన ద్వారా ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం, అమలుజరపడం అసాధ్యమనే విషయం కూడా మీ ద్వారా నేను తెలియచేస్తున్నాను. కాబట్టి యీ అధికారాన్ని ఇంకా డీసెంట్రలైజ్ చేసే ఆర్.డి.ఓ. వున్నాడు. ఈ లెవల్‌లో బాధ్యతను అప్పగించండి. ఈనాడు ప్రభుత్వం వారు ప్రవేశ పెట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలు సక్రమంగా ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా అమలు జరపడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి దీన్ని కూడా డీసెంట్రలైజ్ అనే విషయం మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం వారు మే మాసంలో 25 వ తేదీన మండలాలు యేర్పాటు చేశారు. మండల వ్యవస్థకు మేము వ్యతిరేకం కాదు. మేము కూడా దానికి స్వాగతం పలుకుతున్నాము. ఈ వ్యవహారం అంతా కూడా ప్రజల దగ్గరకు తీసుకెళ్ళి ప్రజాసమస్యలు త్వరితగతంగా పరిష్కారం చేయడానికి యీ మండల వ్యవస్థ ఉపయోగపడుతుందనే విషయంలో మేము కూడా యేకీభవిస్తూ ఒక చిన్న విషయం యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. మే మాసంలో 25 వ తేదీన మండలాలు యేర్పడినవి. 24 వ తేదీ వరకు ఎవరికీ తెలియదు. ఎక్కడ మండలాలు యేర్పడతాయి? యే యే గ్రామాలలో యే మండలం వుంటుంది? ఎక్కడ యేర్పాటు చేస్తారనే విషయం యేదో దొంగతనంగా చాటుమాటుగా వుంచారు. మేము అధికారులను అడిగితే 24 వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటల వరకు మాకు తెలియదనే విషయం చెప్పారు. 25 వ తేదీ ఉదయం అడిగితే రాత్రికి రాత్రి తీసుకుని మండల కేంద్రాలను ప్రారంభించారని చెప్పారు. ముఖ్యంగా యిటువంటి విప్లవాత్మకమైన మార్పు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రభుత్వం తీసుకురావాలని తలపెట్టినప్పుడు ప్రజలను, ప్రజా ప్రతినిధులను ఇన్వాల్వ్ చేయవలసి వుంటుంది. అటువంటిది జరగకుండా, ప్రజలకు తెలియకుండా ప్రజా ప్రతినిధులకు యేదో దాచి పెట్టి దొంగచాటుగా యీ మండల కార్యక్రమాన్ని యేర్పాటు చేయడం మంచి పద్ధతి కాదనే విషయం మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ మండల వ్యవస్థకు యీనాడు కావలసిన సిబ్బంది లేరు. అధికారులు లేరు. విలేజ్ అసిస్టెంట్లు లేని పరిస్థితులు వున్నాయి.

విలేజ్ అసిస్టెంట్లను అబాలిష్ చేశారు. విద్యార్థులు లేదా సన్నకారు, మధ్యకారు రైతాంగానికి అనేక మంది బ్యాంకుల ద్వారా యితర ఋణాలు పొందడానికి యీనాడు సర్టిఫికేట్స్ అవసరం వుంది. లేకపోతే కోర్టు విషయంలో అవసరమవుతాయి. విలేజ్ ఆఫీసర్స్ తీసేశారు ప్రత్యామ్నాయంగా దానికి కావలసిన విలేజ్ అసిస్టెంట్సును, సిబ్బందిని నియమించడం లేదు.

అనేక మంది అనేక విధాలుగా యీనాడు బాధపడుతున్నారు అనే విషయాన్ని మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. వికేంద్రీకరణ జరిగింది. దీనితోబాటు అవినీతి కూడా వికేంద్రీకరణ జరిగిందనే భావన వుంది. ఎక్కడో ఇదివరకు ఒక్క తాలూకా ఆఫీసులో వుండేది దాని మీద అజమాయిషీ ఆర్.డి.ఓ. కు వుండేది. ప్రజా ప్రతినిధుల సమీపంలో వుండేది. ఇపుడు యేమీ లేదు, ఎక్కడో మారు మూల ప్రాంతాలలో మండల కేంద్రాలు పెట్టారు. అధికారులను నియమించారు. వారి మీద కంట్రోలు లేకుండా పోయింది, సూపర్విజన్ లేకుండా పోయింది, అజమాయిషీ లేకుండా పోయింది. దానికి విరుద్ధంగా ప్రభుత్వం వికేంద్రీకరణ యీ అవినీతి కూడా డీసెంట్రలైజ్ అయిందనే విషయం కూడా మీ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది అంతా కూడా తగిన చర్యలు తీసుకుని అవినీతిని మండల కేంద్రం లెవల్లో కూడా నిర్మూలించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ల్యాండ్, రెవెన్యూ విషయం ప్రస్తావన చేయాలి. రాజేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. ఈ వాటర్ సెస్సు ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో ప్రస్తావన చేశారు. దేవుడు యిచ్చిన భూమికి సెస్సు యేమిటి అన్నారు, గాని ప్రభుత్వం యేమి చేస్తుంది? ఇటీవల గెజిట్ పబ్లికేషన్ అయింది. మాసం రోజుల్లో అభ్యంతరాలు తెలుపుకోమన్నారు. వాటర్ సెస్సు పెంచారు. ఇదివరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాల సమయములో ప్లానింగ్ కమీషన్ వారు ఆదేశించారు, వాటర్ సెస్సు పెంచమని ప్రస్తావన చేశారు. ఆనాటి ప్రభుత్వాలు ఒప్పుకోలేదు. తిరస్కరించింది. కానీ యీనాడు యేమి చేస్తున్నది? వారు ప్రవేశ పెట్టిన యీ గెజిట్లో ముఖ్యంగా కొన్ని వాస్తవాలు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. వారు వాటర్ సెస్సు యే విధంగా చేశారంటే, ఫస్ట్ సింగిల్ క్రాప్కు 60 రూపాయలు పెంచారు. ఎకరాకి 150 రూపాయలు పెంచారు. ఇట్లా అనేక రకాలుగా వున్న కేటగిరీస్లో కనీసం ప్రతి ఎకరానికి, మాగాణి పొలానికి 200 రూపాయలు అయ్యే పరిస్థితి కూడా యీనాడు యేర్పడింది. ఇటువంటి నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు ముఖ్యంగా లక్షలాది మంది రైతాంగానికి సంబంధం వున్నప్పుడు ప్రజాస్వామిక విషయంగా అపోజిషన్ నాయకులను పిలిచి, సంప్రదించి సమంజసమైన, న్యాయమైన నిర్ణయం తీసుకుంటే బాగా వుంటుంది. అటువంటిది యేమీ లేకుండా ఇటువంటిది పబ్లిష్ చేసి 13-8-85 వ తేదీన యీ గెజిట్లో పబ్లిష్ చేశారు. మాసం రోజులు ఇచ్చారు. ఈ రోజు ఆఖరు తేదీగా భావిస్తున్నాను. ఇది సరియైన అపోజిషన్

నాయకులతో, ఇటీ పద్ధతులతో కూడా సంప్రదించి వారు ప్రవేశ పెట్టిన వెట్ అసెస్ మెంట్‌ను విరమించుకోవాలని కూడా మనవి చేస్తున్నాను. సమాధానం లేదు కాబట్టి ముఖ్యంగా మా జిల్లా నెల్లూరుకు సంబంధించింది మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురావాలి. కరువు విలయ తాండవం చేస్తున్నది. మంత్రిగారికి తెలుసు. ఇటీవల జిల్లాలో పర్య టించారు. బహుశా వారి దృష్టికి వచ్చి వుంటుంది. మొత్తం నెల్లూరు జిల్లా మెట్ట ప్రాంతాలు ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు, రాపూరు ప్రాంతాలలో వర్షపాతం లేదు. 450 మిల్లీ మీటర్లు వుండవలసిన వర్షపాతం ఇంతవరకు 120 మిల్లీ మీటర్లు కూడా వర్షం లేదు.

చెరువులు ఎండిపోయాయి. మంచినీటికి అవస్థ పడుతున్నారు. భూములు ఎండి పోయాయి. డ్రింకింగ్ వాటర్ వెల్స్ ఎండిపోయాయి. పశుగ్రాసం లేదు. పరిస్థితి యీ విధంగా వుంది. ఇటీవలనే కలెక్టరుగారు ఉదయగిరి, ఆత్మకూరు ప్రాంతాలను పర్యటించి ప్రభుత్వానికి ఒక నివేదికను పంపించారు. జిల్లా కన్‌సైన్‌మెంట్ ప్లాన్ కూడా తయారు చేసి ప్రభుత్వానికి పంపించడం జరిగింది. వెంటనే ఆ ఏరియాను, ఆ జిల్లాను అంతా కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి దానికి కావలసిన నిధులను అంతా శాంక్షన్ చేసి మంజూరు చేసి వెంటనే యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేయవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా మంచినీటి సమస్య తీవ్రంగా వుంది. జూన్, జూలై మాసాల్లో మంత్రిగారికి పిటిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. మంచినీటి సమస్య తీవ్రంగా వుంది, యింకా తీవ్రం అవుతుంది కనుక ప్రివెంటివ్‌గా ఇప్పుడే యాక్షన్ ప్లాన్ తయారు చేసి ఆ గ్రామంలో ఎక్కడ బోర్ వేయాలో వెంటనే దాన్ని మంజూరు చేయండని, బోర్ వేయించండని, లేకపోతే మన ముందు ప్రమాదకర పరిస్థితి ఎదురవుతుందని తెలపడం జరిగింది. ముందు జాగ్రత్త చర్యగా వెంటనే తగు చర్యలు తీసుకొని ప్రతి సమితి లోను, 100 బోర్‌వెల్స్ శాంక్షన్ చేయుటకు కావలసిన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టండని మనవి చేయడం జరిగింది. ఇది చాలా విచారకరమైన పరిస్థితి. ఒక్క కార్యక్రమం కూడా చేపట్టలేదు. ఒక్క బోర్ కూడా శాంక్షన్ చేయలేదు. డబ్బు లేదని చెబు తున్నారు. కనుక మంత్రిగారు తగు శ్రద్ధ తీసుకొని తీవ్ర సంక్షోభ పరిస్థితిని, క్షామ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనుటకు కావలసిన కార్యక్రమాన్ని వెంటనే చేపట్టండని, వెంటనే నిధులు కేటాయించాలని, మంజూరు చేయాలని, మీ ద్వారా మంత్రిగారికి హృదయ పూర్వకంగా మనవి చేసుకుంటూ ఈ సమయం ఇచ్చిన మీకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి (తాడేపల్లిగూడెం) :— అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖా మాత్యులు, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు, ఇతర మంత్రులు ప్రవేశపెట్టినటువంటి డిమాండ్స్‌ను నేను బలపరుస్తూ, ముఖ్యంగా రెవెన్యూ శాఖ గురించి కొంత చెప్పదలచుకొన్నాను.

జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి రెవెన్యూ పరిపాలనను గురించి మాటలాడేటప్పుడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మన ముఖ్యమంత్రి రామారావుగారి నాయకత్వంలో యే విధమైనటువంటి విప్లవాత్మకమైనటువంటి విధానాలను తీసుకుందో, మండల వ్యవస్థలో గానీ, గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను రద్దు చేయడంలో కానీ మార్పులు చేసిందో, అదే విధంగా జిల్లాలో వున్నటువంటి కలెక్టరేట్‌లో కూడా మార్పులు తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. ప్రజల అవసరాలను తీర్చడానికి, సంక్షేమ కార్యక్రమాలను అమలు పరచడానికి ఈనాడు జిల్లా కలెక్టరుకు బాధ్యతలు ఎక్కువ కావడం వలన వీలు కావడం లేదు. అందుచేత అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మట్టుకే జిల్లా కలెక్టరుకు కేటాయించి, మిగతా ల్యాండ్ రెవెన్యూ, సివిల్ సప్లయిస్ విషయాలు జాయింట్ కలెక్టరుకు అప్పగించినట్లయితే ఈ శాఖకు ఎక్కువగా పని చేయడానికి అవకాశం వుంటుందని నేను భావిస్తున్నాను. ఈనాడు రెవెన్యూ కలెక్టరేట్‌లు స్ట్రీమ్‌లైన్ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ప్రక్షాళన చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఏ విధంగా కోర్టులో స్టే వల్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయో, అదే విధంగా సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు స్టే ఇవ్వడం వల్ల అనేక కార్యక్రమాలు కుంటుపడుతున్నాయి. వాటిని ఆపినా స్టే ఇచ్చిన వెంటనే పరిశీలించాలి. అదే విధంగా రెవెన్యూ మండల వ్యవస్థ ఏర్పడిన తరువాత రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసర్స్‌ను, ఆఫీస్‌లను ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు ఆర్.డి.ఓ. లకు అనేక విధాలుగా పని భారం పెరిగింది. అందువల్ల ప్రతి జిల్లాలో రెండయినా రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీస్‌లను తెరిచినట్లయితే సామాన్య ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీలో గానీ, రేషనింగ్, చౌక డిపోల వ్యవస్థ చక్కగా పని చేయడానికి గానీ, రెవెన్యూ డివిజనల్ ఆఫీస్‌లను ఎక్కువగా పెంచవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సందర్భంగా ప్రజలకు అందుబాటులో వుండడానికి వికేంద్రీకరణ కోసం రెవెన్యూ మండలాలు యేర్పాటు చేయడం జరిగింది. అది అభినందనీయం. మనం ప్రజలకు అందుబాటులో వుండడానికి, రవాణా సౌకర్యాలను కలుగజేయడానికి దగ్గర ప్రాంతాలలో యీ రెవెన్యూ మండలాలను యేర్పాటు చేయాలి. కానీ రెవెన్యూ మండలానికి చాలా దూరములో వున్నటువంటి కొన్ని గ్రామాలను కూడా ఆ మండలంలో కలపడం జరిగింది. దాని వల్ల, యే విధానం వల్ల అయితే ప్రజలకు అందుబాటులో వుంటుందని అంటున్నామో దానికి విరుద్ధంగా చాలా గ్రామాలు రెవెన్యూ మండలానికి దూరంగా వుండడం వల్ల అసౌకర్యం ప్రజలకు కలుగుతుంది. అందువల్ల అటువంటి గ్రామాలను దగ్గరలో వున్న రెవెన్యూ మండలానికి కలపవలసిన అవసరం వుంది. ఈనాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పంచాయతీ పోరంబోకు, రెవెన్యూ పోరంబోకు భూములు వున్నాయి. ఆ భూములను చాలా కాలం నుండి అక్కడ వున్న నిరుపేదలు ఆక్రమించుకొని యిళ్ళు కట్టుకోవడంతో, వారికి ఇంతవరకు పట్టాలు ఇవ్వలేని పరిస్థితి వుంది. అందుచేత వెంటనే రెవెన్యూ అధికారులు యే గ్రామాలలోనయితే యీ పోరంబోకు భూములు

వున్నాయో, ఆ పోరంబోకు భూములను నిరుపేదలకు పట్టాలు వెంటనే ఇచ్చే కార్యక్రమం చేయాలి. తరువాత, అలాంటి భూమి లేనప్పుడు పంట పొలాలను తీసుకొని వారందరికీ ఇళ్ళ స్థలాలను యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో యీనాడు గ్రామాధికారి వ్యవస్థను రద్దు చేసిన తరువాత ప్రత్యామ్నాయ వ్యవస్థను ఇంతవరకు స్థాపించక పోవడంవల్ల గ్రామాలలో ఉన్న రైతులు ఇబ్బందులకు గురియగుచున్నారు. గ్రామాలలో విలేజ్ అసిస్టెంట్లను వేయలేకపోయాము. ఈనాడు పంచాయతీలలోని గుమాస్తాలు, ఓ.డి.ఓ. లు అడిషనల్ ఇన్‌చార్జిగా విలేజ్ అసిస్టెంట్లుగా పని చేస్తున్నారు. ఈనాడు మనం పట్టాలు ఇవ్వవలసి వుంది. ఇవి ఇవ్వాలంటే ఆల్టర్నేటివ్‌గా విలేజ్ అసిస్టెంట్లను నియమించవలసిన అవసరం వుంది. అదే విధంగా ఈ నేచురల్ కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు ముఖ్యంగా యీ తీర ప్రాంతాలలోను, కోస్తా జిల్లాలలోను టుఫాన్ ముంపుకు గురియయినప్పుడు యిచ్చే సహాయం చాలా స్వల్పంగా వుంటోంది. అక్కడ పూర్తిగా గుడిసెలు, ఇళ్ళు కూలిపోయినట్లయితే చాలా తక్కువ ఇస్తున్నారు. వాటికి కనీసం ఐదు వందల రూపాయలు అయినా ఇవ్వాలి. పార్షియల్ డ్యామేజ్ అయినచో రూ. 250, పూర్తి నష్టం జరిగితే రూ. 500 లు యీ గుడిసెలు, ఇళ్ళకు ఇవ్వవలసిన అవసరం వుంది. అదే విధంగా ముఖ్యంగా దేవాదాయ, ధర్మాదాయ భూములను గురించి చెప్పవలసి వుంది. ఈనాడు యీ భూములు అన్నీ కూడా టెనెన్సీ యాక్టు క్రింది వుండడం వల్ల రావలసిన ఆదాయాలు, వనరులు ఆర్థికంగా ఎక్కువగా లేకపోవడం వల్ల నష్టపోతున్నాయి. అలాంటి భూములను యీ టెనెన్సీ యాక్టు నుంచి మినహాయించినట్లయితే ఆ భూములకు ఎక్కువగా ఆదాయం రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. ముఖ్యంగా యీ డెల్టా ప్రాంతాలలో యీ టెనెన్సీ యాక్టు క్రింద వున్న భూములను అతి తక్కువ కౌలుకు, ఎకరానికి 2, 3 బస్తాలు ధాన్యం, లేక ఒక బస్తా చొప్పున తీసుకోవడం, తుఫాన్‌లు, అనావృష్టి వచ్చినప్పుడు పూర్తిగా రైట్ ఆఫ్ చేయడం వల్ల ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. కనుక ఆ భూములను టెనెన్సీ యాక్టు నుంచి మినహాయించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ, నీటి తీరువా పెంచారనీ, పెంచినట్లుగా చెబుతున్నారు. నీటి తీరువాను పెంచవలసిన అవసరం ఎంతయినా వుంది. ఈనాడు ఎక్కడయితే అస్యూర్డు వాటర్ వుందో అక్కడ కెనాల్స్ కానీ, ఛానల్స్ కానీ మరమ్మత్తు చేయవలసిన అవసరం వుంది. ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ దగ్గర ఆర్థిక వనరులు లేకపోవడం వల్ల యీనాడు టెయిలెండ్ కాల్వలు, ఛానల్స్ త్రవ్వడానికి గ్రాంట్స్ లేకపోవడం వల్ల టెయిలెండ్ ప్రాంతాల రైతులు ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. నీటి తీరువాను యీ విధంగా పెంచవలసిన అవసరం వుందని భావిస్తున్నాను. అలాగే భూమి శిస్తును తగ్గించామన్నారు. తగ్గించినప్పుడు మొట్టమొదట్లో చిన్న రైతులకు తగ్గించామన్నాము. తర్వాత మిగతా రైతులకు తగ్గించాము అన్నాము. ఈనాడు గ్రామాలలోని రైతులకు యీ

విషయాలు తెలియని పరిస్థితి వుంది. మొత్తం అన్ని భూములకు, భూమి శిస్తు తగ్గించామా, చిన్న రైతులకు మాత్రమే తగ్గించామా అన్నది క్లారిఫై చేయవలసిన అవసరం వున్నది. ముఖ్యంగా యీనాడు రెవెన్యూ మండలాలు ఏర్పాటు చేసినప్పుడు పంచాయతీ ఆఫీస్‌లకు పెద్ద భవంతులు, భవనాలు వుండగా యీనాడు తాత్కాలికంగా అద్దె భవనాల్లో పెట్టవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు ఏర్పడిందో అర్థం కావడం లేదు. పంచాయతీ సమితి ఆఫీస్ ఎక్కడ వుంటుందో అక్కడే రెవెన్యూ ఆఫీస్ కూడా యేర్పాటు చేయవలసిన అవసరం వుందని నేను భావిస్తున్నాను.

మండల రెవెన్యూ ఆఫీస్‌లలో ఇప్పుడున్న సిబ్బంది సరిపోవడం లేదు. నిత్యావసర వస్తువుల సప్లయి చూడవలసిన ఆర్.ఐ. పోస్టు కూడా వుండవలసిన అవసరం వుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గ్రీన్ కార్డులు లేనివారికి కార్డులివ్వడానికి వీలువుంటుంది.

శ్రీ యన్. రామరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 5 మంది మంత్రుల పద్దులు చదివే టప్పటికే టైమ్ అయిపోతుంది. పాస్ బుక్సు ఇస్తామని చెప్పారు. ఎప్పుడు లీగల్లీ వాలిడ్ పాస్ బుక్సు ఇస్తారు? రికార్డాఫ్ రైట్స్ అంతా తప్పులతో వుంది. మారిన పరిస్థితులలో పాస్ బుక్సులో భూ కామందు పేరు నమోదు అయ్యే విధంగా చేయకపోతే రికార్డాఫ్ రైట్స్ వల్ల ప్రయోజనం లేదని చెప్పదలచుకొన్నాను. 10, 12 సంవత్సరాలుగా సాగు చేస్తున్నారు. దీర్ఘ కాలం పొజిషన్‌లో వుంటే ఓనర్‌షిప్ యివ్వవచ్చు. కాని అవన్నీ రికార్డాఫ్ రైట్స్ ప్రకారం రికార్డు చేయాలి. మండల కేంద్రానికి 2 కి.మీ. అవతల వున్న బంజరు భూమికి పట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలు వుండదన్నారు. 2 కి.మీ. దూరమనేది తీసివేయాలి. ఉప్పు తయారీకి 10, 15 ఎకరాలను 99 సంవత్సరాలకు లీజుకు ఇవ్వడం జరిగింది. అలా కాకుండా వాటిని పేదవారికి సొసైటీలుగా యేర్పాటు చేసి అర ఎకరం, ఎకరం ఇస్తే ఎక్కువ మందికి బ్రతుకుతెరువును కల్పించడానికి వీలు కలుగుతుంది. ప్రకృతి విపత్తులు యేర్పడినపుడు అందజేసే సహాయం ఎప్పుడో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ కాలములో నిర్ణయించినదే ఇస్తున్నారు. రాష్ట్రములో చాలా జిల్లాల్లో తీవ్రమైన వర్షాభావ పరిస్థితి యేర్పడింది. పైర్లు ఎండిపోతున్నాయి. నల్గొండ, నెల్లూరు, మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలలో చాలా ప్రాంతాలు కొన్ని ప్రాంతాలు మినహాయించినా వర్షాభావ పరిస్థితి యేర్పడి వుంది. సాగర్ ఏరియాలో ఎక్కువ వర్షాలు వుండవచ్చు. వర్షాభావ పరిస్థితిని దృష్టిలో తీసుకొన్నట్లు డిమాండ్‌లో ఎక్కడా కన్పించడం లేదు. పోయిన సంవత్సరం నెల్లూరు జిల్లాలో వచ్చిన తుఫాన్ వల్ల చెరువులు తెగిపోయి రైతుల పొలాలు మేట వేశాయి. ఆ మేటను తీసివేయడానికి రైతులకు యే విధంగా సహాయం చేస్తున్నారు? అగ్ని బాధితులకు రూ. 150/- లు ఇస్తున్నారు. దీనితో కర్రలు కూడా రావు. దీనిని కనీసం రూ. 500/- ల కయినా పెంచాలి. ప్రభుత్వ మిచ్చే సహాయంతో గుడిసె వేసుకొనడానికి కూడా వీలుకాదు. కాబట్టి ఈ సహాయాన్ని

పెంచాలని కోరుచున్నాను. మండలాలు ఏర్పాటు చేశారు. వాటికి స్టాఫ్ లేదు. వెంటనే స్టాఫ్‌ని ఇవ్వడం అవసరం. మున్సబు, కరణాలు వ్యవస్థ పోయిన తరువాత అస్తవ్యస్తముగా తయారయినది. 16 వ కాలమ్ నింపే దిక్కు లేదు. భూములకు సంబంధించి కొట్లాటలు వచ్చే అవకాశం వుంది. కాబట్టి ఆ పర్టిక్యులర్ కాలమ్స్ నింపే ఏర్పాటు చేయాలి. ఇనామ్ అబాలిషన్‌కు సంబంధించిన బిల్లును ప్రెసిడెంటు ఆమోదానికి పంపామన్నారు. ఎంత కాలమైనది? ఇనామ్ అబాలిషన్ బిల్ 5 సంవత్సరాల నుంచి నలుగుతోంది. ప్రెసిడెంటుగారి అనుమతి పొంది తొందరగా వచ్చే చర్యలు తీసుకోవాలి. దీనివల్ల చాలా మంది పేదవారు నష్టపోతున్నారు. భూసంస్కరణల గురించి పదే పదే చెబుతున్నాం. ఇదిగో చేస్తాము అంటున్నారు. వచ్చే సమావేశములో సవరణ తీసుకు వస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు 2, 3 సమావేశాల్లో అన్నారు. కాని తీసుకు రాలేదు. ఎర్రవాడ దొరకు 700 ఎకరాలు వుంది. మామిడి తోట వుంది. కాగితాలపైన మార్పిడి జరిగింది వాస్తవాలు రావడం లేదు. ప్రత్యక్షంగా కన్పించిన చోట రీ-ఓపెన్ చేయడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. గ్రామ లెవెల్‌లో ఇద్దరు సేత్‌సింధీలు వుండేవారు. వారు ఎవరి క్రింద వున్నారో తెలియడం లేదు. విలేజ్ అసిస్టెంట్లను 5, 6 గ్రామాలకు ఒకరిని పెట్టినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామంలో పంచాయతీలలో రికార్డు వుండేటట్లు చేస్తే ప్రజలకు అందుబాటులో వుంటుంది. ఏదైనా సర్టిఫికేట్ ఇచ్చే అవకాశం లేకుండా పోయింది. ఏదైనా సర్టిఫికేట్ కావాలంటే వారి దగ్గర కావలసిన సిబ్బంది లేదు అంటారు మండల్ అధికారులు. గ్రామాన్ని యూనిట్‌గా చేయడం మంచిది. 5, 6 గ్రామాలను కలిపే పద్ధతి తప్పుడు పద్ధతి అని మనవి చేస్తున్నాను. భూముల అమ్మకాలు, కొనుగోళ్ళు జరుగుతున్నప్పుడు కొన్నవారి పేరు నమోదు అయ్యే పని చేస్తే ఇబ్బంది వుండదు. పట్టాదారుకు 40, 50 రూపాయలు ఖర్చు అయినా ఫరవా లేదు. వెంటనే చేయాలి. నీటి తీరువా పెంచామని చెబుతున్నారు. అర్థము కాకుండా వుంది. 10 ఎకరాల లోపల వున్నవారికి శిస్తు మాఫీ చేశారు. 10 ఎకరాల పై వారికి కూడా మాఫీ చేశారు. కానీ 5 ఎకరాల లోపల వున్న వారికి కూడా నీటి తీరువా పెంచడమంటే పేదవారిని కొట్టి పెద్ద వారికి ఇచ్చినట్లు అవుతోంది. కాబట్టి 5 ఎకరాల లోపల వున్న వారికి నీటి తీరువా పెరగకుండా వుండాలి.

చేర్మన్ :— సమావేశము రేపు అనగా 12-9-1985 తేది ఉదయం గం. 8-30 ల వరకు వాయిదా వేస్తున్నాను. 1-30 p.m

(The House then adjourned at 1-30 p.m. to meet again at 8-30 a.m. on Thursday the 12th September, 1985.)